

Prémium

MAGAZIN

Ára: 650 Ft

**Sobri
Józsi**

a paraszt Adonis

KÖZELI

**Nádas Péternél
Gombosszegen**

Életről, irodalomról

SZÉPLAK

**Múltat adni
a térnek**

Az év legjobb
belsőépítései

RIPORT

**Végzetes
fogyókúrák**

Az anorexia
áldozatai

**FEKETÉN
FEHIÉREN**

**ARYEE
CLAUDIA ÉS
DR. ARYEE
CHARLES**

ISSN 2064-6941

9 772064 694006

Hello Szentgotthárd!

10 éve a turizmus térképén az ország legnyugatibb városa. Az elmúlt években szépen átrajzolódott a város kontúrja. Csinosabb, színesebb, illatosabb, mint valaha. Karnyújtásnyira elérhető az üde színfolt, amit a kisváros télen-nyáron garantált.

A mediterrán élményfürdő 10. születésnapját ünnepli, amit nyáron egy hatalmas szülinapi zsúrral koronáz meg, 2017. augusztus 11 és 13 között. Addig is érdemes előre felmérni a terepet, hiszen a fürdő nem kisebb bomba akcióval vár minket, mint egy ingyenes fürdőzés. Mit is kell tennünk ehhez? Ha a születésnapunkon a Szentgotthárdi Fürdő felé vesszük az irányt, akkor a fürdő velünk ünnepel: ingyen fürdőhetünk ebben az évben, ha legalább egy főt elviszünk magunkkal a napsütötte üvegkupola alá.*

A wellness örömei előtt és után sem kell unatkozni, hiszen Szentgotthárdon megannyi apró varázslat vár! Ez az a hely, ahol érdemes egy pohár italt kortyolgatva megpihenni, magunk mögött hagyni a túlhajszott tempót, a szürke hétköznapiakat. A Szerelmesek Fesztiválja mindig különleges pillanatokkal kecsegtet: a magyar kultúra és közélet szereplői és fantasztikus zenei produkciók úgy készítetnek maradásra, akár egy szerelmes ölelés. A Történelmi Napok pedig egy kis időutazásra invitálnak, érdemes beszállni az időgépbe!

*Az akció abban az esetben érvényes, ha egy születésnapos vendég legalább egy fizetővendéggel érkezik a fürdőbe. Az akció pontos részleteiről a www.thermlapark.hu honlapon tájékozódhat.

www.helloszentgotthard.hu
www.thermlapark.hu

St. Gotthard Spa & Wellness

 Szentgotthárd
VÁROS ÉS TÉRSÉGE

előszó

→ **Halmágyi Miklós**

tél és tavasz, sötétség és világosság, szomorúság és derű. A világ úgy van elrendezve, hogy az egyik adjon értelmet a másiknak. A tél a tavasznak, a sötétség a világosságnak, a szomorúság a derűnek. Csak egymáshoz viszonyítva értelmezhetők, csak mindkettőt átélve tudjuk értékelni a jobbat, télen fagyoskodva örülünk igazán a tavasznak, sötétségben bujkálva a világosságnak, szomorú napok után a derűseknek. Mert képtelenség örökké tavaszban, világosságban és derűben élni. Még akkor is az, ha vágyunk rá, ha azt gondoljuk, megérdemelnénk. Még akkor is képtelenség, ha a téltől, a sötétségtől, a szomorúságtól szeretnénk megkímélni azokat, akik fontosak számunkra, vagy egyszerűen csak minden embertársunkat.

Magazinunk tavaszi számában sok vidám, szívet melengető sors, történet, színek, illatok és sikerek mellett foglalkozunk komor dolgokkal is. Nem feltétlenül azért, hogy kiragyogtassuk a jót a rossz sötétségéből, inkább azért, mert ahhoz, hogy a rossz elmúljon, kikopjon a világból, ahhoz időnként muszáj kimondani dolgokat. Még akkor is, ha fájni tud, akkor is, ha az ember nem szívesen szembesül a kimondott szavakkal. Egyáltalán nem lehet örülni annak, hogy Szombathelyen immár van olyan intézmény, ahol szakemberek foglalkoznak olyan gyerekekkel, akiket szexuálisan molesztáltak, akiket a családjukban ért erőszak. Nem öröm, mert azt jelenti, szükség van ilyen intézményre. De jó mégis, mert van, vannak, akik segíthetnek túllépni az áldozatoknak egy ilyen tragédián. Vagy nem könnyű szembenézni a testképzavarral, az anorexiával, de jó, hogy meg tudjuk mutatni, van talán kiút, meg lehet küzdeni a démonokkal. És nyilván nem jó vaknak születni vagy bármi okból vakká válni, de találkoztunk boldog vakokkal, és bennünket is jobbra, megértőbbé tett ez egy kicsit. Mindezek tükrében pedig mégiscsak felragyog a nagyszerű író, a díjnyertes belsőépítész, a festőművész-fotográfus, a sikeres és gyönyörű médiaszemélyiség és még sorolhatnánk tovább. És persze felillant egy másik világot, egy csodálatos szombathelyi legendát Győrvári Edithet megidéző írásunk is.

Fény és árnyék. Néha kioltják egymást, néha elúzik egymást, de egymás nélkül sajnos nem létezhetnek. Így tavasz közeledtével kívánjuk valamennyi olvasónknak, hogy az elsőből legyen több az életükben!

Halmágyi Miklós
lapigazgató főszerkesztő

impresszum

PRÉMIUM Vas megyei magazin **LAPIGAZGATÓ FŐSZERKESZTŐ:** Halmágyi Miklós **SZERKESZTŐ:** Kovács Ágnes **TERVEZŐSZERKESZTŐ:** PLT Grafikai Stúdió
ÜZLETI VEZETŐ: Árkiné Tóttó Katalin **MB. TERJESZTÉSI VEZETŐ:** Baján Zoltán **SZERKESZTÉS:** Vas Népe szerkesztősége, 9700 Szombathely Széll Kálmán u. 40. Telefon: 94/522-560 E-mail: premium.vasmegye@plt.hu **HIRDETÉSFELVÉTEL:** Vas megyei hirdetés, 9700 Szombathely Széll Kálmán u. 40. Telefon: 94/522-598 **HIRDETÉSI VEZETŐ:** Németh Balázs **KÖZPONTI LAPIGAZGATÓ:** Barták Péter

www.premiummagazin.hu

https://www.facebook.com/Premium Magazin

KIADJA: Pannon Lapok Társasága, 8200 Veszprém, Házgyári út 12. Telefon: 88/541-600 **A KIADÁSÉRT FELEL:** Kázmér Judit ügyvezető igazgató

NYOMDA: Prospektus Nyomda Kft. ISSN 2064-6941

CÍMLAPFOTÓ: Timár Gergely **CÍMLAPUNKON:** Aryee Claudia – televíziós és dr. Aryee Charles – sebész szakorvos

Címlapon

Szekér Dóra: Feketén fehéren
Aryee Claudia (Tücsi) és édesapja,
dr. Charles Aryee között nagy
az összhang

21

Közele

**Kovács Ágnes: Amikor a véletlen
az ember kezére játszik**
Nádas Péternél Gombosszegen

5

Szekér Dóra: Az Illés szekerén
Prémium-est Szörényi Leventével

38

**Járai Attila: Festők között
a legjobb fotós**

Stekovics Gáspár úgy fényképez,
akár egy vérbeli festő

47

Riport

**Nagy Angelika: Vak vagyok,
nem világtalan!**

A Vakok és Gyengénlátók
Vas Megyei Egyesületénél jártunk

15

Fókusz

Kovács Ágnes: Végzetes fogyókúrák
Az anorexia nervosa fiatal nők
közt szedi áldozatait

40

Mélylégzés

Elekes Kornél: Jé, ezek repülnek!
Acro Jam – Az akrojóra meghódítja
a világot

28

**Szigeti András: Barnahus:
Az izlandi minta**

Szexuálisan bántalmazott gyerekek
számára nyílt intézmény az
országban elsőként Szombathelyen

31

Kovács Ágnes: Szemünk fénye

Ha nincs jól a gyermek, segítenünk
kell – Mörítz Márta klinikai gyermek-
szakpszichológus szerint
a hangulatzavar korán jelentkezik

46

Széplak

Járai Attila: Múltat adni a térnek
Lőrincz Szilvia és Mikics András
az év legjobb belsőépítésze

10

Hétmérföld

Erős D. Zoltán:
Szicília, a kincses sziget

35

Top 7 – Tavaszi kirándulási tippek

76

Programajánló

78

Múltidő

Lékai Ottó:
Weöres Sándor és Károlyi Amy
Párt adunk a szobroknak

52

Feiszt György:
Sobri Józsi, a dunántúli betyár

70

Gasztroguru

Zergi Borbála: Hummusz és Mafrum
Zsidó ételek a titokzatos Közel-
Keletről

54

Zergi Borbála: Smoothie forever!
Télen-nyáron zöldségből,
gyümölcsből

56

Vízjel

Legjobb mondatok

57

Kovács Ágnes: Edith néni szubjektív
Györfvály Edith mindent tudott
életről, haláláról, hitről és szenvedésről

58

Trendi

Zergi Borbála: Bohém rapszódia
Esküvő újraindítva

66

SZÖVEG: KOVÁCS ÁGNES KÉPEK: STEKOVICS GÁSPÁR

Amikor a véletlen az ember kezére játszik

Nádas Péternél Gombosszegen

KÖZELI

Kerek erdőt vártam, óriásfákkal, valahol a falu szélén, ehelyett Gombosszeg egyetlen kis barátságos utcájából nyílik a gyönyörű kert. Bokrok és virágok, kövezett kis út vezet a bejáratig. Salamon Magda, az író felesége kísér minket a hátsó szobához. Külön bejárat, balra az egykori filmelőhívó medence, a fogadóhelyiségből lépünk be Nádas Péter dolgozószobájába. Pontban háromkor érkezünk.

Reggel kezdem a munkát, olyankor nem eszem, mert tele gyomorral nem lehet dolgozni. Kávét, egy kis galagonyateát szoktam inni, de mást nem. Aztán ilyen tájban indulok reggelizni. Csak azt követően kezdődik az élet, e-maileket írok, olvasok, és felkészülök a következő napra. A délután ilyenkor ezzel telik. Ha eljön a tavasz, a kertben dolgozom, igaz, akkor nem irodalmat, hanem kertészetet...

– Kapálnak is?

– Már nem kapálunk. Mondjuk, a krumplit, azt kapálom. Jöjjön csak velem, megmutatom innen az ablakból a magasságásokat! Egész magasan vannak, látja? Mióta a feleségemet megoperálták, így kertészkedünk, nem kell mélyre hajolni, akárha egy asztalon dolgoznánk. Termesztünk krumplit, káposztát, nincs, amit ne természetnénk, néha szó szerint túltermelés van, olyankor elajándékozunk valakinek.

Ahogy az ablaknál állodgálunk, az íróasztal előtt, a kéziratok fölé hajolok. Gépelt oldalak nagy rendben, kézírással a javasolt változtatások. Ottjártunkkor az író a Világlo részletek című könyv német fordításán dolgozott. Olyan, mintha két nyelv között járna–kelne. Egyik oldalon a magyar, másikon a német példány. Megtudom, Földes György történész és Ungváry Krisztián javaslatai alapján is dolgozik a könyvén, megjegyzéseket fűz az észrevételeikhez, a változtatásokat aztán átvezeti a német példányra is.

– A Világlo részleteket akkor kezdtem írni, amikor a Párhuzamos történeteket még be sem fejeztem. Bizonyos részei korábban, önálló címmel már megjelentek, de azon kaptam magam, hogy minden, amit írok, egyfajta emlékezés.

– Ebből a sok történetből, emlékből, ötletből hogyan születik végül egy feszes szerkezetű könyv? Sokszor beszél arról, hogy egy regényben, ha négy–öt találkozási pont van, az már jónak számít. Ezek összerakása lenne a legnagyobb trükk?

– Ha trükk, az akkor baj. A trükk az mindig látszódik. Olyannak kell lenni, ami természetesen adódik, vagy amiről az ember nem is tudja pontosan, miből áll össze. A dolog közel sem olyan misztikus, ahogyan azt gondolnánk. A hétköznapiakban is több variációval számolunk, a megfeythetetlen dolgoknak is több oka lehet. Többféle lehetőséget építünk fel gondolatban. Ezek persze adódhatnak teljesen önkéntelenül és olykor meglepetésszerűen is találkoznak egymással igen távoli lehetőségek. Az a szerencsés eset, ha nem kimódolt és mesterkelt ez a szerkezet. Az írás során kevés az ellenőrizetlen művelet, mégis, ha nem tudom meglepni magam valamivel, akkor az a nap nem ér semmit, akkor üres a szöveg.

A szerző beszélgetés közben előrehajol, teát tölt, ribizlilekváros süteménnyel kínál. Gombosszegről beszélgetünk, sűrű itt a csend.

Elmondom, miféle filmeket láttam erről az erdőről a youtube-on, és hogy nagy érzés látnom a körtefát, amiről olyan sokat olvastam. Az író szerint korábban még szebb volt itt, nem volt például kerítés errefelé. Sokan ismerik az Emlékiratok könyve megjelenése körüli történetet. Telefon akkoriban nem volt, így Egyed úr kiabálta le a völgybe Illés Endre táviratának üzenetét. A szél hozta az elismerés hangját: Szuperlatívusz.

– Azt képzelem, ilyen hosszú szöveg csak úgy tud elkészülni, hogy feszes struktúra mentén íródik meg, hiszen tudni kell, melyik szál merre szalad. Érthető, ha vannak olyanok, akik családfát rajzolnak a könyv mellé. Szó sincs ugye spontaneitásról? Minden előre tudott, kifundált, megszerkesztett.

– Hogyne lenne spontaneitás!

Minden, ami mérnöki az irodalomban, a művészetben, az hibás, nem jó. De miután a rendnek, a rend vágyának antropológiailag adott törvényszerűségei vannak, azokat sem érdemes átlépni. A kettő együtt működik tehát. A véletlen nagyon fontos, néha az ember kezére játszik, néha akadályozza, de ez nem baj.

A csendre pedig azért van szükség, hogy a szerzőt írás közben minél kevesebb benyomás érje. Ez mégsem jelent aszketizmust, sokkal inkább koncentrált figyelmet. Nádas Péter mesél az Emlékiratok könyve írásának idejéről. Akkoriban néha úgy érezte, szó szerint megroppan a rengeteg adat súlya alatt. Fejben tárolni azt a sok információt, a szereplők életét és a körük épülő világ történetét nem könnyű feladat.

– Ilyenkor még a feleségem számára sem vagyok könnyen elviselhető. (nevet) Benne vagyok egy személy történetében, egy szituációban, mondjuk délig, aztán azon a ponton ki kell lépnem belőle, át valami hétköznapi, reálisba. Ezért van szükségem a nyugalomra. Az Emlékiratok írásának idején rengeteg adat volt félbehajtott jegyzetlapokon, még több a fejemben, aztán amikor ledőltem Kisorosziban a diványra, folytatódott a dolog, mint egy film, egyfajta belső beszéd. Ilyenkor felpattantam, kimentem a szabadba, dolgoztam a kertben vagy futottam. Olyankor muszáj olyan elfoglaltságot keresni, ami nem az írással kapcsolatos.

A könyvekben megjelenő érzékiségről beszélgetünk. Oldalakat megtöltö leírásokról, amelyek szeretkezésről beszélnek. Nem vágykeltő írások ezek, mintha a test és a lélek egyetlen percre sem válna külön a szerző könyveiben. Egyetemi szemináriumon különösen nehéz erről beszélni. Nádas Péter elneveti magát, címeket javasol, miféle furcsa mondatokkal

lehetne körülírni egy testiségről szóló beadandó témáját. Mikor azt mondom, én magam szemérmességet is érzek a sorok mögött, azt válaszolja, azt helyesen teszem. Vallja, ő magának nincs szexualitása, csak erotikája, és ez nagy különbség. Írt is erről egy egész könyvet, Az égi és földi szerelemről címmel, hiszen ott is megfogalmazza, az ember hímnős lény. Mindkét nemet magában hordozza, érzelmileg át tud élni mindent és mindenkit, az empátia, a beleérzés, az átérzés képessége nincs a biológiai neméhez kötve.

– Az ember nemisége nincs közvetlenül az emócióihoz kötve, ezek függetlenek, egyes emóciói viszont direkt a nemiségéhez vannak kötözve. Ez egy elég furcsa keresztalkotás. Én ennek a keresztalkotásnak a jegyében igyekszem mozogni. Semmit nem elfedni, csupán csak annyit, amennyit a szemérem valóban szükségessé tesz. Egy írónak nagyon sok mindent át kell élnie, akár egy színésznek. Vannak tehát szakmai kötelezettségei, nem mondhatja, hogy ezt vagy azt nem tesz meg. Nem ábrázolhatok csak férfiakat, azért, mert férfinak születtem, éppen emiatt nem ábrázolhatok csak nőket sem.

Nádas szerint ezért is fontos a testtel való kapcsolat, az arról való beszédnek a sajátossága, hogy tudniillik: elhallgathatatlan. Mindenkinnek van teste: lába, keze, bütyke és bibircsókja. Az orvos sem mondhat diagnózist anélkül, hogy megvizsgálja az embert. A testét.

– Hogy tegyem, hogy ne foglalkozzak a testtel? Miért hagynám el? Azért, mert a szomszédasszonyomnak nem tetszik? De hát ez az irodalom számára nagyon fontos! Nekem nincs szexualitásom, csak erotikám. Azt pedig nem hagyhatom ki a szövegből, mert eleve a mondatban van jelen. A mondat ritmusában. Ez megfelel az érzéki háztartásomnak is egyébként. Hogy mi tartja izgalomban az olvasót, annak az eldöntése is csak tőlem függ. Ennek az izgalmi állapotnak a megteremtése viszont nyelvi. Ez maga is egy absztrakció. A szexualitás ellenben nem érdekel. Emberekhez fűz viszony, nem azok testrészeihez.

– Ha úgy adódik, egy szereplő érzelmeit is magára kell vennie, mondjuk, például kéjgyilkossá kell válnia?

AZ ÍRÁS SORÁN KEVÉS AZ ELLENŐRIZETLEN MŰVELET, MÉGIS, HA NEM TUDOM MEGLEPNI MAGAM VALAMIVEL, AKKOR AZ A NAP NEM ÉR SEMMIT, AKKOR ÜRES A SZÖVEG

– Bizonyos értelemben igen. Az írás idejére, ahogy Musil csinálja Moosbrugger esetében. Erre persze Thomas Mann azt mondja, az embernek nem kell mindent kipróbálnia, elég, ha írás közben átéli azt. **Esterházy Péter nevét többször is említi a szerző. Az Egy nőről ő maga írta, hogy azzal a könyvvel lett az irodalom nagykorú. Annak ellenére, hogy az Emlékiratok könyve erősen paradigmaváltó volt sok tekintetben, korábban is jelent meg, mint az Egy nő, mégis különlegesnek tartja ezt a kis vékonyka kötetet.**

– Esterházynál speciális szempontból mondtam ezt a nagykorúságról, mert nála van egy nagyon erős költői elem. Olyan, amivel az általam ismert költészetben még senki nem élt. Ő azt mondja, hogy van egy nő és felsorol nagyon sokat, aki valójában egy, és aki minden bizonnyal, feltételezhetően azonos a saját feleségével. Úgyhogy ez egy olyan szerelmes vers, ami sok nőről szól, aki egy nő, és aki ráadásul össze is

van írva a szerzőt közvetlenül szerető személlyel. Nagy trükk, nagy becsapódsi, nagy fogócska, amit ő többször megcsinál. Ez is a „saját farkába harapó kígyó” esete, szereti is használni Péter ezt a hasonlatot. Ez lényegesen más természetesen, mint amit én művelek. **Esterházy nyáron ment el, de Nádás Péter jelen időben beszél róla. Fontos barátság volt az övék. Az író szerint ők ketten jól megértették egymást. Esterházy mindenről jól értesült volt, rengeteget olvasott, sokat szerepelt. Az író azt mondja, olyan volt, akár egy figyelőállomás. Telefonon is képesek voltak órákon át beszélgetni.**

Leginkább még mindig az érdekel, honnan jönnek a történetek, hogy áll össze egy történet. Olyan kérdés ez, mintha az ember egy matematikustól kérdezné meg, milyen módon alakul ki egy hosszú és bonyolult egyenlet megoldása. Különös és érthetetlen. Benne van a szerző története, mások élete, az olvasóé egyaránt, ezzel

az absztrakcióval válik aztán a saját történetünk ellenőrizhetővé a másokéval.

– Hogy az olvasó hogyan azonosul a szereplőkkel, mindig titok, de nem kiszámíthatatlan. A világirodalmi fogadtatás viszont a fordító tehetségén is múlik. Hildegard Grosche-ról mesél a szerző, akivel rengeteget vitatkozott az évek alatt. Volt, hogy a fordító azt mondta az írónak, Péter, maga nem érti azt, amit ír. Ingrid Krüger a legkitartóbb lektornak tartja, aki mindig megtalálja a legmegfelelőbb német kifejezést, hogy az érthető legyen a német olvasó számára. Máskor irodalomtörténészek vélekedtek úgy a könyveiről, amit maga sem gondolt. Szegedy-Maszák Mihálynak, Balassa Péternek és Radnóti Sándornak is megmondta mindig, ha valamivel nem értett egyet.

– Hogy mi lesz a Világlo részletek után? – kérdez vissza. – Nem tudom, fogalmam sincs. Biztos fogok még ezt-azt írni. A Párhuzamos történetek után akartam,

hogy ne kelljen regényt írni. (nevet) Van több kisebb munkám, de Az élet sójának például nem lesz folytatása. **Arra a kérdésre, vajon mennyire veszi igénybe szervezetét egy ilyen nagy horderejű munka, mint például a Párhuzamos történetek megírása, így válaszol:**

– Persze, alaposan igénybe veszi, de mire másra használnám a szervezetemet, ha nem erre?

Mikor az elfogódottságomról beszélek, hogy nagyszerű érzés Gombosszegen ülni, a körtefánál, ami meg a Saját halálban szerepel, és egyáltalán van az egészben valami szürreális. Él az olvasó fejében egy kép erről a helyről, aztán tessék, itt van, és minden egyszerre álomszerű és mégis valóságos. Az Emlékiratok könyvét Susan Sontag a 20. század egyik legnagyobb regényének tartotta, az író neve évről évre felvetődik a Nobel-díj kapcsán.

– Nagyon veszélyes, ha a saját recepciójával foglalkozik egy szerző. Mondhatnám úgy is, hogy egy normális szerző ezzel nem foglalkozik, mert az a következő munkanapját befolyásolná. Felfuvalkodottá tenné, mondjuk, vagy éppen depressziós lenne tőle. Verset talán lehet így írni, prózát viszont nem. Prózát csak szépen, egyenletesen lehet, ahogy a csillag megy az égen.

Hiába mondom, hogy a Nobel-díj mégiscsak az egyik legkülönlegesebb elismerés, amit egy író megkaphat, azt válaszolja, erre nem tud mit mondani, mert kívül áll az érdeklődési körén, nem gondol rá, nem foglalkozik vele, ez az egész esélylatolgatás minden évben csupán az újságírók mutatványa. Kérdezem, megismerik-e az utcán, mit gondolnak róla a gombosszegiek, egyszerűen válaszol:

– Törőcsik Mari ezt fantasztikusan csinálta. Filmet forgattunk épp, amikor életemben először találkoztam vele. Kezet nyújtott, azt mondta: Törőcsik Mária vagyok. Számomra ez volt az iskolapélda. Tudta, hogy tudom, ki ő, hisz neki írtam a film dialógusait. De ez egyfajta kötelezettség. Nincs hát olyan, hogy én valami nagy híresség lennék. Ha nem ülök az íróasztalomnál, akkor polgár vagyok, civil vagyok.

– Ettől én még lehetek elfogódott...
– Lehet hát, de az már a maga dolga!

SZÖVEG: JÁRAI ATTILA **KÉPEK:** TIMÁR GERGELY, JUHÁSZ BOGI (BOOGEE PHOTO)

Múltat adni

Lőrincz Szilvia és Mikics András
az év legjobb belsőépítésze

Mikics András és Lőrincz Szilvia nyerte el 2016-ban Az év belsőépítésze díjat. A szombathelyi születésű tervező cégtársával együtt tervezte meg a Kreinbacher Birtok budapesti kóstolótermét és a somlói borászat különleges szálláshelyét is.

a térnek

a rangos elismerést a Magyar Építész Kamara Belsőépítészeti Tagozata évente ítéli oda. A zsűri minden alkalommal olyan pályamunkákat díjaz, amelyek különleges tervezői értékkel bírnak. A grémium ezúttal tizenhét létesítmény közül ítélte legjobbnak Mikics András és Lőrincz Szilvia munkáját. A Biva Inspiration belsőépítészeti Somlón a borászat vendégtérét, a szállás és étterem egyedi enteriőrjét alkották meg, míg a budapesti Tasting Salon születésekor kóstolóknak és üzleti találkozóknak terveztek stílusos környezetet. A Kreinbacher Birtok részéről Kása Zolt építész kísérté végig a tervezést és megvalósítást, projektigazgatóként és ötleteivel támogatva az alkotómunkát és kivitelezést. A díjátadó ceremóniát a Vigadóban tartották, ahol Fekete György, az MMA elnöke és dr. Finta József Kossuth-díjas építész méltatta a győztes tervet.

– Szilvivel 2003-ban alapítottuk meg közös irodánkat, az első munkánk, amivel debütáltunk, a Hotel Fagus volt Sopronban. Ezt követte még néhány hazai és osztrák szálloda. Öt éve találkoztunk a Kreinbacher Borászat tulajdonosaival. Az csak egy szerencsés véletlennek köszönhető, hogy a Somlón zajló építkezések résztvevőinek nagy része szombathelyi volt – kezdi András az elején.

Eckler Dezső csodálatos tervei alapján épült meg a pincészet, borászat és a somlővásárhelyi szálláshely is. Az alkotópáros valódi kihívásként tekintett a feladatra. András számára fontos volt, hogy a megrendelő valódi értéket kívánt létrehozni. Ez a hozzáadott érték pedig találkozott a tervezők maximalizmusával. Mindazzal, amit az építészet-ről gondoltak. Az Eckler-stílusban András a Makovecz-féle faépítészeti továbbfejlesztését is látja. Szerinte a tervezőt mély filozófiai gondolkodás jellemzi, akit olvasmányélményei és a zene is inspirálja alkotás közben. Ez a sokirányú tudás materializálódott a mester építészetében.

A két tervező jó csapatot alkot. Az együttgondolkodás úgy működik, akár egy harcos teniszmérkőzés. Inspiratív vállalkozás, mindketten tudásuk legjavát adják a projektekhez.

A hely szellemiségét Eckler Dezső gondolatai határozták meg tehát. Az építész nem akart erőszakot tenni a környezeten, olyan szerkezetet álmódott a hegy lábához, amely buborékos jellegű, megidéz a pezsgő levegős könnyedségét, a habszerű közet, és amikor a látogató bemegy

az épületbe, azt érzi, mintha a hegy belsejében sétálna. A térben ferde betonpillérek vannak áttörve mindenféle lyukakkal. A zöldtető pedig csodálatosan zárja le az épületet, így ha lenéz az ember a hegyről, tulajdonképpen semmit nem lát, olyan, mintha a kőzet ott helyben folyt volna meg, hogy aztán megszilárduljon, mintegy beleolvadva a természetbe. A kis pincék mellé szervülni tudott az épület. András szerint tökéletes lett az összhang.

– A belső tereknél a szürke dominált, így a helyszínen mintha csupán az ember maga volna a szín. A fekete, a tört fehér, a szürke tónusárnyalatai működnek úgy, mintha az épület színes volna.

Az egyik fő szín, ami ehhez társult, a tölgyfaé lett, amely megidéz a hordók anyagát. Az épület így ezzel az erős karakterrel vált egyszerre múltbélivé és modernné. A belsőépítész szerint a vidéki környezet soha nem lehet nagyvárosias, a pezsgő viszont már önmagában is az eleganciát jelenti, ezeknek tehát itt mind stimelniük kellett. Az alkotók stílusukat vidéki urbanistának nevezik, amely a városias lét egyfajta vidéki/vidékes átirata. A berendezés, a kellékek és a kiegészítők egy olyan cégtől származnak, ahol a tulajdonos maga is gyűjtő, megmagyarázhatatlan belső vonzódása van a régiségekhez. András és Szilvi is rajong a különleges, de régi holmikért. Olyanokért, amelyeknek múltja, története van. A régi tárgyak szeretetét a

férfi édesapjától örökölte, ő is kiváló kézügyességgel van megáldva. Sokat tanult tőle.

– Ollós falikarokat, régi képkereteket, lámpákat, sőt még néhány borbélyszéket is vettünk. Kaptak egy új színt, esetenként javítottuk is ezeket, és tökéletesen megtalálták helyüket a somlói épület terében. Szó szerint múltatadtunk a szálláshelynek. Különös érzés volt és jó játék is egyben.

Ez a feladat volt eddig a leghangsúlyosabb munkája abban az időszakban, de emellett persze sok más megbízásnak is eleget kellett tenni. Mégis azon kapta magát a két belső-építész, hogy folyton a Kreinbacher-szálláshelyen járt az eszük. András szerint előfordult, hogy mihelyt találtak egy új tárgyat, ami helyet kapott a hotelben, át kellett gondolni az egészet újra, kicsit úgy működött, akár egy pókháló. Ha egy szálát megrángattak, szétesett a szöttek megint. Újra kellett fonni hát.

Kása Zsolt, a megbízó cég építészmérnöke, a projekt igazgatója először furcsán tekintett a kidobott holmik felhasználásának lehetőségére. Aztán ő maga is elfogadta, jó ötlet a régit társítani az újjal. Olyan ez, mint amikor egy korabeli használati tárgy őseinkre emlékeztet. Eszünkbe juthatnak

a felmenőink, nagyapáink, dédapáink egyaránt. Sorsközösséget vállalunk velük, továbbírjuk a családjuk történeteit. Voltak persze olyan tárgyak is, amelyeket frissen gyártott egy-egy cég, de azokat a tervezők újragondolták. Más kiegészítőkkal dobták fel, átfestették vagy csak egy izgalmas új pácot kaptak.

András azt mondja, neki szerencséje van, hogy általános iskolában felismerték, miben ügyes. Elsőként Pödör Miklósné Edit néni, majd Vörös Livia művész-tanár vette

a szárnyai alá. A szobrászszakörben aztán megtalálta önmagát. Sokáig szobrásznak is készült, ez a képessége a középiskolában teljesedhetett ki. A szombathelyi Művé-

cellcomp
a company of ebmpapst

Az ebmpapst csoport tagjaként a CELLCOMP Elektronikai Termékeket Gyártó Kft. olyan nemzetközi hírnévvel tudhat magáénak, mint a MERCEDES, BMW, SIEMENS, Valeo, Linde, CONRAD, Bosch, JUNG-HEINRICH, Miele, LIEBHERR.

A CELLCOMP Kft sikerének titka a nemzetközi szabványoknak megfelelő, versenyképes termékekben, a vállalatnál dolgozó tapasztalt munkavállalókban, a jól szervezett, rugalmas és hatékony termelésben, a vevőközpontú gondolkodásmódban, a pontos kiszállításokban és vevőkiszolgálásban rejlik. A közel 1700 főt foglalkoztató vállalat tevékenysége, illetve termékkörében a legjelentősebb helyet az elektronikai komponensek, panelek, ventilátorok szerelése foglalja el.

Az ebmpapst Csoport a világ egyik vezető ventilátor és motor gyártója, mintegy 12 000 munkavállalót foglalkoztat világszerte, 18 gyártási telephelyen és 57 értékesítési irodában. Több mint 15 000 különböző termékkel rendelkezik. Kiemelkedő termékei új ipari szabványokat teremtenek hatékonyságukkal, minimális zajszintjükkel és hosszú élettartamukkal.

Légy a társunk és dolgozzunk együtt a közös célokért!

Aktuális állás ajánlatainkat megtalálj a:

www.cellcomp.hu honlapunkon

CELLCOMP Kft. Építők u. 8. H-9500 Celldömölk

Tel: +36-95/525-330

facebook.com/cellcomp.kft

E-mail: hr.cellcomp@de.ebmpapst.com

szeti Szakközépiskolában Tornai Endre András, később Veres Gábor tanította, az ő tanácsára választotta az Iparművészeti Egyetemet. A szobrászművész ugyanis úgy vélte, az alkalmazott művészet biztosabb megélhetést biztosít, és talán ad annyi örömet és kreatív energiát, amire egy tehetséges fiatalnak szüksége lehet. Szilvi Pécsről érkezett, gyerekkora óta rajongásig szerette a textilt, sokat varrt például korábban.

A két építész azért is dolgozik jól együtt, mert András egyfajta szobrász látásmóddal közelít a megbízásokhoz.

– Máshogy látok egy bútort, olyan, mintha belülről néznék rá. Más tehát a formaérzésem. Szilvi viszont hozzáadja a munkához azokat a finomságokat, amikre valójában tényleg csak a nők képesek.

Amikor arról faggatom Andrást, vajon erősebb-e a tárgy-érzékenysége, mint egy átlagembernek, igennel felel. Az éttermekben alig várja, hogy megnézhesse a mosdót, figyeli az anyagok textúráját, a színek alkalmazását és minden apró részletet. A hotelekben folyó munka azért is számít valódi kihívásnak, mert ott minden megtalálható: étterem, szobák, mosdók és sok helyen még wellnessrészleg is van. Különleges feladat volt az is, amikor a fővárosban régi Pollack és Hild tervezte bérházakat kellett felújítani. A Palazzo Dorottyában lévő Tasting Salonban meg hát igencsak nehéz volt a borvidék rusztikus, vidékies hangulatát megidézni. Így azt inkább nagyvárosiasra álmodták meg. A nyertes tervezés nagy változást hozott a két tervező életében. Mások mellett avatottabbak lettek

a borválasztásban. Megtanulták, hogyan dolgoznak az igazán profik. A Kreinbacher-csapat rendkívül fegyelmezt és precíz, a munkálatok bármely területéről legyen is szó. András igazi városi ember, feleségével és gyermekeivel a fővárosban él. Szerinte mégsem veszélyes és szennyezett Budapest egy család számára. A tizenegyedik kerület kiválóan megfelel az ízlésüknek. Nem menekül a városból, az irodát is úgy tervezték meg, hogy az arra járók az üvegen benézve ismerhessék meg a cég mindennapjait. Úgy véli, ez is egyfajta nyitottságot, őszinteséget feltételez.

A somlói projekt legnagyobb ereje az volt, hogy mindenki részéről őszinte vágy volt, hogy a legjobbat hozzák ki a helyszínből. Nem volt a megvalósítás mögött semmiféle nagyzolási hóbot. Országosan is nagy beruházásnak számított, és fantasztikus, hogy ezzel a projekttel megnyerték a díjat.

– Egy ilyen cím bizony kötelez. Jót, a legjobbat kell ezután is nyújtani. Néhány olyan megbízást is kaptunk, amiről még nem beszélhetek, de vannak persze olyan vágyaim is, amelyek a szülővárosomhoz kötődnek.

András szereti a Black Cab Pub és a Deck Bistro ötletes belső tereit, szívesen beül ezekre a helyekre, ha hazalátogat, de leginkább egy szálloda koncepciója izgatja a fantáziáját.

– A Savaria Szállón szívesen dolgoznék. Gyönyörű épület, nem volna szabad veszni hagyni. Fontos lenne azonban, hogy olyan befektetők kezébe kerüljön, akik alázattal, tehetséggel fognak a felújítási munkálatokhoz.

SZÖVEG: NAGY ANGELIKA KÉPEK: OHR TIBOR

Vak vagyok, nem világgtalan!

A Vakok és Gyengénlátók Vas Megyei Egyesületénél jártunk

Sötétedéskor parkolunk le az épület közelében, szinte úgy tapogatom ki a csengőt. A helyiségbe érve Berci körbeszaglász mindkettőnket. A fotóstáskánál kicsit hosszabban elidőz. A háttérben fő a kávé, néhányan egy számítógép előtt beszélgetnek, az irodában papírmunka fölé hajolnak az egyesület munkatársai. Bősze György elnök lép eléem, a szemembe néz, és egyáltalán nem értem, miért lakik nála ez a gyönyörű kutya.

hogyhogy Berci önöknél lakik? Csak ideiglenesen, amíg gazdira vár?
– Hét éve velünk van. Képzett vakvezető. Egyszerű az ok, vak vagyok.
Nem térek magamhoz. A férfi a szemembe néz, mosolyog, hellyel kínál, nem botlik meg, nem tétova, és sötét szemüveget sem visel. Elmeséli, hogyan vesztette el a látását, miközben Marikát és Rékát is bemutatja nekem. Amíg beszélgetünk, őket a kollégám fotózza. A kedvünkért megmutatják, hogyan szoktak főzni. Nagy Lászlóné, Marika rendre előkészíti az edényeket, vizet forral, tesz-vesz. Réka kicsit bizonytalan még, most próbálja elsajátítani a nokedliszaggasztás fortélyait. Bösze Györgynél hároméves korában kezdődtek a tünetek, nekiment ennek-annak. A vizsgálatok megállapították, hogy lassan teljesen meg fog vakulni. Az egyik szemére negyvenhárom évesen elveszti a látását. Foltozban lát, rólam megállapította, hogy szőke vagyok, de a ruhám színét nem sikerült érzékelnie. A betegsége ismert néven a farkasvakság. Gyerekkorában György látókkal járt iskolába, mindent fejből kellett tudnia, a magyarországi ásványlelőhelyek nevét éppúgy, mint a matematikai műveleteket. Akkoriban nem volt számítógép, a munkahelyi elhelyezkedés is sok fejtörést okozott. Volt eladó méteráruboltban, gazdaáruházban, műszaki osztályon, dolgozott különböző cégeknél, még egy élelmiszerboltot is vezetett. Jól számol fejben, még azt is megmutatja, hogyan állapítja meg a pénzürmékről, melyik a húszas, a százas és az öt-

Braille-írás

A Braille-írás, más néven pontírás, a vakok számára készült és általuk használt, általánosan elfogadott írásrendszer. Minden jel a papír síkjából kiemelkedő hat pont kombinációja. A Braille-jeleket sorokban nyomják a papírba, és úgy olvassák, hogy az ujjukat könnyedén végigvezetik a sorokon. Ezt a speciális technikát alkalmazó ábécét a francia Louis Braille találta ki 1821-ben a vak emberek számára. Segítségével lehetővé vált a vakok számára is az írás és olvasás elsajátítása.

A BAL OLDALI KÉPEN EGY ZÖLDSÉGAPRÍTÓ, JOBBRA FELJEBB EGY DIGITÁLIS NAGYÍTÓ LÁTHATÓ, VAKOK SZÁMÁRA FEJLESZTVE

venes. Egy ideig teljesen leszázalékolták, nem is dolgozott, de alig várta, hogy elhelyezkedhessen. 2009 óta a Főkefe Nonprofit Kft. munkatársa.

Berci közben gazdijához bújik, arcon nyalja, morog kicsit. Mindenféle kunsztokat mutat. Kéri a pórázt, leül, ugat, mintha beszélne, csóválja azt a szép fejét. Az elnök a családjáról mesél, hogy hogyan ismerte meg a feleségét a Sitkei Színjátszókörben, hogyan mondta el szerelmének, hogy egy idő múlva kihunynak a fények. A tizenhét éves menyasszony igent mondott vőlegényének, azóta két gyermekük született, a kisebbik lányuk világra jöttkor

BALRA: NAGY LÁSZLÓNÉ, MARIKA, JOBBRA: KERTÉSZ RÉKA ÉPP VIZET FORRAL A VACSORÁHOZ

már keveset látott az apuka, szörnyen aggódott, hogy rálép a házban négykézláb közlekedő kicsire.

– Otthon biztonsággal járok a házban, bár akkoriban ösztetapostam egy játék babakocsit. (nevet) Ha áramszünet van, kiválóan elkísérem feleségemet a mosdóig, aki ösztönösen felkapcsolja a villanyt, bár tudja, az épp nem működik. De a viccet félretéve, az utcán én is fehér bottal járok, és Bercit vezetem pórázon, de kísér a nejem és a lányaim is. A vállukra teszem a kezem vagy kézfogáskor egy határozottabb csuklómozdulat is segít közlekedni.

A megyében élő vakok közül kétszáznyolcan tagjai az egyesületnek, általában élénk az érdeklődés a rendezvényekkel kapcsolatban, legyen az „vakos” vagy „nem vakos”. Szerveznek közös főzést, kirándulást, tandemtúrát.

– Ha azt kérdezik tőlem, elől muszáj-e látónak ülni, mindig azt válaszolom, nem, csak akkor a hátul ülő vaknak elég bátornak kell lennie!

Bowlingoznak, lovagolnak, úsznak együtt, de volt már lengőteke-bajnokság is. Az egyesület tavaly ünnepelte 111. születésnapját. A régi időkben Vakokat Gyámolító Egylet néven volt ismert. Gyuri számára megtiszteltetés, hogy ő töltheti be az elnöki posztot. Szereti az iskolai érzékenyítő tréningeket, ahol a gyerekek megismerhetik a segítés módjait, és persze lelkesen simogathatják Bercit, aki jól bírja a nagy népszerűséget.

Az elnök szerint nincs rossz kérdés! Tudni akarom ugyanis, valóban megtapogatóják-e a vakok a másik ember arcát, ahogy a filmekben. György szerint ez nem jellemző, ahogy az sem, hogy jobban hallanak vagy érzékelnek, mint a többi, látó ember.

– Nézd, nekem is pont annyi hallósejtem van, mint neked. Csak egy orrom van és két fülem. Ha leesik valami, oda-nyúlok, mert hallok, hogy az hova esett. Te meg „csupán” azt hallottad, hogy leesett, mert valami koppant.

A folyamatosan romló látása okán egyre kevesebbet érzékel neje arcából is. Azt mondja, nagy segítség, hogy most levágatja a haját, hosszú frizurája már csak a lányainak lesz. Bár természetesen nem keveri össze őket otthon.

A Braille-írásról faggatom, ezért az asztalunkhoz hívja Marikát és Rékát, akik mindketten használják a vakok betűjeleit. Egy naptár fölé hajolunk mindnyájan, közben megtudom, hogyan vakult meg az asszony kilencévesen. A kezdődő agyhártyagyulladás szövődményeként genny termelődött a nyaktőbe, ami ráhúzódott a szemfenékre.

– Reggel elindultam az iskolába, mire beértem, nem láttam a táblát, valószínűleg megfakadt az a gennyes góc. A tanárnőnek mondtam, ezért hazaküldött, másnap már a szolnoki kórházban voltunk, és nem tudtak mit kezdeni velem. A genny rágyökeresedett a szemerekre.

Farkasvakság

Gyuri betegsége: retinitis pigmentosa. Közismert néven farkasvakság, ami nála látótérszűkülettel is jár. Sötétben semmit nem lát, de világosban is csak úgy érzékeli a környezetét, mintha egy csövön át nézne.

Részlet Bősze Mónika, György kisebbik lánya Nem látsz? Vak vagy? című iskolai dolgozatából

Embert még nem láttam ilyen gyorsan gépelni. Navigációs rendszerre sem kell költeni, mert apa fejből tud rengeteg útvonalat, ha mondok egy várost vagy települést, már húszféleképpen elmondja az oda- és visszautat, hogy a busz vagy vonat honnan indul és ez el- képesztő tudás. Akkor viszont nagyon mérges vagyok rá, mikor sötétedés után ér haza biciklivel, kutya nélkül.

Persze folyton arra hivatkozik, hogy az út széléről visszaverődött a lámpák fénye és így látott még valamennyit az útból. Teljes mértékben sosem fogom megérteni, hogy milyen érzés minden nappal kevesebbet látni, tudom, hogy ki szeretné élvezni a sebességet, amíg csak lehet, de anyáskodó jellemmel születtem, nagyon féltem aput, nem akarom, hogy valaha bármi baja essen.

Egy borzalmas orvosi tévedés miatt Marika sugárkezelést kapott a másik szemére, nehogy átterjedjen a fertőzés arra is, de ez csak rontott a helyzeten.

– Tizenhét kezelést irtak fel, mindig villamossal vittek a Kékgyólyó utcába. A tizenhatodik alkalommal vakon szálltam le a kórháznál.

Réka genetikai megbetegedés miatt vesztette el a látását. Már kétévesen sem látott. A színekre nem emlékszik. Marika közbevág, és elmondja, tudja, hogy fekete-fehér színű felsőt visel. A kezdetektől úgy vásárolt, hogy az anyag tapintásáról meg tudja állapítani a holmi színét. Soha nem fordult elő vele, hogy a gyerekek ruháit összemosta volna. Rékát támogatja a család. Budapestiként került Szombathelyre, férje családja mindenben segíti őket. A vakok iskolájába járt, de később olyan gimnáziumot választott, ahová látók jártak.

– Édesanyám szokta felolvasni a leckét, később a csoporttársaim segítettek. Mindig is használtam a Braille-írást. A számítógépet viszont nem tudom megszokni igazán. A nyelvek érdekelnek, különösen az olasz. Végzettségem szerint olasz nyelvtanár vagyok.

Marika azt meséli, rosszcsont volt kiskorában, még a biciklire is felült, fára mászott, amit a többiek csináltak, neki is meg kellett próbálni.

– Volt, hogy leestem a cseresznyefáról, a kút mellé. Rengeteget rosszalkodtam. (nevet) Nem foglalkoztam azzal, hogy vak vagyok. Pestre kerültem, sóprűkötő lettem, később még egy masszórtaanfolyamot is elvégeztem. Az életben mindent ki kell próbálni!

A férjéhez azért ment hozzá, mert beleszeretett a hangjába. A megözvegyült férfi gyerekeit is sajátjaként nevelte. Szült neki egy kislányt, de végül elváltak, a második férje révén került Szombathelyre. Nagy szeretetben nevelték fel együtt Marika fiát és kettejüknek még született egy kislánya. A nagy most negyvenkettő, a lány harminchat éves.

– Szépen élünk, dolgoztam, előbb a vegyesiparnál, majd kijártam a soproni postára, később elvégeztem a telefon-

központos iskolát. Szerettem a munkámat, minden háztartási teendőt meg tudok csinálni. A lakásomban mindent a helyére kell rakni, így aztán jól tájékozodom.

Réka két lánya közül egyik tizenhárom éves, látó, a kisebbik tizenegy, az öröklött szembetegség miatt egyik szemével csak fényt érzékel. Korán, jó kezelést kapott. A fiatal nő

FENT ALÁÍRÓSABLON, LENT VAKOKNAK FEJLESZTETT SPECIÁLIS TŰ

most Marikától tanul főzni, nagyon élvezi az új kihívásokat. Mindketten szeretik a hangoskönyveket, és persze a vakírással készült köteteket is szívesen lapozgatják. Szerintük a látók bizonytalanok a segítség tekintetében. Nem tudják, hogyan is fogják meg a vakok karját, milyen segítségre is van nekik szükségük. Marika mindig megkérdezi ilyenkor, vajon belekarolhat-e a segítőbe. Réka szerint is az a jobb, ha a vak karolja át a látót.

– Az útvonalat az iskoláig, hazáig mind megtanultuk. Budapesten édesanyám tanította meg, hogy kell közlekednem. Manapság vannak mozgástréningek, akik segítik a tájékozódást, minden vaknak meg kell tanítani, hogy juthat el A-ból B-be – mondja Réka.

Emlékezetből megy a séta, de tapasztalat alapján sajátítható el a főzés is. Marika szerint „vakosan” kell tanítani a nem látó embert. Ő például villával tapogatja meg a rántott húst, vajon rendesen átsült-e. A látó ránéz, a vak megtapogatja. A vak szó nem riasztó számukra, használják. Nem sértő és nem okoz számukra fájdalmat, ha így emlegetik őket.

– Csak világtalannak ne nevezzenek minket! – mondja Marika. – Már elnézés kérek, de nekünk is van világunk. Mindkét édesanya azt meséli, sokat segítettek nekik idegenek is. Jó szomszédok, kedves emberek, akik például egy játszótéren az ő kicsinyeikre is figyeltek. Óvni, védeni

A vakok jellemzően nem tapogatják meg az idegenek arcát, ahogy a filmekben, és nem is hallanak jobban, mint a látók

a vak is tudja a gyermekét. Marika nem félt megfürdetni újszülöttjét, sétáltatta, nevelte őket, akár a többi mama. Az asszonyok szerint, ha valaki tud a betegségével élni, ha elfogadja a helyzetét, a környezete is segíti őt majd. Abban mind egyetértenek, hogy azoknak a legnehezebb elfogadni ezt a helyzetet, akik felnőttként veszítették el a látásukat, de az életet akkor is folytatni kell, mert rengeteg szépséget tartogat. Marika kiválóan befűzi a cérnát is, jobban, mint a látók, akik hunyorogva tartják a fény felé a varróút. Speciális tűt kapok ajándékba, felül nyitva van, bele kell pattintani a cérnát, irtó könnyű vele a munka. De van az asztalon zöldségvágó, akár egy olló, digitális nagyító és sok furcsa segédeszköz, mind a vakoknak nyitott boltból való Budapestről.

Vakvezető kutyák

- Berci hétéves. Négy ilyen speciálisan kiképzett kutya van Vas megyében
- Az állat eszmei értéke: kétmillió forint
- A kutya alkalmassági vizsgát tesz
- Évente hetven kutyust igényelnek, de csak tizenkettő találhat gazdára
- Öt év garanciát biztosítanak az állatra, és fontos, hogy jól kell tartania a gazdájának
- Leginkább labradort, dalmatát, vizslát képeznek vakvezetőnek
- Bercit György tanította meg kikerülni a pocsolót és kézbe adni a porázt
- Az állatok ivartalanítottak

MEGJELENT!

Prémium

A MEGYE MAGAZINJA

A megrendelőszelvényt
küldje vissza címünkre:
Vas megyei terjesztési
iroda, 9700 Szombathely,
Széll Kálmán u. 40.

Megrendelőszelvény

Előfizető neve: _____

Címe: _____

Telefon/Mobil: _____

Dátum: 2016. _____ hó _____ nap

E-mail cím: _____

Aláírás: _____

Az előfizetői díj fizetés módja:

- ☐ csoportos beszedési megbízással fizetem ☐ számla alapján átutalással fizetem
☐ csekken fizetem (minimum negyedévente) ☐ készpénzzel fizetem

Az előfizetői díj fizetési üteme:

- ☐ negyedévente előre fizetem (550 Ft) ☐ félévente előre fizetem (1100 Ft)
☐ évente előre fizetem (2000 Ft)

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXVII. törvény vonatkozó rendelkezései alapján ☐ hozzájárulásomat adom ahhoz, ☐ nem járulok hozzá ahhoz, hogy a Pannon Lapok Társasága Kiadói Kft. (8200 Veszprém, Házgyári út 12.) által készített információs adatbázis a következő adataimat tartalmazza: név, lakcím, telefonszám, mobilszám, e-mail cím. Hozzájárulok ahhoz, hogy címzett postalai küldemény, elektronikus levelezés vagy azzal egyenértékű kommunikációs eszköz útján a Pannon Lapok Társasága Kiadói Kft. marketingakcióiról történő tájékoztatást küldjön.

ELŐFIZETÉS: PREMIUM@PLT.HU 06-94/999-120 PREMIUMMAGAZIN.HU

KERESSE A NAGYOBB
ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

Aryee Claudia (Tücsi)
és édesapja dr. Aryee
Charles között nagy
az összhang

SZÖVEG: SZEKÉR DÓRA KÉPEK: TIMÁR GERGELY

Feketén fehéren

Papuli, mire érsz ide? – kérdezi édesapjától telefonon, sietve. A szemem sarkából figyelem, akaratlanul elmosolyodik, bólint, hangja végtelesen gyengéd. – Nagyon szeretem apát, megbeszéltük, hogy ma is egymáshoz öltözünk. Hoztam egy kék ruhát, ezért a kedvemért még gyorsan elugrott megfelelő csokornyakkendőt venni.

Claudia táskákkal felpakolva, de pontosan érkezik a stúdióba. Szabadkozik, hogy bírja, nem kell segítség, mindig így szokta tenni. Lazán a szófa háttámlájára teríti a ruhákat, a cipők mindegyike kész költemény, Tücsi pedig lélegzetelállítóan gyönyörű. Szívesen szólítanám Claudiának, ő mégis arra kér, maradjunk a becenevénél, mert mindenki így hívja. Gyorsan készülődni kezd, igazít a haján, kis púder kerül az arcra, pillanatok alatt átöltözik. A pink szoknyát megpörgeti, akár egy nyíló virág, a csöppnyi top kiemeli hibátlan alakját. Együtt él a fényképezőgéppel, pózol, mosolyog, fejét hátravetve neveti el magát. Nincs szükség instrukcióra, Tücsi vérbeli profi, imádja a kamera. Miközben a húzózárall babrálok, szívesen mesél. Gyorsbeszédű, jó a humora és végtelenül figyelmes.

– Gyerekkorom óta nagyon apás vagyok. Ez a tankönyvekben is így van: a lányok apásak, a fiúk anyásak. Lehet, hogy azért is alakult így, mert apu gyerekkorom óta sokat ingázott Szombathely és Budapest között, és mindig nagyon hiányzott. Gyakran eszünk együtt, elmegyünk vásárolni, de úgy soha nem múlik el nap, hogy ne beszéljünk egymással. A vásárlás nagy közös szokásunk. (nevet) Ez úgy szokott történni, hogy vasárnaponként hívom őt, és elmondom neki, melyik nadrágot vegye fel, hozzá milyen inget. Persze akkor is őt hívom először, ha bármi történik velem.

– Egy ilyen szoros kapcsolat esetében nehéz lehet egy másik férfinak beférköznie az életedbe...

– Dehogya, apukám a világ legcukibb embere, ő nem szól bele az életembe. Ha kikérem a véleményét, elmondja, de ő egy igazi jó fej szülő. Nem akar engem egy irányba

terelgetni, nem erőlteti rám a saját akaratát. Inkább abban támogat, amit szeretnék.

Megtudom, Tücsi gyerekkorában édesanyja volt a szigorúbb. Mostanra azonban, ahogy lánya mondja, laza lett! A felelősséget érzi nemcsak a lánya, de fia, Tücsi testvére is, aki Svájcban lett orvos. A modellkarrier kezdetén viszont pont édesanyja, a gyermekorvos dr. Sóla Gyöngyi támogatta inkább, pedig egy tizenhat éves lányt értelemszerűen volt mitől féltetni. Apja szerette volna, ha konkrét célokkal utazik lánya a fővárosba, de amikor végül megnyerte a Miss Afro versenyt, büszke volt Tücsire.

– Amikor először álltam apa elé, hogy modell leszek, azért húzta kicsit a szemöldökét, de látta, hogy az értékrendem nem változik. Azóta megnéznék minden adást, szorítanak nekem, örülnek, ha sikerem van.

Hiába bizonygatom, hogy a Claudia név elegáns, illik egy televízióshoz, berzenkedve fogadja érveimet. Tücsöknek az édesanyja nevezte el, ebből lett a Tücsi, sokkal inkább magáénak érzi, mint a komoly Claudiát. Apja választotta ezt a nevet, unokatestvérét hívják így, aki csendes és visszafogott. Ahogy ő mondja, minden olyan, ami ő nem lesz soha. A családról ejtünk szót. A soha nem látott Ghánáról, ahonnan papája negyven éve jött hazánkba egy jobb élet reményében. A lány egyszer találkozott a nagyapjával, és az Európában élő rokonokkal is tartja a kapcsolatot. Állítólag egy Svájcban élő nagynénire hasonlít leginkább, aki hangos, „a falon is átmegey”, ha kell, és mindig nevet. A fiatal műsorvezetőt nehéz olyan helyzetbe hozni, amelyben nem találja meg önmagát. Ezt már akkor is tudta, amikor a kommunikációs főiskolára adta be a papírjait. A tanárok már akkor műsorvezetőnek szánták, ő ódzkodott ettől. A Miss Afro Hungary és a Királynő hozott annyi magabiztosságot, hogy bátran ki mer állni az emberek elé, bármilyen feladattal megbirkózik.

– Nem akartam szépségkirálynő lenni, de egy félvér barátnőm a nevezéstől remélte, hogy megtalálja az édesapját.

Amikor először álltam apa elé, hogy modell leszek, azért húzta kicsit a szemöldökét, de látta, hogy az értékrendem nem változik. Azóta megnéznék minden adást, szorítanak nekem, örülnek, ha sikerem van

Nem tekintek magamra különlegesen, nem témázom ezen nap mint nap. A gyökereimet azonban szeretném megismerni

Lelki támaszaként indultam el a versenyen. Ő megtalálta a papáját, én pedig megnyertem a versenyt.

A királynő aztán elvégezte a főiskolát, és egy PR-ügynökségnél helyezkedett el, de nehezen bírta a bezártságot, megváltás volt, hogy felvették a Fókuszhoz. A kereskedelmi csatornánál megtanulta a szakmát, élvezte az emberközeli televíziózást, sokat járta az országot, vérbeli riporterré vált. Abban az időben már vágyott arra, hogy

többet mutasson magából, úgy érezte, ideje a kamera elé állni. Az RTL Klubnál végül felmondott és néhány hét után a Sport Klubnál folytatta.

– Kockáztattam, pedig alapvetően nem vagyok vakmerő. Az RTL-nél szerettek, mégis azt mondtam a főszerkesztőnek, engedjen elmenni. Jól döntöttem, új lehetőségek jöttek. Napi három híradót vezettem élőben. Az elején azt sem tudtam, milyen felkonfokat olvasok, annyira koncentráltam arra, hogy jó legyen! Később meg már „vagiztam” a srácok előtt, hogy tudom, kit vert meg a Liverpool. A sport nagy szerelem, még az Eb-n is kint voltam! Tücsi évek óta az Envy fashion arca, a harmincnégyes méretet az ő alakja szabja. Viccelődöm is vele, az üzletekben járva eddig el sem hittem, hogy ilyen karcsú alak egyáltalán létezik. Sportol ő maga is, de szerencsés alkat. Miközben a fekete koktélu ruhában fotózzuk, még vékonyabbnak tűnik. Pontosan tudja, mi áll jól neki, ismeri az arcát, és minden porcikáját

a legelőnyösebb pózokban mutatja meg. Szeret modellként dolgozni, de szerinte harmincévesen egy nőnek más vágyai is vannak már.

– A televíziózás komplex hivatás, imádom, hogy nincs két egyforma napom. Szeretem az élő adást, jó most ez a kétórás zenei műsor, vagy ott volt korábban a Charlie angyalai. Jobban megmutathattam, milyen vagyok. A híradó kötött, fegyelmezett műfaj, szeretem nagyon, de imádom a kihívásokat.

Érdekel, hogy lehet összeegyeztetni a munkát a magánélettel. Tücsi úgy véli, ha szerelmes az ember, bármire képes. Nem könnyű vele megismerkedni, gyakran a férfiak csak jégkirálynőnek nevezik, mert távolságtartó. Ha azonban erős az érzelem, igazi bújós, gondoskodó társként éli a mindennapokat. Hajnalban is képes kávé főzni, reggelit vinni az ágyba, kis meglepetésekkel kedveskedni a párjának. Most épp állandóan ingázik. Székesfehérvár és Budapest között autózik, hiszen párja Sofron István, a magyar férfi jégkorong-válogatott játékos. Tücsi vágyik arra, hogy egy férfi a tenyerén hordozza és ajándékokkal kényeztesse, hisz ugyanis a klasszikus családmódban. Szerinte akkor működik jól egy család, ha a nő őrzi a tűz melegét, ő tartja össze a familiát. Sok mindenre képes azért, hogy jó élete legyen. Szeretne családot, gyerekeket, az sem baj, ha nem a fővárosi nyüzsgésben kell őket felnevelni.

Befut Tücsi édesapja, sietve ollót kér, levágjuk a címkét a nyakkendőről. Azt mondja, szereti, hogy a lánya figyel az outfitjére, már a kórházban is megjegyezték, milyen jól öltözik. Olyankor azt válaszolja, jó stylistja van. Ha elindulnak inget vásárolni, biztosan többféle ruhával érnek haza, de a doktor úr nem bánja. Megszerette a divatos holmikat. Aryee Charles a szombathelyi Markusovszky kórház sebésze. Negyven éve él hazánkban és már a kezdetekkor rájött, hogy a magyar nyelvet nehéz elsajátítani.

– Volt rá időm, hogy megtanuljam. (nevet) De már az első benyomásom is az volt, hogy nagyon nehéz nyelv. Az első órára bejött a tanárnő, azt mondta, Jó reggelt! Próbáltuk megismételni, amit mondott. Ötven perc múlva az volt az érzésem, hogy tulajdonképpen a repülőteret kellene megkeresni, de sürgősen, mert magyarul megtanulni egyszerűen lehetetlen. (nevet)

Az orvos szívesen mesélt a családjáról, amíg a lánya öltözködött, megtudtam, két húga Európában élt, azóta egyikük visszament Ghánába, ő viszont négy évtizede nem volt otthon. Gyerekkori emlékei közül legkedvesebb a karácsonyi készülődés időszakához köthető, amikor a gyerekkórssal énekelt. Az egyetemet Pécsen végezte, ott ismerte meg Tücsi édesanyját is, aki gyerekorvosként dolgozik Szombathelyen. Tücsi közben elkészül, megöleli az apját, és közösen mesélnek a lány gyerekkoráról. Charlie doktor soha nem kényszerítette a lányát, hogy orvos legyen. Hamar kiderült, hogy Tücsi még a vér látványától is irtózik. Konfliktusuk nem nagyon van. Talán csak akkor neheztelt a lányára, amikor ő egy nála idősebb fiúval kezdett el randizni. A szerelem hosszú évekig tartott, és a család nem

szólt bele a lány életébe akkor sem. Érdekel, vajon hogy viszonyultak a nyolcvanas években egy fekete orvoshoz a nyugati határszélen.

– Nem ért atrocitás, én a kórházban egy orvos voltam, aki ugyanúgy felvette a fehér köpenyt és gyógyított. Charlie-nak szólítottak, a bizalmukba fogadtak, azóta meg már hozzászóltak, hogy én ilyen vagyok.

Tücsi szerint édesapja csodálatosan bánik az emberekkel, higgadt és visszafogott, benne viszont egy szabadságharcos veszett el. Igazságérzete erős, mindig is hangot adott a véleményének. Ő megélt néhány kellemetlen helyzetet, de

Aryee Claudia

Szombathelyen született, a Kanizsai Dorottya Gimnáziumban érettségizett

2004-ben megnyerte a Miss Afro versenyt
Orvos édesapja negyven éve jött hazánkba Ghánából
Magyar édesanyja és fiútestvére szintén orvos

A Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskolán végzett

Dolgozott az RTL Klubnál

Most a Sláger Tv-n (Halló Angyalok) vezet műsort

Szenvedélyesen szereti a sportot

Maga is rendszeresen edz

mára mindenki természetesen viszonyul a lány külsejéhez. Félvérként csupán annyi a különbség közte és a fehérek között, hogy Tücsinek erősebb a haja és talán rugalmasabb az izomzata.

Hófehérbe öltöztek mindketten. Két szép fekete ember fehérben. A háttér is ragyog. A kettejük közti összhang a fotókon is átjön. Tücsi olyan, akár egy menyasszony. Meg is kérdezem, vajon, ha megkérnék a kezét, igent mondana-e. Vágyik-e a feleségszerepre.

Azt válaszolja, persze hogy vágyik. A párja magas, szőke férfi. Nem hord felemás cipőt, de jól összeillenek. Büszke Tücsi sikereire, de a megismerkedésükkor nem volt szempont, hogy a lány félvér és emiatt egzotikusabb, mint a többi nő.

– Hát én nem tekintek magamra különlegesként, gyakran vallom, feka vagyok! (nevet) Nem témázom ezen nap mint nap. A gyökereimet azonban szeretném megismerni.

A doktor úr közben a ghánai hagyományokról mesél. Talán csak a főzésben tartja ezeket. Szereti a hazai ízeket, így aztán néha készít egy-egy finom fogást. A sós mogyoróból készült leves mindig sikert arat.

Ha Tücsi megházasodik, örömmel fogadja majd az unokákat. Alig várja, hogy szeretgesse őket. Hatvanegy éves, de most is aktívan sportol, gyakran fut. A kórházi munkája mellett egy gyógyszergyártó cégnél is dolgozik. A lánya pörgős, lendületes anyuka szeretne lenni.

– Nem olyan anyának képzelem magam, aki levágatja a haját, soha többé nem sminkel, otthon ül és három hónap alatt depressziós lesz. Alkalmazkodom majd a kicsihez, de szerintem annyi változás lesz csupán, hogy egy vagy két fővel többen leszünk! Ha eljön az ideje, beszámolok majd róla!

SZÖVEG: TÓTH KATA **KÉPEK:** SZENDI PÉTER

Új márkák a szombathelyi kínálatban

PROMÓCIÓ

Szombathely – Az Atrium Family Center idén tavasszal is mindent megtesz azért, hogy a vásárlás igazi élmény és családi alkalom legyen a bevásárlóközpontban.

Ha tavasz, akkor megújulás. Ha megújulás, akkor új lábbelik és ruhák – hölgyeknek, uraknak egyaránt.

Március 16-án gazdagodik a Family Center Nyugat-Magyarország legnagyobb – 887 négyzetméteres cipőboltjával. Ünnepélyes megnyitóval, meglepetés kedvezményekkel várják a hozzájuk betérőket.

Három divatáru üzlet is nyílik áprilisban és májusban a 10 ezer 800 négyzetméternyi területen, harminc üzlettel működő Family Centerben – új, nemzetközi márkák is érkeznek a városba, hogy megkönnyítsék a dolgunkat a választásban. A kilétük még titok. Farkas Richárd vezető annyit elárult, hogy skandináv, lengyel gyártók és magyar tervező kollekcióit találjuk majd a fogasokon.

Jó hír a kisgyerekeseknek: május végére elkészül a beltéri játszótér, ami megkönnyíti a szülők dolgát. Amíg ők kávéznak, vagy vásárolnak, csemetéik biztonságos körülmények között, felügyelet mellett játszhatnak. A kisbabával érkezők a pelenkázóval, etetőszékkel is felszerelt baba-mama szobában tudnak megpihenni.

A rendezvények tekintetében még sűrűbb a program. Tematikus gyermekfoglalkoztató alkalmakra – kézműveskedésre, ajándékkészítésre – várják a kicsiket és szüleiket a húsvéti előkészületek és a tavasz jegyében szombatonként. Április 8-án, szombaton, az országos Glamour-napok egyikén élő divatbemutatón ismerkedhetünk a center üzleteinek tavaszi-nyári kínálatával. A bevásárlónapok alatt a divatbemutatón megjelenő ruhák legtöbbjét, valamint fődíjként egy wellnesshétvégét sorsolnak ki a Family Centerben vásárlók között. Május 12–14-én „Mi imádjuk a kalandokat” címmel gyermeknap rendezvényt készítenek a szervezők a 4–12 éves gyerekek és családjaik számára. Kint és bent is zajlanak majd az események: izgalmas, hat feladatos, drótköteles akadálypálya leküzdésére, légvárba és kreatív foglalkozásokra hívják a vállalkozó kedvűeket három napon át. A legügyesebb kalandorok jutalmat kapnak a harmadik nap végén. Májusban, a családi kuponnapokkal a felnőtteknek kedveskednek: látogatóik

kedvezményre jogosító kuponokkal vásárolhatnak a nyári kollekciókból a kijelölt üzletekben.

Az Atrium Family Centerben gyakran megfordulók egyre otthonosabban érzik majd magukat – ezt ígéri a vezető. Kényelmesebb padok, több zöld növény és folyosói teszik majd komfortosabbá a környezetet és a bevásárlást. Az őszi kuponnapokon már ezekkel és a könnyebb eligazodást segítő információs táblákkal is szeretnének a vásárlók kedvében járni.

**Atrium Family Center
Szombathely**

9700 Szombathely,
Varasd utca 1.
www.familycenter-szombathely.hu

SZÖVEG: ELEKES KORNÉL **KÉPEK:** OHR TIBOR

Jé, ezek repülnek!

Acro Jam – Az akrojóga meghódítja a világot

Jé, nézd, szinte szállnak az ég felé! – mondta fotográfus kollégám, amikor a helyszínre érkeztünk. Békésen mosolyogva, könnyedén tartják a testüket és boldogan fordítják arcukat a fénybe a képeinken megörökített jógázók. Nem azt mondanám, hogy kitartanak egy pózt, sokkal inkább repülnek! Egységbe kerülnek a párjukkal, kapcsolódnak annak hangulatához, koncentrálnak, így kiüresítik az elmét, és átadják magukat ennek a csodálatos érzésnek.

az akrojóga ugyanis a tradicionális jógapózokat emeli egy egészen szokatlan szintre. Hogy hová is valójában? Hát a levegőbe! A mozgásforma szellemiségének középpontjában

a jóga egyik legfontosabb tanítása áll, ez pedig nem más, mint a kapcsolódás. A páros és közös gyakorlatok során az egymás közti odafigyelés és kommunikáció elkerülhetetlen, így önkéntelenül is megtanulhatjuk és megtapasztaljuk a bizalmat, támogatást és segítségadást.

Az akrózók között van, aki a tartó szerepét vállalja magára, ő a base, a tartott társ a flyer, ő a repülő, és van még a spotter, azaz a segítő. Az akrojóga páros hatha gyakorlatokból, lazító, relaxációs és meditációs technikákból épül fel. Egy átlagos edzés a következőképpen alakul, tudjuk meg Jakab Gábor oktatótól.

– Nehogy azt hidd, hogy ezt csak a vékony, izmos és sportos életet élők tudják elsajátítani! Szó sincs róla. Teljesen átlagos testalkatúak is járnak az edzésekre. Az első órában bemelegítünk, negyven percet akrozzunk, végül húsz percig nyújtunk. Fejlődni pedig az tud, aki gyakorol. Ennyi a titok. (nevet)

A gyakorlatok elvégzésének alapja a bizalom. Az érintés, a tekintet, a kommunikáció feloldja a gátlásokat, a szorongást, a jógázók pedig csak a feladatra tudnak koncentrálni, nincs tehát mellébeszélés, teljes energiával jelen kell lenni. Az edzés résztvevőinek tehát ki kell zárniuk a külvilág zaját és magukra kell figyelniük. Ez egyfajta tiszta tudatállapotot jelent. A párok megbeszélnek előre, milyen gyakorlatot végeznek el, és annak mi a módja, hogyan jönnek egymás után a pózok, milyen kapcsolódási pontok mentén épül meg egy-egy forma.

Úgy kell elképzelni, mintha táncolnának. Kis érintésekből tudja a jógapárunk, hogyan mozduljunk, merre helyezzük

a testsúlyt. Ezzel pedig olyan testtudatra teszünk szert, amely magabiztosságot hozhat az életünkbe.

– Tudom, hogy most arra gondolsz, veszélyes ez az egész, mert leesel, de nem fordul elő ilyesmi. Szép nyugodtan leteszi az ember a kezét és újra megpróbálja. Ilyen természetes ez. Az edzésforma három részből áll, a már említett jóga mellett szerves része az akrobatika és a thai-masszázs bizonyos elmei.

A jóga nem belső izmot épít, nem olyan, mintha fekvőtámaszokat csinálnánk. Sokkal inkább épül a mozgás által a saját testtudatunk. Aki például ülőmunkát végez, annak óránként javasolt felállnia a székből, nyújtani az izmokat, a gerincoszlopot. Olyankor öt-tíz perc is elég, hogy ellazuljon a test és nem macskásodnak meg az izmok. Az akró egy héten két-háromnaponta kellene végezni. Megnyugtatja az elmét, így a testnek is jót tesz. Ez ugyanis a feltétele annak, hogy jobb életet élhessünk.

– Az akrobán is vannak szekvenciális elemek. Ilyen például, amikor egy hulló falevél pózban megmasszírozod a pároddal, aztán nyújtasz. A mozgásforma a cirkusból jön, az akrobatikus elemek rövidítése az akro jelző is. A pózok, a testtartások egymásra épülnek. Akár például a gúla megépülése esetében.

Gábor azt mondja, ha valaki feltérdel a másik csípőcsontjára, azt is tudja tartani, akár elengedett kézzel is. Nem azért, mert mondjuk egy izompacsirta, hanem mert koncentráltan tudja használni a testét. A testtudata erősödik meg. Az edző atletizált és súlyt is emelt, ez a mozgásforma azért tetszett meg neki, mert szüksége volt a mentális megújulásra.

– Szerettem az elhajlásokat, a rengeteg munka mellett eljárógtam az éjszakába, sok volt a buli is. Egy ismerősöm futni hívott. Egyszer aztán végre rászántam magam és az életem

boriko

FÉRFI-NŐI DIVATÁRU

Men in OLYMP

**Minőség, elegancia
Férfiaknak!**

**Folyamatosan frissülő
óriási ing, nadrág, öltöny,
zakó választék!**

DIGEL
THE MENWEAR CONCEPT

OLYMP

Pierre Cardin
PARIS

J.PRESS
Man & Woman

Boriko Kft.

Szombathely, Rákóczi F. u. 1.

ISIS CENTER

(Thököly út felől)

Tel.: 94/505-155

Fax: 94/505-154

E-mail: borikokft@gmail.com

részévé vált a mozgás. Másfél éve pedig mindennap meditálok is. Ez nagyon fontos az életemben. Gyerekként egyébként atletizáltam, aztán súlyt is emeltem. Jaki – ahogyan Gábort a barátai szólítják – szerint meg kell találni mindenkinek a belső békét, nem feltétlenül kell ehhez nehéz súlyokat emelni vagy rohanni kilométereken át, ez a mozgásforma megadja a testnek, ami jár neki. Nagy felfedezés volt az életében az a tíznapos elvonulás, amikor még beszélgetni sem volt szabad a résztvevőknek.

Gábor párja is aktív életet él. Várandósan is mozgott, zsonglörködik, jógázik.

– A koncentrált figyelem segít a legtöbbet. Ez egyfajta önmagadra figyelés elérésének képessége, meditációval fejleszhető leginkább. Nem kell eszköz, semmiféle gyakorlat, a legjobb, ha van egy nyugodt pillanatod, nem zavarnak, magadban tudsz lenni. Beülsz egy szobába, leülsz egy párnára, lehunyod a szemed, a gondolatok jönnek, mennek, és te csak hagyod.

Az akrojóga

A rendszeres gyakorlás felébreszti a testtudatot és a szellemi tudatosságot. Az akrojóga először is megtanít arra, hogy küzd le a félelmet, és megtanít bízni a másikban. A mozgásforma bizalomépítő játék, ami hosszú távon tudatosan leépíti a félelmet is. A félelmet a másik embertől, a leeséstől.

Az esés a barátunk – ezt szoktuk mondani. Meg lehet tanulni, hogy kell esni, ezzel nevelhető a félelem. A páros gyakorlatok során akár szavak nélkül gyakoroljuk az intenzív kommunikációt, az egymásra figyelést. Milyen, amikor csak mi ketten vagyunk, és csak a másra figyelek.

SZÖVEG: SZIGETI ANDRÁS
KÉPEK: UNGER TAMÁS

Barnahus

– Az izlandi minta

Szexuálisan bántalmazott
gyermekek számára nyílt
intézmény az országban
elsőként Szombathelyen

Nincs annál borzasztóbb trauma, mint amikor egy gyerek válik erőszakos cselekedet áldozatává. Különösen akkor, ha az elkövető családtag vagy közeli ismerős. A szexuálisan bántalmazott gyerekek védelmében, az igazságszolgáltatás és a gyermekvédelem összekapcsolásával, a gyerek mindenekfelett álló érdekét biztosítva jött létre 1999-ben Izlandon a Barnahus intézmény, amelynek mintájára, Magyarországon elsőként, Szombathelyen nyitotta meg kapuit az ötvenegyedik európai Barnahus.

DR. LAZÁRYNÉ DR. ILLÉS MÁRIA PSZICHOLÓGUS A BARNAHUS LOGÓJÁVAL

Ma Magyarországon évente háromezer gyermekkorú válik szexuális erőszak áldozatává, számuk évről évre, lineárisan nő. Száz feljelentésre öt vádemelés jut, és csupán egyetlen esetben születik az erőszaktevőt elmarasztaló ítélet. A gyermekbarát igazságszolgáltatás elindult egy úton, de csak az első lépéseket tette meg.

Az izlandi szó – Barnahus – magyarul gyermekházat jelent. Az intézmény magyarországi meghonosítói azonban úgy gondolták, hogy a különös hangzású Barnahust érdemes volna megtartani, mivel jelentése figyelemfelkeltő, a tapasztalat szerint gyorsan „beül” az emberek tudatába. Dr. Lazáryné Illés Mária gyermekklinikai szakpszichológus, igazságügyi pszichológus szakértő többször járt Izlandon, tanulmányozta, hogy hogyan lehet és kell az igazságszolgáltatást és a gyermekvédelmi intézkedéseket összehangolni. Elsődleges cél, hogy ez a tevékenység a gyermek mindennekfelett álló érdekét tartsa szem előtt. Szakmai körökben ismert, hogy az áldozatsegítés magyarországi rendszere elavult és reformra szorul. A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 2013-ban indult

sikeres pályázata ráirányította a figyelmet a gyermekvédelemben tapasztalt hiányosságokra.

– Rájöttünk, hogy elsősorban a szakembereket kell érzékenyíteni, aztán pedig széles körben kell terjeszteni a módszer fontosságát, hogy minél többen megismerjék az izlandiaknál szerzett tapasztalatainkat – hangsúlyozza a pszichológus. A gyermekvédelmi alap- és szakellátás szakemberei különös gondossággal és felkészültséggel számos előadást tartottak, párbeszédet kezdeményeztek olyan szervezetekkel, amelyek hivatásuknál fogva érintettek voltak az ügyben. Személyes találkozóra hívták a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a védőnői hálózat munkatársait. Voltak, akik az első perctől fogékonyak voltak a Barnahus szellemiségére, mások nehezen nyitottak, hiszen a fiatalkorúak ellen elkövetett szexuális abúzus hazánkban még mindig tabutémaként él az emberek fejében.

Bíróági távmeghallgatás

Hazánkban 2018-ra válik üzemképessé a bírósági távmeghallgatás rendszere. Ez azt jelenti, hogy eltérő helyszínen jelen lévő eljárási résztvevők a zárt célú infokommunikációs rendszeren, szigorúan kötött eljárási rendben kommunikálhatnak egymással. A tárgyaláson a tizennegyedik életévét még be nem töltött tanú és a különösen védett tanú is kihallgatható. Ezzel egyértelműen lehetőség nyílik arra, hogy a szombathelyi intézmény is bekapcsolódhasson ebbe a rendszerbe. Hiszen a feltételek adottak, az infokommunikációs rendszert kiépítették.

Borzalmakat kellett átélnie

Egy 9 éves kisfiú pszichés státuszvizsgálata videó-felvételének elemzésekor vettem észre, hogy 12 percen át két kezével folyamatosan markolászta a fenekét. A vizsgálat harmadik részében spontán elmondta a kisfiú, apjától félve anyjával egy ágyban szoktak aludni, zárt ajtó mögött. Apja gyakran rájuk tört, anyját megerőszakolta, közben neki az ágyban kellett maradnia... Nagyon-nagyon félt, hogy apja őt is... úgy, mint az anyját...

15 éves lány kereste meg a nyolcvanas évek végén a Gyermekideggondozót. Elmondta, hogy nem bírja már tovább: vér szerinti apja a két nővére után most őt erőszakolja meg rendszeresen. Behívtuk az anyát, apát, ők jöttek nagy „szerelemben”, s az anya tagadta, hogy bármi is történhetne otthon. Harminc év távlatából is emlékszem a lány szomorú arcára, s szemében a rettegésre, amikor elmentek az intézményből. A Barnahusban hisznek a gyerekek a meghallgatás alatt, ha a gyermek megnevezi az elkövetőt: Izlandon és a többi 50 európai Barnahusban, akkor a megnevezettet előzetes letartóztatásba helyezik. A gyermekrajzok is sokat elárulnak és bizonyítékként szolgálhatnak ebben a bizonyítottság- és bizonyítékhiányos ügyben.

nem történhet meg. A hírolvasó embereket megrázta a szigetszentmiklósi ügy: amikor felmentéssel zárult a szülők pere, az megosztotta a társadalmat: lám, lám, hazudtak a gyerekek. Aztán amikor perújrafelvétel után mégis elítélték

SZINTÉN AZ INTÉZMÉNYBEN VÉGZI EL AZ ORVOSI VIZSGÁLATOT A GYERMEKNŐGYÓGYÁSZ, AZZAL A SPECIÁLIS KOLPOSZKÓPPAL, AMELY MENTESÍTI A KICSIKET A KELLEMETLEN BEAVATKOZÁSOKTÓL

Nehezen beszélnek róla, zavarba ejtő és sokak érzékenységet sérti. A Pálos Károly Szolgálat vezetője, Kulcsár Lászlóné, a Szociális Szolgáltatók Közhazsnú Egyesülete és vezetője, Tóth Tímea, a Vas Megyei TEGYESZ igazgatója, Pados Zsolt és a Pro Juventute Egyesület és elnöke, Perlne Kalamár Zsuzsanna is az ügy mellé állt. Dr. Lazáryné Illés Mária elszántan dolgozott azon, hogy a támogató szervezetekkel együtt létrejöhessen Magyarországon az első Barnahus intézmény. Lazáryné a praxisában régóta találkozik olyan esetekkel, amelyek feltárásakor egyrészt rengeteg akadályba ütköznek az áldozatsegítés szakemberei, másrészt a bírósági kihallgatás ridegsége, az orvosi vizsgálatok kellemetlen következményei, a trauma sokszori elmesélése újra és újra traumatizálják a gyermekkorú áldozatot vagy szemtanút. A Barnahus-ház és módszer ezeket a borzalmas és sokszor feldolgozhatatlan terheket próbálja könnyebbé tenni.

– Negyven éve dolgozom gyerekekkel, tudom, mit jelent a kiskorúak védelméért cselekedni. Engem ott Izlandon, abban a házban valami megérintett, amikor szálltunk fel a géppel, mondtam a férjemnek, hogy mi ezt Szombathelyen megcsináljuk. 2014 őszétől tehát ezen dolgozott KulcsárLászlóné és dr. Lazáryné. Partnereket találtak, olyanokat, akik egyfelől érintettek voltak a gyermekvédelemben, másfelől megszállottként

akartak segíteni azokon, akik ilyen nehéz helyzetbe kerültek. Ügyészekkel, bírókkal, a rendőrség munkatársaival közös érzékenyítő találkozásokat szerveztek, ahol a szakember részletesen beszámolt a Barnahus működéséről, izlandi tapasztalatairól. Meggyőzte őket már 2015 tavaszán arról, hogy ez a gyermekvédelmi és igazságszolgáltatási program jól hasznosítható. 2015 szeptemberében Magyarország ratifikálta a Lanzarote egyezményt, ezzel megindult Magyarországon is a jogszabályok módosítása, amely előkészítette a szombathelyi Barnahus pilot program 2016. őszi elindítását. Százegy védőnő érzékenyítése történt meg, hiszen sok esetben ők találkoznak először a szexuálisan abuzált gyerekekkel. A tapasztalat azt mutatta, hogy még azoknak is szüksége van az érzékenyítő tréningekre, akik sokat láttak, rengeteg nehézséget tapasztaltak munkájuk során. A családon belüli szexuális bántalmazás témájáról gondolkodás még a sokat látott gyermekvédelmi szakemberek számára is megterhelő. A pszichológus úgy döntött, szószólója lesz ennek a programnak, amelyben olyan nagyon hisz.

– Egyébként is jellemző a hárítás. Ha az emberek a híradásokban azt hallják, hogy egy apa éveken át megerőszakolta a lányát és az több gyereket is szült neki, akiket a pincében rejtegettek, azt mondják, ez nagyon szomorú, de nálunk ilyen

A FIGURÁK, TÁRGYAK SEGÍTENEK A GYEREKNEK ABBAN, HOGY MEGALKOSSA A SAJÁT VILÁGÁT. A VIDEÓRA RÖGZÍTETT VILÁGÉPÍTÉS PEDIG SZAVAK NÉLKÜL IS BESZÉL

a szülőket, talán senki nem gondolt arra, mit éltek át a gyerekek a bántalmazások alatt, a tárgyalások alatt és a négy éven át, amikor számtalanszor, ismeretlen embereknek kellett újra és újra felidézniük a borzalmakat.

A Barnahus ugyanis olyan speciális, az igazságszolgáltatást és a gyermekvédelmet egybekapcsoló gyermekvédelmi intézmény, amely barátságos környezetben fogadja a szexuálisan bántalmazott gyerekeket. A ház olyan helyiségekből áll, amelyek lehetővé teszik a gyerekek zavartalan egyszeri meghallgatását, orvosi vizsgálatát és az azonnali egyéni és családterápiáját. A szombathelyi intézményt a TEGYESZ épületében nyitották meg november 15-én, Magyarországon elsőként. Az üvegajtón színes felirat, a folyosón szépen kárpitozott kanapé, világos szobák, orvosi vizsgáló, gyermekbarát minden helyiség. A Barnahus szellemiségét követők arra törekedtek, hogy a házban olyan környezetet alakítsanak ki, ahol nyugodtan, feszültségtől mentesen találkozhat a gyermek az őt védő, segítő szervezetek képviselőivel. A gyerekek meghallgatását a Barnahusban

nemzetközi standardok alapján képzett gyermekklinikai szakpszichológus végzi, a vizsgálatot videóra rögzítik. A nyomozati és a bírói szakban a gyermek videóra rögzített vallomása váltja ki az újabb és újabb kihallgatást és a gyakran 2, 3, 4 igazságügyi szakértői pszichológiai vizsgálatokat, amelyek retraumatizáló hatása egyértelműen bizonyított.

– A gyerekek gondolkodása élményalapú. A felnőtté gondolkodásalapú. Fontos tudni azonban, hogy egyes szubkultúrákban, alacsonyabban képzett környezetben a felnőttek is úgy gondolkodnak, akár egy gyermek.

Amikor arról faggatom, hogyan derülhet ki, hogy egy gyereket szexuálisan zaklattak, és hogyan fordulhat elő, hogy egy anya nem hiszi el a saját gyermekének, amit mond, a szakember azt mondja, nehéz helyzetben vannak ilyenkor a nők, hiszen egy ilyen vád sokszor lehetetlennek tűnik számukra. Hogy egy apa, vagy férfi rokon, vagy fiútestvér egy kicsi lányt megrontson, általában úgy értelmeződik, hogy a gyerek fantáziál. Elhessegetik ennek a gondolatát is.

– Hangsúlyozni szeretném tehát, hogy jobban kellene hinnünk a gyerekeknek, hiszen amit nem élt át, arról általában nem beszél! A beszélgetések során pedig mindig kiderül, hogy mi zajlik a kicsik lelkében, fejében, hiszen ők a nonverbális kommunikációjukat nem tudják uralni úgy, ahogy a felnőttek. A felnőtteknél a nonverbális kommunikáció gyanút megerősítő bizonyíték. Szeretnénk elérni, hogy gyermekeknél bizonyítékká váljon. Minden gyerek egyedien viselkedik. Mária a pszichés státuszvizsgálat során egy Világjáték elnevezésű gyermekvizsgáló eljáráson keresztül is vizsgálja a gyerek viselkedését. Egy kék tálcára, amely a tengert jelképezi, a gyermek szárazföldet épít homokból, s arra felépít egy világot.

A figurák, tárgyak segítenek a gyerekeknek abban, hogy megalkossa a saját világát. A videóra rögzített világépítés pedig szavak nélkül is beszél. Elmondhatja tehát a megtörtént eseményeket.

Szintén az intézményben végzi el az orvosi vizsgálatot gyermeknőgyógyász, azzal a speciális kolposzkóppal, amely mentesíti a kicsiket a kellemetlen beavatkozásoktól. Ha szükséges, igazságügyi orvos szakértő is a rendelkezésre áll. A zártláncú videorendszert, a videokamerákat, a helyiségek kialakítását, a novemberi, kétnapos, nemzetközi gyermekvédelmi konferenciát, a két civil szervezet önkormányzathoz írt, pályázatokon elnyert forrásból, a TEGYESZ támogatásával, a gyermeknőgyógyászati vizsgáló berendezést Lazáryné és családja és több vállalkozó adományából sikerült megvásárolni. A munkatársak pedig szabadidejüket és energiájukat áldozták azért, hogy a házat meg tudták nyitni. Nem fizetésért dolgoznak, évek óta mindenki önkéntes munkát végez, elszántságból, mert hisznek abban, hogy az izlandi módszer és a ház az áldozatsegítést szolgálja.

Riasztóak azok az adatok, amelyek szerint száz, gyermekek és fiatalok ellen elkövetett szexuális bántalmazás gyanúja miatt tett feljelentés esetében, a nyomozati szak után csak tíz esetben kerül sor vádemelésre, és csupán egyetlen ítélet születik, hiszen ez azt jelenti, hogy vélhetően kilencvenkilenc áldozattá vált gyerek nem kap segítséget, nem hittek neki, elveszti bizalmát a családjában, és esetleg olyan családban nő fel, ahol együtt kell élnie a bántalmazójával. A Barnahus ház és módszer segíthet abban, hogy ezek a rettenetes bűncselekmények feltárhatóvá és bizonyítottá válhassanak, az elkövetőket pedig felelősségre vonják.

Alapítvány a bántalmazottaknak

A bántalmazott nők a Beszélj róla! Alapítvány honlapján részletesen leírják a rég elhallgatott történeteket. A szakemberek szerint ezeket a traumákat egy életen át hordozzák, sok esetben soha nem is dolgozzák fel. www.beszeljrola.hu

SZICÍLIA, a kincses sziget

A szőlő, a bor,
az olajfa és a
kaktusz hazája

Szicília
területe
mintegy fele
Magyar-
országénak,

ezért az utazó könnyen
gondolhatja azt, hogy
elegendő eltölteni ott
három-négy napot.
Csakhogy a sziget
annyi titkot rejt, hogy
ezek megismeréséhez
valójában ennél jóval
hosszabb idő kell. Így
nem véletlen, hogy
azok, akik egyszer
már jártak Sziciliában,
rendszerint vissza-
visszatérnek. Ami
pedig az utazás idejét
illeti: a nyári nagy
forróságot leszámítva
az év bármelyik
időszakában érdemes
ellátogatni a szigetre.
Tavasszal a kizöldült,
virágzó Szicília várja,
remek kirándulóidővel
a turistákat.

HALPIAC

A tengerparti szicíliai települések kiemelt érdekességei közé tartoznak a halpiacok. Nincs ez másképp a sziget második legnagyobb városában, Cataniában sem, ahol a központban, közvetlenül a Dóm tér mellett van a hal- és zöldségpiac, ahol az árusok kora reggeltől estig kínálják nagy hanggal a portékájukat. A szicíliai konyhában fontos szerep jut a halnak, a különféle tengeri herkentyűknek. A helyi specialitások közé tartoznak a kardhalból készített finomságok.

ÉPÍTÉSZEZET

Szicília nagyvárosaiban, különösen Palermóban és Cataniában jellemző, hogy minden területet kihasználtak a házak építésére. Az épületek között rendszerint kicsik a távolságok, a girbe-gurba, szűk utcácskákban könnyen eltévedhet a turista. Egy aktuális térkép még a gyalogos séta során is nagy szolgálatot tehet, de még jobb, ha van egy frissített navigációs készülékünk.

SZŐLŐ, OLAJFA ÉS KAKTUSZ

A sziget képeinek meghatározó növényei közé tartozik a szőlő, az olajfa és a kaktusz. Hogy hol, melyik kerül túlsúlyba, az függ a talaj- és az időjárási viszonyoktól, ami Sziciliában rendkívül változatos. Ebből az utazó rendszerint csak azt érzékeli, hogy van, ahol a talaj színe fehér, ami aztán átmelegszik feketébe vagy éppen vörösbe. Ezt a változatosságot használta fel például a sziget egyik vezető borászata, a Planéta arra, hogy Szicília négy részén is telepítsen olyan szőlőt, ami legjobban kihasználja az adott hely által kínált lehetőségeket.

SIRACUSAI DÓM

Siracusa, a fehérmárvány-város látnivalók sorát kínálja a látogatóknak. Ezek közé tartozik az Ortygia szigetén található dóm, amely egyáltalán nem emlékeztet egy görög templomra, hanem magán viseli a sziget történelme során meghonosodott építészeti stílusok jegyeit. Az északi falába beépített tizenkét oszlop az ókori világ legcsodálatosabban díszített szentélyéből, az Athéné templomból származik.

TEMETŐ

Sziciliában a családok vasárnap délelőtti programjai közé tartozik a temető-látogatás, amikor sokan visznek virágot hozzátartozóik sírjára. A szépen gondozott síremlékeken rendre ott van az ott eltemetett fényképe is, a síron pedig gyakran még a kedvenc tárgyai közül is elhelyeznek néhányat. A gazdagabbak kriptakápolnákat építenek, és abba temetkeznek az egész család. Az agrigentói temetőben kis utcácskák sora alakult ki ezekből az építményekből.

CONCORDIA-TEPLOM, AGRIGENTO

A dél-szicíliai Agrigento az ókori görög Akragasz helyén épült. Kiemelt látványossága a Templomok völgye, amely a halhatatlan istenek számára épített templomok maradványaival vonzza a látogatókat. A képünkön látható Concordia-templom az időszámításunk előtt 450-ben épült. Negyvenkét méter hosszú és csaknem húsz méter széles. A monumentális építmény a dór stílusú építészet egyik legszebb alkotása.

BORÁSZAT

Szicília kiváló adottságokkal rendelkezik a szőlő- és bortermeléshez. Boraik a legjobb termelők munkájának – köztük a Planétának, Donnafugátának – köszönhetően keresettek a világpiacon is. A szicíliai borokra a könnyedség, a gyümölcsösség jellemző. Nemcsak a fehér-, de a vörösborok többsége is már fiatalon jól iható. Ami külön figyelemre méltó: sikeres boraik túlnyomó többségét helyi, szármunkra ismeretlen szőlőfajtákból készítik.

BLAGUSS
www.blaguss.hu

UTAZÁSI IRODA

Szombathely Kőszegi u. 33. Tel: 94-508-124, 508-125, 509-347

E.mail: szombathely@blaguss.hu • Eng.szám: R-0225/92/1999

**Megújult irodánkban
változatlan kínálattal és
kiszolgálással várjuk**

IRODÁNK SZOLGÁLTATÁSAI:

- szállásfoglalás bel- és külföldön,
- repülőjegyek akciós áron is,
- autóbusz bérbeadás,
- színház és rendezvény belépők Magyarországon és Ausztriában
- bécsi parkoló kártyák értékesítése,
- utasbiztosítások
- Feldobox élmény dobozok
- Blaguss utazási utalványok, hogy az ajándékozás ne legyen az Ön gondja.

Autóbuszos katalógusunkból egy- és több napos kulturális körutazásból válogathat. Utazásainkat modern, kényelmes, légkondicionált, 3 évesnél fiatalabb autóbuszokkal indítjuk. Vállaljuk céges kirándulások, incentive utazások szervezését is. Ajánlataink kiterjednek az osztrák utazási irodák bécsi / grazi indulású utazásaira, nyaraló programokra, valamint minden különleges igényt kielégítő – vadász-, kaland-, kajak-, kerékpáros-, hajóutazásokra, zárandoklatokra is.

**...nálunk nincs
elérhetetlen úticél!**

SZÖVEG: SZEKÉR DÓRA **KÉPEK:** UNGER TAMÁS, S. HORVÁTH ILDIKÓ

VÍZJEL

Az Illés szekerén

Nagy sikerrel rendeztük meg a Prémium magazin téli lapszámának bemutatkozó estjét. A pódiumbeszélgetés vendégeit nagyon várta a közönség. A Krúdy Klubban a regisztráció ellenére pótszékezní kellett. Legutóbb Király Gábor száznyolcszoros válogatott labdarúgókapus és Rudolf Péter színművész volt a Prémium-estek vendége. Az érdeklődők akkor is megtöltötték a termet. Szörényi Leventére azonban még többen voltak kíváncsiak.

a z Illés zenekar frontembere szívesen jött beszélgetni, hiszen barátai is részt vettek az eseményen. Szyksznian Wanda grafikusművész és Stekovics Gáspár fotográfus voltak ugyanis társai az esten. A vendégeket Halmágyi Miklós lapigazgató–főszerkesztő köszöntötte.

Hangsúlyozta, a magazin egyre népszerűbb az olvasók körében. Bemutatta a téli számot, és már akkor ígéretet tett arra, hogy a tavaszi kiadványban erről a sikeres estről is beszámolunk majd. A beszélgetést a magazin szerkesztője, Kovács Ágnes vezette. Kérdésére, hogyan ismerkedtek meg a hatvanas évek derekán egymással, a zenész és a grafikusművész közösen elevenítette fel

az Illés alakulásának történetét. Mint ismert, Szörényi azzal a feltétellel lépett be a bandába, ha „biztos pontként” testvérét, Szabolcsot is szerződtetik. Gyorsan kiderült, azonban hogy ez a döntés előnyös lesz az együttes számára. Az első lemezhez borító kellett, a koncertekhez pedig plakát, így hát Bródy János javaslatára Szyksznian Wanda látott munkához. A fiatal művész alig ismerte a zenekart,

Szörényi Levente lehengető stílusa elvitte az estet. A soha nem hallott sztorikat lelkesen fogadta a közönség

viccesen emlegette egykori véleményét, miszerint úgy nézett a bandára, mint a „bűdös tojásra”, hiszen kizárólag klasszikus zenét hallgatott akkoriban, és sokáig zongorázni is tanult. A pop-artról viszont sokat tudott. Az új stílus mentén álmódta meg az Illések és pofonok lemez dizájn-ját. Szörényi Levente szívesen mesélt a kezdetekről. Azt mondta, kezdettől fogva csodálatos volt a színpadon állni, akkor is, amikor Celentano-slágerekkel szórakoztatta a nézőket. Arra a kérdésre, hogy milyen volt sikoltozó rajongóknak énekelni, azt válaszolta, ilyen bizony nem volt. A klubokban inkább érdeklenség jellemezte a fiatalokat, idő kellett ahhoz, hogy megszokják az új stílust. Wanda szerint mind akkor tanulták, hogyan kell ezt csinálni. A plakátterveknél például mindig két munkával kellett pályázni, az is előfordult, hogy egy alkotás tabut döntött, kényes problémát érintett, így esett meg, hogy az Illés Utazás című lemezének borítóját a megjelenés másnapján bezúzták. A hippy-pszichedelikus szözerkezet mára már csak nevetést váltott ki a jelenlévőkből. Wanda azt is elmesélte, régen úgy készült a koncert-háttér, hogy minden zenész kapott egy vödör festéket, kezébe egy nagy pemzlit, és közösen alkották meg a tízszer három

méteres vászonra szánt formákat. Így fordulhatott elő, hogy Levente például a sárga festékekkel foglalatostkodott a dalszerzés helyett, de zokszó nélkül tűrte, tette a dolgát. Stekovics Gáspár szerette az Illést, a grafikus munkáiért pedig szó szerint rajongott, ahogy ő fogalmazott, Wanda már a kezdetekkor is valódi sztár volt. A festőművész kilenc évvel ezelőtt kezdett fotózni, az induláskor leginkább Szigligetre járt, az ott pihenő művészeket örökölte meg. A grafikusművészt és a zenészt is felvette az arcalbumba, amely már sok száz fényképpel büszkélkedhet. Mára már azt is elérte, hogy az alkotók maguk kéri fel arra, hogy készítse el a portréikat. Legemlékezetesebb modelljeiről beszélt, Nádas Péterről, Esterházyról, Spiróról és Désről, megtudhattuk azt is, hogy első képét a Centrál kávéházban lótte Szilágyi Györgyről.

A közönség lelkesen tapsolt a vendégeknek, nevetett a régi történeteken. Voltak, akik a sztorizások között magasba emeltek egy-egy lemezborítót, dedikált fotót vagy évtizedekkel korábbi koncertjegyet. A zenész élénken figyelte a közönség reagálását, sok izgalmas, emlékeztető pillanat emlékét osztotta meg a rajongókkal. A több mint két órán

át tartó rendezvényen helyre kerültek a félreértések, megismerhettük egy-egy dal szövegének eredeti üzenetét. Kovács Ági arra is rákérdezett, vajon tényleg Vitray Tamásnak szölte-e a Ne gondold című nótát. A zenész részletesen elbeszélte, hogyan készültek a dalok, de a háttértörténet alapos ismerete sem jogosít fel senkit arra, hogy egy nótát csak ez alapján értelmezzen, hallgasson. Mindenki azt hall, képzel mögé, amit csak szeretne.

Az est hangulatához hozzájárult, hogy Fekete Linda és Szabó Róbert Endre, a Weöres Sándor Színház két kiváló színésze zenés produkcióval szórakoztatta a közönséget, megszólalt az 1983-ban debütált rockopera, az István, a király egyik betétdala is. Szörényi Levente szívesen fogadta a meglepetést, és elmesélte, hogy amikor a munkával elkészült és a hangfelvételek befejeződtek, egyáltalán nem gondolta, hogy a darabnak ilyen nagy sikere lesz. Úgy vélte, a szüzsé unalmas, a dalok sem sikerültek igazán. Az első magyar rockopera azóta is töretlen népszerűségnek örvend. A legnagyobb röhögést persze, hogy az a történet váltotta ki, amely a Pannónhalmára tervezett István-bemutató előkészületeiről szólt, ahol az előadás rendezője magát II. János Pál pápát kívánta volna a darabban szerepeltetni. Szörényi Levente lehengető stílusa elvitte az estét. A soha nem hallott sztorikat lelkesen fogadta a közönség, de azt sem bánta, ha olyan emlékeket idézett, amelyek sokak számára voltak ismertek. Hiszen az Illés együttes története kicsit mindnyájunk története. Része az életünknek, a mindennapoknak. A dalok szeretete pedig generációról öröklődik generációkra. A Prémium magazin bemutató estjeinek sorozata a tavaszi lapszámmal áprilisban folytatódik.

SZÖVEG: KOVÁCS ÁGNES KÉPEK: ZERGI BORBÁLA, UNGER TAMÁS

Végzetes fogyókúra

Csontsoványra fogynak, mégis kövérnek érzik magukat. Sokan közülük szó szerint elmennek a végsőig. Napokon át koplalnak, közben annyira legyengül a szervezetük, hogy a fogyókúra végzetessé válhat. Anorexia nervosa. Ez a különös csengésű szóösszetétel riasztó diagnózist takar. Az áldozatok hozzátartozói és a szakember szerint mégsem betegség ez, inkább egy állapot.

Voltak, akik lekövéreztek, mások utánam kiabáltak, hogy nagy a fenekem, pedig nagyjából hatvanhárom kiló voltam akkoriban, és elég magas vagyok, százhetvenhárom centi. Rá egy évre kórházba kerültem. Mindössze negyvenhét kilót nyomtam, a hajam csomókban hullott, és állandó fáradtsággal küszködtem. A kávézóban is csupán szénsavmentes vizet rendel a huszonéves lány, nevezzük Lilinek. Barátnőjével érkezik, hogy elmesélje nekem betegsége történetét. Minden gyerekkorában kezdődött, talán akkor, amikor édesapja először mondta rá, husi. Fogyózni kezdett, volt, hogy napokig nem evett, máskor hánytatta magát, míg végül beteges étvágytalanság fogta el. A tanárai figyeltek fel a kóros fogyásra. A tanulásban jeleskedett, de fizikuma gyenge volt, teste pedig szemmel láthatólag kórosan sovány. Rászokott a cigarettára is, esélyei egyre csak romlottak. A szombathelyi kórházban pszichológus segített, de Lili nem kért belőle.

– Folyton cseszegettek, hogy ennem kell. Tudtam, hogy soha nem gyógyulok meg. Utálok a tükörbe nézni, egy dagadt

disznót látok ilyenkor. Illetve korábban, bár most nem vagyok annyira vékony. Eszem is, de teljesen kigyógyulni ebből szerintem nem lehet. Infúzió, a táplálkozás átalakítása, evőkúra, vitaminok és mentális erősítés. Nagyjából ezt lehet tenni. És ha azt gondolják, hogy ennek az állapotnak és minden kórosan fogyókúrázó fiatal problémájának a tömegkommunikáció az oka, nagyot tévednek...

– Anyukám is fogyózott, így hát én sem ettem. Nem akartam elhízni – kezdi a beszélgetést Gerencsér Dóri. – Nekem azonban mindennap finomakat főzött, de egyszer csak azt vettem észre, hogy nem eszem meg az ebédet, eldobom a tízórait és a kukába rejtem az uzsonnát. A lány problémái hatodik osztályban kezdődtek. Úgy érezte, husi, így hát nem evett. Először joghurtra, almára cserélte

a szendvicseit, később már az ebédet is kidobta. Hazudozott, hogy megette azt, de egyre fogyott, míg végül a védőnő és a háziorvos megállapította, baj van.

– A betegség kezdetén negyven kiló voltam. A kórházban infúzióra kötöttek, teljesen kikészültem. Anyukám járt be hozzám. Egy ruhám sem volt jó rám. Nem bírtam enni. Azért nem ettem, mert szép akartam lenni és mert kövérnek éreztem magam. Csak akkor ijedtem meg, amikor el akartak küldeni Pestre, azonnal tudtam két kilót hízni. Amikor a legmélyebb ponton voltam, állandóan fáztam, rázott a hideg, beteges voltam, sárgás volt a szemem és hullott a hajam. Rettenetesen utáltam, hogy anyukámnak kell megetetnie engem. Szánalmas volt az egész. És, tudod, nem tudtam elmenni mosdóba, teljesen lelassult az anyagcserém.

Folyton szidtak, hogy ennem kell, de én nem akartam enni. Utáltam tükörbe nézni, mert dagadt disznónak láttam magam!

Az anorexia nervosa fiatal nők közt szedi áldozatait

Dóri rendszeresen szedett hashajtót, ami nagyon megterhelte a szervezetét. A kórházban az idegességtől még a haját is tépkedte, borzalmas hónapokat élt át. Akkoriban a százötvenöt centis magasságához mindössze huszonkilenc kiló volt.

Móritz Márta klinikai gyermek-szakpszichológus a szombathelyi Markusovszky kórházban gyakran kezel anorexiás betegeket. A szakember úgy véli, a médiának egyáltalán nincs olyan drasztikus hatása, mint ahogyan azt mások gondolják. Biztos, benne van az is, hogy ez a betegség multikauzális. A több közül csupán egyik ok a médiából ránk zúduló parancs, hogy légy vékony! Sokkal bonyolultabb és sokrétűbb oka van ennek a megbetegedésnek.

– Ez a betegség elsősorban lelki eredetű. Az anorexiás beteg mögött általában jelen van egy jellegzetes családszerkezet. Ezt úgy hívják: összeolvadó család. Egy

együtt élő közösségben az a szerencsés, ha minden tagnak megvannak a saját háttárai. Az ilyen típusú familiákban azonban nem tartják tiszteletben a magánszférát. A szakember szerint egy édesapának – egy bizonyos életkor felett – nem ajánlott rányitni a fürdőben tisztálkodó nagylányára, ahogy arról sem kell feltétlenül tudnia, hogyan alakul a gyermek ciklusa. A kamaszlány testére vonatkozó minősítő megjegyzések használata sem vezet jóra. A szülő ezeknél a gyerekeknél gyakran túlságosan rajta tartja a szemét a kiskamaszon. Az ilyenfajta túlzott kontroll és ellenőrzés nem vezet jóra. Gyakori tapasztalat, hogy ezekben a családokban óriási az elvárás. A szülők jól keresnek, magasan képzettek, jól néznek ki és ezt várják el a gyerekektől is. A kezeléseket általában pont azon stresszelnek a gyerekek, hogy lemaradnak az iskolában, nem tudnak olyan tempóban tanulni, mint annak előtte.

– A legnagyobb gond, hogy ezeknek a fiataloknak nem marad olyan terület, ahol dönthetnek. Túlszabályozottak, az önkontroll gyakorlására nem marad semmi más, csak a táplálkozás. Tudattalanul alakul ki sok esetben, hogy megvonják maguktól az ételt. Az étkezés szabályozása felett átveszik az uralmat, hiszen csak ott érzik, hogy ők is dönthetnek. A pszichológus úgy látja, ezek a fiatalok – elsősorban lányok – félnek a felnőtté-

LILI – NEVEZZÜK ÍGY – AKKOR SEM VOLT ELÉGEDETT AZ ALAKJÁVAL, AMIKOR EZ A KÉP KÉSZÜLT

GERENCSÉR DÓRA GYÓGYULTNAK TARTJA MAGÁT, DE ÜGYEL AZ EGÉSZSÉGES ÉTKEZÉSRE

től. Elnyomják a másodlagos nemi jelleg, szeretnék, ha a hasuk, a csípőjük és a mellük nem erősödne meg, miközben ez a telés, gömbölyödés természetes alakulása a női testnek. A testképzavar olyan, mintha valami szemüvegen keresztül néznék magukat, folyton csúnyábbnak, kövérebbnek látják a testüket, mint amilyen az valójában.

– A legvégső pont, amikor elmarad a menstruáció. Felfüggesztett termékenységi állapot ez, eszükbe sem jut

a betegeknek, hogy ellökik maguktól az életadás lehetőségét. Volt egy lány, aki miközben várakozott, ült a kemény széken. Akkor vette észre, hogy fáj a hátsója. Mondtam neki, hogy ez azért van, mert csupa csont és bőr a teste. Néha tehát egy ilyen tapasztalás vezet el a beteget az állapota megéléséhez. A pszichológus szerint az anorexiások hűvösek, kedvetlenek, távolságtartók és nem könnyen nyílnak meg. Mivel nehezen él meg ezt a kóros állapotot, nem kommunikálnak róla szívesen.

Lilit Budapestre küldték a Vadaskertbe. Ez egy gyermek- és ifjúságpszichiátriai kórház és szakambulancia. Ott egy harminckilós lány támadt rá, mert úgy vélte, neki semmi keresnivalója itt, hiszen negyvenkilósan hogy is lehet valaki anorexiás. Az ételt az ott ápoltak mind eldugták, a gyógyszereket nem vették be, utálták a terápiát, nehéz időszak volt. – Most ötvenöt kiló vagyok és szerintem van rajtam bőven felesleg. De ma beugrunk a „meki”-be, mert a barátnőm rábeszélte, hogy együnk ott valamit. Lilit akkori barátja is támogatta a hízókúrában, de mégsem volt ez valódi segítség. Minden mentsvára a tanulás lett. Hajtott szorgalmasan, jó jegyeket akart kapni az egyetemen. Ha mégis evett valamit, elájult a bűntudattól. Így esett, hogy egyszer még mentőt is kellett hozzá hívni.

Ezután Győrbe vitték, ami maga volt a borzalom. Hatvanhárom kilósan jött ki a kórházból, azonnal fogyni kezdett, ötven kilóig meg sem állt. Akkoriban egyetlen bébiételt evett naponta. Nem volt hajlandó mást magához venni. A problémák mélyén családi feszültségek húzódtak meg. Lili úgy érezte, nem szeretik, a szülei válása után kicsit jobb lett a helyzet, de édesanyjával máig nem sikerült rendezni a kapcsolatát. Apjával él, de az igazi megoldás az lenne, ha új életet kezdené egy új helyen. Ausztriába készül dolgozni, talán, ha kiköltözne, a környezetváltozás meghozná a várt eredményt.

– Most sokat eszem. Levest, főzelékeket, kefir és túró rudit. Régen is bementem néhány étterembe, de soha nem fogyasztottam semmit.

Lili talált egy jó pszichológust, úgy érzi, a terápia hasznára vált. Ha esténként

MÓRITZ MÁRTA PSZICHOLOGUS SZERINT A BETEGSÉG OKA EGYÉRTELMEŰEN LELKI EREDETŰ

A kamaszok az étkezés szabályozása felett átveszik az uralmat, hiszen csak ott érzik, hogy ők is dönthetnek

bekap egy kocka csokit, reggel gyakran arra ébred, hogy sírnia kell, mert attól retteg, elhízik. A bűntudat a legrosszabb érzés ilyenkor. A dietetikus segítők között volt olyan, aki arra figyelmeztette, főzzön magának, de szerinte nem ez a megoldás. Lelkileg akar rendbe jönni. Legtovább öt napon át koplalt, aztán a végére belázasodott, ezután meg falási rohamot kapott, éjjel szó szerint zabálta a gabonapelyhet.

– A hánytatót egyébként elvettem, mert az szinte fáj és nem is lehet tőle fogyni. Inkább a kaját kell elvonni. A has-hajtózás sem hozott nálam eredményt. Csak akkor fogytam, ha nem ettem. A fiatal lány néhány szem aszalt szilvával csillapította az éhségét, máskor meg csak gyümölcslel élt. El sem tudta volna képzelni, hogy egyszer kisbabája legyen, hiszen az hízással jár. Ismer olyan várandóst, aki elvesztette a kicsit, mert nem jutott a magzatnak elég tápanyag. Lili azonban most már jobban van, kicsit többet eszik, eldobta a cigit és evésnap-

lót ír. Tudja, hogy a régi sérelmek elengedése hozna igazi eredményt, és talán egy új szerelem.

Dóri úgy érzi, mostanában jól van, de szeretné, ha lapos lenne a hasa. Ötvenhárom kilót nyom, soványabb nem akar lenni. A százhatvan centijéhez jó ez a negyven kiló. A gyógyulás aerobikkal kezdődött, néha eljárt futni a testvérével, a szerelmével pedig erősítenek. Ennek ellenére még mindig a magas és vékony testalkatú lányok tetszenek neki a legjobban. Szeretné, ha ő is olyan lehetne. Nem befolyásolták a sztárok. Egyáltalán nem tudja, mi váltotta ki nála a fogyókúrázási lázat, egyszerűen csak jött.

Dorit támogatta a családja, édesanyja és testvére, apukája is. Riadt volt és egyáltalán nem volt önbizalma. Ha bárki megjegyzést tett a súlyára az iskolában, rögtön bűntudata támadt és nem evett. Később a középiskolájában Orlay Szépének választották. A cím megtisztelő volt, de a megoldást nem ez jelentette.

A pszichológiai kezelések nem hoztak eredményt, de édesanyja főztje később már lecsúszott. Egy iskolai szerelem pedig javított a bizonytalanságán. Párjával gyakran főznek együtt, és a fiú családja is figyel Dóri táplálkozására.

A lány most tizenegyedikes, szeretné, ha külföldön tudna elhelyezkedni a vendéglátásban. Arra most is ügyel, hogy étkezéskor hagyjon valamennyit a tányéron, de már nem vonja meg magától az ételt. – A párom a Premontreibe jár és nagyon jól főz. Ha ő készíti az ételt, duplán jólesik. Dóri a csirkét szereti és a „meki”-be is szívesen jár, csokiból azonban nem ehet túl sokat. Régen a Mikulástól is inkább aszalt gyümölcsöket kért. Ha néhány kilót felszed, egyből meglátszik rajta, kikerekedik az arca. Szereti a szép

holmikat, de szívesen kipróbálná magát sminkesként.

A valódi megoldás az okok megkeresése. A pszichológus úgy véli, csak úgy változhat a helyzet, ha a családok közösen oldják meg a problémát. A mentális segítség egyfajta kognitív terápiában nyilvánul meg. Meg kell ugyanis tanítani a gyereket újra helyesen látni.

– Nem azon az egy ponton kell támaszt indítani, hogy az anorexiás egyen! A dietetikusnak, a gyógytornásznak, a családterapeutának és a pszichológusnak együtt kell segítenie a családokat, és persze fontos, hogy a család készen álljon erre!

A mérlegeléskor mindenféle trükköket bevetnek a lányok. Sok vizet isznak, betesznek egy súlyos karórát a köntö-

sük zsebébe, egy a lényeg, hogy néhány dekával többet nyomjon a mérleg.

Nagyon nehéz tehát megtalálni az anorexia okát, muszáj azonban megoldást lelteni. Mórítz Márta szerint nehéz, ha a család becsukja az ajtót, elzárkózik, mert a terápia nehéz teher mindenki számára. Az anorexiát pedig komolyan kell venni! Az evészavar és a koplalás miatt ugyanis teljesen felborulhat a szervezet elektrolit-háztartása. Tudni kell, hogy az anorexia egy súlyosan krónikussá váló pszichiátriai betegség. Súlyosak a szövődmények és lassú a gyógyulás. A pszichológust megviselik a páciensek történetei. Nehezen hagyja a rendelőben a problémákat. Kerékpárral jár dolgozni, hazafelé muszáj kiszellőztetni a fejét.

ADA | A bútorgyártó

A cég egy kis családi vállalkozásból nőtte ki magát, melynek története több, mint 100 évet ölel fel. Az angeri központú cég több, mint 50 éve gyárt kárpitozott bútorokat, ágyrácsokat, matracokat. A cégcsoport 2012-ben vette fel az ADA Möbelwerke Holding AG nevet. A konszern jelenleg több mint, mint 2800 főt foglalkoztat, 6 különböző telephelyen, amelyek közül Ausztria mellett 3 Magyarországon, 2 pedig Romániában található.

ADA Hungária Kft.

Az Ada cégcsoport körmendi leányvállalata 1993-ban kezdte meg a termelést Magyarországon. A folyamatosan fejlődő cég azóta az ország legnagyobb kárpitosbútorgyártójává nőtte ki magát.

Biztos megélhetés

Az évente 41.000 bútort készítő cég a nyugat-európai bútortpiac meghatározó résztvevője.

Versenyképes bér

A bejelentett bér mellé 13. havi fizetést, utazási támogatást és Erzsébet-utalványt is kínál a cég.

Szakmai fejlődés

A cég dolgozainak tanfolyamokat, képzéseket biztosít továbbfejlődésük érdekében.

A piaci szegmensben sikeres és elismert cégünk stabil munkahelyet és hosszútávú biztos megélhetést kínál dolgozóinak. Kultúrált és színvonalas munkakörök betöltésével folyamatosan fejlődő cég és csapat tagja lehet. Az ADA Hungária Kft. vezetése elsősorban olyanok jelentkezését várja, akik szeretnének egy minőséget és vevőelégedettséget szem előtt tartó vállalat életében aktív szerepet vállalni.

Címünk: 9900 Körömend, Rákóczi út 154.
Telefonszámunk: +36-94/590-100
E-mail címünk: office.kormend@ada.at

SZÖVEG: SZIGETI ANDRÁS KÉP: UNGER TAMÁS

Szemünk fénye

Ha nincs jól a gyermek, segítenünk kell

Móritz Márta klinikai gyermek–szakpszichológus szerint a hangulatzavar korán jelentkezik

Kényes korosztály a kiskamaszoké. Rengeteg problémával kell szembenézniük ilyenkor a gyerekeknek, akik ugyan kicsik még ahhoz, hogy önállóan döntsenek, mégis felelősséget kell vállalniuk a tetteikért. A szakember szerint ebben a korai életszakaszban visszatérő probléma a szorongásos megbetegedés és a hangulatzavar.

A szorongásos megbetegedések már gyerekkorban is jelentkezhetnek. Sajnos egyre több az olyan kicsi, aki nehezen válik le a szülőről, gyakran okoz problémát az óvodai, iskolai beilleszkedés is. Már ebben a korai életszakaszban is jelentkezhet hangulatzavar, később, serdülőkorban lehet ebből szorongás, valamilyen mániás kényszerbetegség is akár. Gyakran fordul elő az is, hogy pszichés megbetegedés húzódik meg a testi betegségek hátterében. Ezeket nevezi a szakirodalom pszichoszomatikus megbetegedéseknek.

— **Előfordul, hogy a kollégák kivizsgálják a kis beteget, mert hasfájásra, fejfájásra panaszkodik, aztán kiderül, hogy semmi elváltozás nincs. Akkor következem én és körbejárjuk, nincs-e probléma az óvodában, az iskolában. Egyszer csak kiderül, hogy máshol kell keresni a megoldást. Még olyan helyzettel is találkoztam, ahol a gyerek lábfájásra panaszkodott. A beszélgetések során fény derült a legbelsőbb problémára, ami szorongást váltott ki benne, ez okozta a fájdalmat.**

A pszichológus hangsúlyozza, hogy a gyereket komolyan kell venni. Mindig igénybe kell venni az orvosi segítséget,

hiszen ha egy kicsi fájlalja a testét, annak oka van. Ha kiderül, hogy nincs a háttérben szomatikus elváltozás, igenis mentális kezelésre van szükség. Sok esetben elég néhány ülés, egy rövidebb terápia is, amely beszélgetésből áll. A kicsi feloldódik, beszél a bajáról, és végül a fájdalom is csillapodik. A kezeléshez persze szülői támogatás is kell. Muszáj részt vállalniuk a gyermekük gyógyulásának folyamatában.

— **Egyszer csak kiderül valami. Legtöbbször egyfajta szorongás tör így utat magának. Ez aztán sok esetben testi tünetben jelentkezhet. A leggyakoribb probléma, hogy a kicsik gondja teljesítménykényszerből adódik. Nagyon komolyan kell venni. Nem azért szimulál a gyerek, mert meg akarja úszni a dolgozatot. Nem szimulál egyáltalán. Jelzi, hogy valami nincs rendben.**

Egy ilyen betegség nemcsak a gyerek egyéni patológiája, hanem a családé. Lehet, hogy veszteség érte, nem felhőtlen a szülők kapcsolata vagy traumatizálja őt az iskolai, óvodai környezet. Móritz Márta erős személyiség, mégis megviseli, ha szomorúságot lát a kicsik szemében. Nem mindig sikerül elkerülni a sírást. De erre is vannak szabályok. A pszichológus nem lehet megrendült, amikor

rossz diagnózist közöl, de a fájdalomban osztozhat. A gyermeküket elveszített szülők támogatásakor gyakran szokik könny a szemébe.

— **Vannak helyzetek, amikor szabad megmutatni az érzelmeket. Éreznie kell a szülőnek például, hogy együtt érzünk vele a gyászban. Nem jó, ha azt gondolják, már csak öt percük van, és én ezt az egészet úgyis elfelejtem. Pszichológus nem sírhat a diagnózis közlésénél, mert akkor a reményt kell átadnunk, hogy a kicsi meggyógyulhat. Nehéz lesz a terápia, de erőt kell mutatni! Nagy levegőt vesznek ilyenkor, ha azonban egy szülő elveszti a gyermekét, nem tartom magam, a kétségbeesés mélypontjára nem mehetek le, de osztozhatok a fájdalmában.**

A halálba készülők kicsi szülei is kapnak pszichés támogatást. De legtöbbször a beteg gyermeket hazaviszik meghalni. A gyerekek úgy mennek el, hogy velük verbálisan már nem lehet kommunikálni. A testi romlás után már csak az érintés marad a szakápolók részéről. Kis halk meseolvasás, dalocskák, suttogás. Jó lenne, ha az ilyen veszteséget átélő szülők visszatérhetnének a kórházba támogató beszélgetésekre, hogy fel tudják dolgozni a veszteséget, de nem jellemző, hogy megteszik, hiszen a gyermek elvesztése borzasztó fájdalom. Magukra maradnak a gyászukkal.

Ajánljuk

L. Stipkovits Erika: Szeretettel sebezve, HVG könyvek, 2015

SZÖVEG: JÁRAI ATTILA **KÉPEK:** STEKOVICS GÁSPÁR FOTÓI, A SZERZŐRŐL ZERGI BORBÁLA KÉSZÍTETT PORTRÉT

FESTŐK KÖZÖTT A LEGJOBB FOTÓS

Stekovics Gáspár úgy fényképez, akár egy vérbeli festő

A festők között a legjobb fotós, a fotósok között a legjobb festő. Viccesen így fogalmazza meg önmagát Stekovics Gáspár, aki hivatásánál fogva festőművész, de egy jó ideje fényképezőgépre cserélte az ecsetet.

portréi, tájképei a közösségi oldalakon keresztül sokakhoz eljutnak, de szerveződött már belőlük jó pár tárlat, és két gyönyörű könyvben is megjelentek a fotói. A képekről írók, költők, színészek, rendezők néznek ránk. Különös, egyedi látásmóddal ragadja meg modelljei személyiségét. Ahogy ő mondja, megmutatja őket, akár egy fényképező festő.

– Néhány éve Szigligeten beszélgettünk az alkotóház teraszán, amikor Esterházy Péter megkérdezte tőlem, nem zavar-e, hogy manapság mindenki fényképez. Hümmögtem kicsit, de mielőtt válaszoltam volna, a társaságban ott lévő Spiró György mosolyogva közbevágott, és azt mondta barátjának, Péter, tulajdonképpen téged sem zavar, hogy manapság mindenki ír – kezdi a beszélgetést a művész. A színházban találkozunk. A Krúdy Klub falait az ő fotói díszítik. Parti Nagy Lajos az ajtó mellett, mintha onnan figyelne minket, szemben Vámos Miklós, épp egy ablakkeretből hajol ki, jobbra tőlünk Törőcsik Mari emeli magasba a kávéscsészét, szája mosolyra húzódik. Századunk kiemelkedő személyiségei, akiknek az arcát mindenki ismeri. Arcukon ott a múltó idő, a siker és a kudarc barázdái. Nevetőránccok és könnyek, elhallgatott félmondatok. Stekovics Gáspár képein mégis mintha elégedettek lennének. Trokán Péter szerint a tekintet megragadása közös bennük. Valahogy ebben a legjobb a fotográfus. A legjellemzőbb pillanatban örökíti meg modelljei tekintetét. Beszédes szemek, különös sorsok, a lélek apró rezdülései.

– Már korábban is fotóztam, még a 80-as években. Persze akkor még nem digitálisan, hanem a régi szisztéma szerint. Laboráltunk, nagyítottunk, megtanultam a hagyományos fotósiskola szakmai részét. Sokat segített, hogy a bátyám fotográfus lett. Általa megfigyelhettem ennek a mesterségnek a professzionális útjait. Amikor

nála voltam a 80-as évek elején, akkoriban az NDK-ban élt és már fotósként dolgozott, és talán azért, hogy ne zavarjam, kezembe nyomott egy gépet (Praktica), hogy foglaljam el magam, és a „végeredménykor” azt mondta, hogy irigyli a szememet, mert máshogy látom a dolgokat, mint ő. De ettől persze még nem lettem fotós. Más pályát választottam.

Gáspár a Képzőművészeti Főiskolán végzett festőművészként, kipróbálta magát sok területen. Kerámia, festészet, sőt egy ideig még régiségkereskedő is volt. Első digitális fotóit egy Országalbum nevű internetes felületre töltötte fel. Az itteni sikerek is biztatták. Modelljei később színészek, művészek lettek, de megmagyarázhatatlan vonzódás köti a Balatonhoz is. Illetve nem is annyira megmagyarázhatatlan. Gyermekkorra egy része ide kötődik. Aztán a szigligeti alkotóházban egy másik világba csöppent. A romantikus környezet, a víz közelsége, a sok izgalmas személyiség olyan közegnek bizonyult, ami művészként is arra inspirálta, hogy valamilyen módon megörökítse ezt az élményt. Az egykori Esterházy-kastély pedig évről évre benépesült a kulturális, tudományos élet ismert arcaival... márpedig ezek az arcok a fotósnak kapóra jöttek.

Steko szerint ebben a paradicsomi környezetben nem feszengett senki, nem olyan volt a helyzet, mint egy író-olvasó találkozó után, amikor mindenki rohan. Volt idő bejárni a kertet, keresni egy kedvenc helyet. Az első portrét egyébként Szilágyi Györgyről készítette, akivel az író törzshelyén éveken át találkozott, beszélgetett és természetesen itt, a Centrál Kávéházban ült neki modellt. Szódásüveg, cigarettafüst, olyan, mintha egy Krúdy-novella díszlete volna. A portrénak sikere volt, hát folytatta. Jöttek sorra a pozitív megerősítések. Gáspár felidézi, hogyan reagáltak modelljei, amikor meglátták a róluk készült fotókat. Többnyire elégedettek voltak,

és ami talán a legfontosabb, a bizalmukba fogadták, és persze értékelték ezeket a fekete-fehér képeket. Törőcsik Mari a róla szóló könyvben külön is megemlíttette Stekót, (férjéről, Maár Gyuláról készült portréját különösen nagy becsben tartja) sőt a fotós második kötetéhez örömmel vállalta az előszó megírását. Mások könyveikhez használták a fotókat, Nádas Péter egyik kötetét az ő képével promotálták.

Amikor arról beszélgetünk, milyen nehéz elérni ezt vidékről, kicsit nosztalgizálni kezdünk. Steko megemlíti, hogy akkoriban, amikor festőművészként kapott szakmai díjakat, azért azt nehéz volt elfogadni, vajon miért nem említik meg ezeket az országos lapok. Ő maga nem szívesen tolakodott a szerkesztőségeknél, hogy feltétlenül írjanak róla. Rájött, hogy Budapest sokkal messzebb van, mint azt a kilométeróra mutatja. A fotográfiai viszont önálló életre keltek. Nem is kellett hozzá különösebb promóció.

– Nézd, húsz évig festettem, sok helyen volt bemutatóm, sikertelen sem voltam, mégsem lettek a festményeim különösebben ismertek. Ehhez képest elkezdtem fotózni, és rá egy évre a MűPában állítottam ki. Ennél a műfajnál nem feltétlenül számít, hogy vidéken vagy éppen hol élsz. Gyorsabban elkészül és reagál a történésekre, mint egy képzőművészeti alkotás, lehet vele kísérletezni, a közönség számára is értelmezhetőbb, mint pl. a kortárs festészet. És az a helyzet, hogy időközben rájöttem, hogy a festéshez lehet, hogy kissé türelmetlen vagyok. (nevet) Emlékezetes fotózásokról, legkedvesebb modellekről faggatom Gáspárt. Rengeteget tanult azoktól, akiket megfotózott. Többségükkel azóta is jó barátságot ápol. Sok nevet mond. Esterházyt is említi, akit egy álmos délelőttön örökített meg az alkotóház teraszán, ami nem volt egyszerű („Nyaraláskor nem dolgozunk...” E. P.) és Nádas Pétert, akihez a vadregényes Gombosszegre utazott. Készült rá, mert nagyra tartja az író, sőt, tudni

lehet, hogy rendkívüli precizitással kezeli a róla készített portrékat, lévén egykor fotográfusként dolgozott.

Az írónál tett látogatás nagy élmény volt. A képeket Nádas szerette, magazinunkban is ezeket a portrékat közöljük az íróval készített interjúban. Csodás emlék a Juhász Ferencről készült kép, erről a fotóról Esterházy írt és beszélt is a Petőfi Irodalmi Múzeumban, Juhász nyolcvanötödik születésnapján.

– Azért ezek szíven ütik az embert. Hogy Esterházy írt a képemről és Nádas elégedett a portréjával, azért a megítélés más latba esik.

Talán nem véletlen, hogy Szigliget önkormányzata a fotós ötvenedik születésnapján elismerését fejezte ki a település népszerűsítéséért. A táj magával ragadja, feltölti és legalább ilyen lelkesedéssel járja be a Vasi Skanzen vagy talál mindig újdonságot a Csónakázótónál...

A VASI SKANZENBEN A TAVASZ ELSŐ NAPSUGARAI
STEKOVICS GÁSPÁR SZEMÉVEL

TÖRŐCSIK MARI FÉLTETT KINCSE A FÉRJÉRŐL
KÉSZÍTETT KÉP, AMIT GÁSPÁR FÉNYKÉPEZETT

CSERHALMI GYÖRGYHÖZ KÉKKÚTRA MENT A FOTÓGRÁFUS.
A PORTÉ EGY NYÁRI DÉLELŐTTÖN KÉSZÜLT

Általában több képet készít egy modellről, mégis mindig ott van a legjobb az első öt-tíz felvételen. Valamiért ez sokszor így alakul. Sajnálja, hogy nem fotózhatta Psota Irént, de hirtelen eszébe jut, micsoda öröm volt, amikor végre megnyomhatta a csengőt Kékkúton, és Cserhalmi György nyitott ajtót. Hildebrand István operatőrt is jó lenne még megörökíteni, aki többek között a Kőszívű ember fiai című filmet is jegyzi. Az idős mester kilencven felé közelít, meg kellene keresnie végre. Egyébként Makk Károlyt a kilencvenedik születésnapján a MÚPA az ő felvételével köszöntötte.

– Megpróbálom a hangulatot is megörökíteni... Az érzelmeket keresem, az adott pillanat rezdülései érdekelnek. Ha fényképezem, nem feltétlenül instruálok az alanyt, inkább beszélgetünk, lazulunk, mert nem mindenki profi modell és ha magamból indulok ki, én is jobban szeretek inkább a kamera mögött állni... Amikor arról kérdezem, vajon tudatában van-e annak, mekkora kincs, amit archívumában őriz, könnyedén válaszol. – Ezt azért majd egyszer egyben kell nézni és kezelni. Kicsit írom az ő történetüket, és persze az én történetemet. Fotótörténeti szempontból viszont nem szoktam a munkáimat méretezni, nekem elhiheted. Vannak már eltalált pillanatok. Azért ez sem kevés. Végül is majd csak összeáll a kép...

MAKK KÁROLY PORTRÉJÁT FEKETE-FEHÉR BEN ISMERHETIK
AZ OLVASÓK, ITT NÁLUNK EZÜTTAL SZÍNES BEN

A SZIGLIGETI VÁR EGY KÖDÖS HAJNALON

Stekovics Gáspár

1981 és 1985 között a Pécsi Művészeti Szakközépiskolában tanult. Egyetemi tanulmányait 1986 és 1991 között a Magyar Képzőművészeti Egyetem festőművész szakán végezte, majd 1990–91-ben mesterkurzuson vett részt. 1992-től 1998-ig a Derkovits Gyula Szabadiskola tanára, 1994–98 között a Szombathelyi Művészeti Szakközépiskolában tanít, 1998-tól 2005-ig a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola adjunktusa. 2006-tól szabadúszó.

Festőművészeti stílusa expresszív, ábrázolásmódja a tárgyas és nonfiguratív hagyományokból merít, applikációkat, táblaképeket készít. 2010 óta inkább fotósként ismert. 2015-ben jelent meg fotóalbuma *Képpel írott táj* címmel. A Balaton, Szigliget és a környező táj ihlette albumot a magyar irodalom ismert képviselőinek vallomásain keresztül láttatja a szerző. 2015-ben megjelent a *Képpel írott színház* című kötete is.

STEKOVICS GÁSPÁR: A „FASÍRTOS FIÚ” (RÉSZLET)

SZIGLIGETI TALÁLKOZÁSOK E. P.- VEL ÉS EGY FOTÓ MARGÓJÁRA

E. P. EGYSZER HOZOTT KÉT TÖLTÖTT CSIRKECOMBOT, HOGY UGYAN Ő ÉHES, DE EZ SPECIEL ANNYIRA NEM KELL NEKI. NEKEM VOLT PÁR DARAB FASÍRTOM, ELCSERÉLTÜK. RÖGTÖN ÁLLÓFOGADÁS. MEG MÉG VALAHONNAN UBORKASALÁTA. KÁNAÁN. ÉJJEL FÉL KETTŐ. JA, MEG AZT IS MONDTA, HOGY PÁR ÉV MÚLVA, HA MÁR ELFOGYNÁK AZ ARCOK, ÉS NEM JÁROK IDE FÉNYKÉPEZNI, ÉS TALÁN MÁR A NEVEMRE SEM EMLÉKSZIK SENKI, DE Ő ARRA BIZTOSAN FOG, HOGY VOLT AZ A „FASÍRTOS FIÚ”. VÉGÜL IS, VALAHOGY BEKERÜLTEM A SZÉPIRODALOMBA. KÉSŐBB A PORTRÉKBÓL KÖNYV LETT, ÉS A MOTTÓJÁT PÉTER ÍRTA HOZZÁ (AKKOR PERSZE MÁR MERTEM TŐLE KÉRNI ILYESMIT).

EZT ÍRTA:

„SZIGLIGETRŐL HÁROM MONDAT? EVVEL A NÉVVEL? ÉS MÁR MEG IS VAN A HÁROM MONDAT.”

IDÉN IS KÉSZÜLTEM A FASÍRTOKKAL...

SZÖVEG: LÉKAI OTTÓ KÉPEK: UNGER TAMÁS

Weöres Sándor és Károlyi Amy

Párt adunk a szobroknak

Előző lapszámunkban James Joyce szombathelyi szobrát egészítettük ki felesége, Nora alakjával. Ezúttal egy másik szombathelyi szobor, Weöres Sándor szobra kapott társat tőlünk. Feleségét, Károlyi Amyt. Az eredeti szobor alkotója Veres Gábor szobrászművész. A szobor a megyeszékhelyen, az egyetem és az MMIK épülete között áll, egy kis mesterséges dombon, zöld területen, fák és bokrok ölelésében.

Illés Árpád grafikusművész, Weöres barátja úgy gondolta 1946-ban, hogy tetszeni fognak Károlyi Amy versei az akkor már ismert költőnek. Weöres erre ezt írta: „Ma csak néhány költő tud ennyire a lét mélységeihez, az igazi valósághoz férkőzni, a férfi költők elkárhoznak az artisztikumok útvesztőiben, vagy még rosszabb esetben a napi politika bűdösségében. Vigyázzon a tehetségére, legyen masszív, mint egy aranyból készült papnő!”. Ismert irodalmi legenda, hogy Károlyi Amy és Weöres Sándor egy temetőben randevúztak először. Beszélgetés közben rájuk esteledett, a temető kapuját pedig bezárták. Amikor reggel kiszabadultak, már tudták, hogy össze fognak házasodni. „Amikor férjhez mentem Sanyihoz, az valahogy az irodalmi életnek nem tetszett. Ariel meg Puck ne házasodjon meg, ugyan ki az, aki őt elkanyarta, ilyen hangulat volt” – írta később Károlyi Amy. Barátjuk, Lator László szerint viszont: „ha nem jön Amy, Weöres Sándor az árokparton halt volna meg harmincvalahány éves korában”. Gyermeük nem lehetett, de Amy elfogadta, hogy Sanyikával nemcsak férjet, hanem gyereket is kapott, akinek minden reggel ki kellett készíteni a ruháját, és a haját is meg kellett fésülni. Mások ezt úgy értelmezték, hogy a költő rátelepszik férjére, és életének minden mozzanatát irányítani akarja, írja kettőjük kapcsolatát bemutató tanulmányában Nyári Krisztián. Kölcsönösen hatottak egymás költészetére is: „Ahe-lyett, hogy megrekedtem volna a saját

vackomon, olyan irdatlan távolságokat jártam és száguldottam be, ahová tán messzelátóval és hétmérőföldes csizmával sem láthat, illetve juthat el az ember soha” – mondta Károlyi Amy. 1948-tól tíz év szilencium következett Weöres pályáján, és az kihatott feleségére is. Legfeljebb műfordításokkal és gyermekversekkel lehettek jelen az irodalmi életben. Egyéb műveiket az asztalfióknak írták, a megjelenés reménye nélkül. Így született az a különös ajándék is, amellyel Weöres 1950-ben lepte meg feleségét. Egy kockás füzetet teleírt pajzánul erotikus versekkel, és megkérte Borsos Miklós szobrász-éremművészt, hogy készítsen mellé egy karkötőt Amynak. Bár a Priapos címet viselő

versgyűjtemény csak egyetlen embernek készült, Károlyi Amy halála előtt hozzájárult, hogy mégiscsak nyomdát lásson. Kapcsolatuk összetettségének, játékosságának gyönyörű dokumentuma, mondja Nyári Krisztián. Amikor 1988 végén a költő kórházba került, Károlyi Amy is nagyon beteg volt már, de nem akart elszakadni férjétől. Mellette ült akkor is, amikor azt látta, hogy hirtelen mély ránc jelent meg Sándor szemöldökei között. „Mi fáj, Sándor?” – kérdezte. „Felmegyek a magasságos egekbe, az fáj.” Ezek voltak az utolsó szavaik egymáshoz, Weöres Sándor nem sokkal ezután kómába esett, és többé nem tért magához. Károlyi Amy még tizennégy évet élt.

Nő szemüvegben

Károlyi Amyt egy jó hangulatú fotózás erejéig Bálint Éva színésznő formálta meg a kedvünkért, empatikusan, egy mosollyal vagy akár egy szemöldökráncolással hozva közelebb a figurát. Bálint Éva a szombathelyi Weöres Sándor Színház alapító tagja. Erdélyben, Gyergyótekerőpatakon született. 1998-tól a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház társulatának tagja volt, aztán 2000-ben sikeresen felvételizett a marosvásárhelyi színház művészeti egyetem színész szakára. 2004-től újra a Figura Stúdió Színház tagja volt, 2008-ig. Onnan szerző-

dött a szombathelyi Weöres Sándor színházba. Sok fontos Gyergyószentmiklóson eljátszott szerep után Szombathelyen többi között Dunyást játszotta a Cseresznyés kertben, Drusillát az Anconai szerelmesekben, Marit a Liliomban. Az idei évadban játszott vagy játszik a Mandragórában, a Dédiben, a Végállomásban és a Vineta köztársaságban is. A fotók elkészítésében Varga Alexandra, a színház öltöztetője, tárvezetője, Takács Katalin fodrász-sminkmester és Gombás Mónika sajtóreferens volt segítségünkre.

SZÖVEG ÉS KÉPEK: ZERGI BORBÁLA

HUMMUSZ ÉS MATAFRUM

Zsidó ételek a titokzatos Közel-Keletről

Ezúttal két zsidó, de az egész közel-keleti, sőt észak-afrikai konyhában is ismert ételt ajánlunk olvasóink figyelmébe.

A hummusz krémes állagú étel, amelyet csicseriborsóból és tahiniből, olívaolaj, citromlé és fokhagyma hozzáadásával készítenek. Neve arab eredetű és csicseriborsót jelent. A hummuszt gyakran fogyasztják előételként lapos pita kenyérrel, mártogatva olívaolajjal, citromlével és fűszerekkel (petrezselyemzöld, piros paprika, római kömény stb.). Különféle feltéteket is fogyasztanak hozzá,

például piritott hagymát, fenyőmagot, gombát, paradicsomos, korianderes, paprikás vagy éppen olívás szószokat. Kedvelt összetevője az utcai falafel-árusok szendvicseinek, de gyakori kísérője salátáknak, csirke-, hal- és zöldségeleknek is. Hidegen és melegen egyaránt fogyasztják. A hummusz egyre népszerűbbé válik világszerte. Dacára annak, hogy az alapanyagok előkészítése (borsóáztatás) és a főzés is meglehetősen

időigényes, a Közel-Keleten saját konyhájukban is rendszeresen készítik az emberek. Emellett az éttermek és élelmiszerüzletek is számtalan gyorsan fogyasztható alternatívát kínálnak a fogyasztóknak. Az alábbiakban a Yama Kitchen receptjét ismerhetik meg olvasóink Hindi Fatima jóvoltából, ami gyorsan összedobható finomság. Ráadásul nem is egy, hanem rögtön kettő.

Hozzávalók a hummuszhoz:

250 g száraz csicseriborsó
3 evőkanál szezámmagpaszta (tahini)
2–3 gerezd fokhagyma
1 teáskanál őrölt kömény
2–3 teáskanál só
extra szűz olívaolaj
fél citrom leve

Elkészítés

A csicseriborsót áztassuk be egy éjszakára. Öblítsük át, s engedjük fel annyi vízzel, amennyi éppen ellepi. Adjuk hozzá a sót és tegyük fel főni közepes lángon. Főzni addig kell, míg a csicseriborsó megpuhul. Ha elfő a víz, fontos, hogy utánaöltsünk. Ha megfőtt a csicseriborsó, turmixoljuk össze a vízzel, citromlével, őrölt köménnyel, reszelt fokhagymával és

szezámmagpasztával. Ha túl sűrű, adjunk hozzá még egy kevés vizet és egy kis olívaolajat is. Ha túl sok a víz, akkor pedig nyugodtan öntsünk le róla annyit, amennyit jónak látunk, mielőtt hozzáadnánk az ízesítőket. Ha már finom krémes, akkor tálalhatjuk is. Legjobb, ha egy mélytányért kenünk ki vele. A tetejét díszítsük őrölt borssal, esetleg pirospaprikával, de adhatunk hozzá apróra vágott korianderzöldet, esetleg petrezselymet.

Hozzávalók az avokádókrémhez:

3–4 nagyobb, érett avokádó
só ízlés szerint
bors
limelé
fél teáskanál cayenne bors

Elkészítése:

Az avokádókat vágjuk félbe és kanalazzuk a belsejüket egy tálba. Adjuk hozzá a sót, borsot és cayenne borsot, illetve a lime facsart levét és egy krumplinyomó segítségével jól pürésítsük össze. Tálaláskor örljünk rá egy kevés tarka borsot, de tehetünk erre is korianderzöldet.

MÁSÍK RECEPTÜNK EGY LÍBIAI ZSIDÓ ÉTEL, A MAFRUM.**Hozzávalók (nyolc főre):**

5 burgonya
1 csésze liszt
2 tojás

A húsos töltelékhez:

1 kg darált marhahús
1/2 csésze petrezselyem apróra vágva
2 tojás
1 nagyobb hagyma felaprítva
1/3 csésze zsemlemorzsza
1 csapott teáskanál fahéj
1 csapott teáskanál őrölt római kömény
2 teáskanál paprika
só, bors
2 evőkanál olaj a sütéshez

A mártáshoz:

1 evőkanál olívaolaj
2 gerezd fokhagyma felaprítva
2 evőkanál paprika
1/3 csésze paradicsompüré
2 csésze víz
3 paradicsom apróra vágva
1 kis fej vöröshagyma felaprítva
1 teáskanál só
1 teáskanál fekete bors

Elkészítése:

Meghámozzuk a burgonyát. Kettévágjuk, majd vastag éket vágunk minden burgonyába. Egy keverőtálba öntjük a húsos töltelék összetevőit és alaposan összedolgozzuk. Tenyerünkben a tölteléből kisebb gombócot formázunk, majd a burgonyába nyomkodjuk. Az így töltött burgonyát lisztbe, majd felvert tojásba forgatjuk. Serpenyőben olajon megpirítjuk a burgonyákat minden oldalról. Közben elkészítjük a szószt. Közepes lángon az olajhoz adjuk a fokhagymát és a paprikát, gyorsan kevergetve, hogy a paprika ne égjen meg. Adunk hozzá paradicsompürét és vizet. Majd hozzáadjuk a paradicsomot, a hagymát, sőt és borsot. Ha összeforrt, adjuk hozzá a burgonyákat, fedjük le, és főzzük alacsony lángon 45 percig. Tálaljuk kuszkuszszal, díszítsük korianderrel vagy petrezselyemmel.

A MAFRUMOT A MAGAZIN
FOTÓGRÁFUSA, ZERGI
BORBÁLA ÉS ÉDESAPJA, ZERGI
ZOLTÁN KÉSZÍTETTE EL AZ
OLVASÓK NAGY ÖRÖMÉRE

SZÖVEG ÉS KÉPEK: ZERGI BORBÁLA

SMOOTHIE FOREVER!

Télen-nyáron, zöldségből, gyümölcsből

A smoothie (angol szó, jelentése: sima) krémes állagú, gyümölcsből és (vagy) zöldségből készített édes, esetleg sós ital, amely éppúgy kiváló vitaminforrás télen, mint nyáron. A turmixoktól elsősorban abban különbözik, hogy növényi összetevőkből áll, hígítása nemcsak tejjel vagy joghurttal történik, hanem vízzel is, de remek smoothie készíthető gabona és magitalok

TRÓPUSI GYÜMÖLCSÖS SMOOTHIE

200 g fagyasztott trópusi gyümölcskeverék (mangó, ananász, kókusz is lehet benne)
1 banán
2 evőkanál natúr, görög joghurt
1 evőkanál juharszirup
2,5 dl kókusztej

hozzáadásával is. Hindi Fatima kedvenc smoothie-receptjeit osztja meg ezúttal a Prémium olvasóival, hiszen ezek tökéletesen hozzájárulnak az egészséges étrendhez. Az ember télen is, tavasszal pedig főként, kívánja a hideg italokat, de a smoothie több pusztán innivalónál, mert gazdag, laktató és rengeteg verziója létezik, s mindenki bátran szabadjára engedheti a

ZÖLD SMOOTHIE

200 g fagyasztott brokkoli
1 banán
1 alma (pink lady, mert ez finom édes) apróra vágva
1 evőkanál citromlé
2,5 dl ananászlé
fél lime
1 teáskanál Lebepur „green beauty” por

fantáziáját az ízek, színek kigondolásánál. Fatima mostanában talált rá kétfajta étrendkiegészítőre. Nem biztos, hogy szerencsés így hívni ezeket az élénk színű, krétaporra hasonlító vitaminbombákat, de igazából erről van szó, mert ezek gyümölcsök és zöldségek porított esszenciái, rengeteg vitaminnal és nyomelemmel. Fatima azért szereti kiegészíteni az amúgy is gyümölcsös, csupa egészség smoothie-kat ezekkel a porokkal, hogy a betegségeket megelőzze. Ennyi bevezető után pedig lássuk a recepteket:

EPRES-BANÁNOS SMOOTHIE

200 g fagyasztott eper
1 banán
2 evőkanál görög joghurt
1 evőkanál juharszirup
2,5 dl mandulatej
1 teáskanál Lebepur „superberry” por

Így készül:

A smoothie elkészítéséhez szükség van egy megfelelő teljesítményű turmixgépre vagy blenderre. De kézi botmixerrel is készíthetünk smoothie-kat, ezt azonban csak végső esetben javasolja Fatima, mert az eredmény sajnos közel sem lesz tökéletes. A hozzávalókat vágjuk

darabokra, kockákra, és tegyük mindent a turmix tartójába. Addig kell turmixolni, amíg egészen selymessé, sűrűvé nem válik. A tálaláshoz jó nagy méretű üvegpohár vagy fogantyús limonádépohár ajánlott, hogy látszódjanak a csodásan élénk vagy éppen pasztellszínek.

Legjobb mondatok

KÉPEK: TIMÁR GERGELY, ZERGI BORBÁLA, STEKOVICS GÁSPÁR

Aryee Claudia – műsorvezető

Kockáztattam, pedig alapvetően nem vagyok vakmerő. Az RTL-nél szerettek, mégis azt mondtam a főszerkesztőnek, engedjen elmenni. Jól döntöttem, új lehetőségek jöttek. Napi három híradót vezettem előben. Az elején azt sem tudtam, milyen felkonfokat olvasok, annyira koncentráltam arra, hogy jó legyen! Később meg már „vagiztam” a srácok előtt, hogy tudom, kit vert meg a Liverpool. A sport nagy szerelem, még a foci Eb-n is kint voltam!

Mikics András – belsőépítész

Egy ilyen cím bizony kötelez. Jót, a legjobbat kell ezután is nyújtani. Néhány olyan megbízást is kapunk, amiről még nem beszélhetek, de vannak persze olyan vágyaim is, amelyek a szülővárosomhoz kötődnek. A Savaria Szállón szívesen dolgoznék. Gyönyörű épület, nem volna szabad veszni hagyni. Fontos lenne azonban, hogy olyan befektetők kezébe kerüljön, akik alázattal, tehetséggel fognak a felújítási munkálatokhoz.

Nádas Péter – író

Hogy tegyem, hogy ne foglalkozzak a testtel? Miért hagynám el? Azért, mert a szomszédasszonyomnak nem tetszik? De hát ez az irodalom számára nagyon fontos! Nekem nincs szexualitásom, csak erotikám. Azt pedig nem hagyhatom ki a szövegből, mert eleve a mondatban van jelen. A mondat ritmusában. Ez megfelel az érzéki háztartásomnak is egyébként. Hogy mi tartja izgalomban az olvasót, annak az eldöntése is csak tőlem függ. Ennek az izgalmi állapotnak a megteremtése viszont nyelvi.

AZ ÖRÖKPANORÁMÁS VÍZPARTI
LUXUS LAKÁSOKNAK
már több mint negyede elkel!
VÁSÁROLJON ÖN IS!

CARINA
RESIDENCE

☎: 30/277-12-39

🌐: www.carinaresidence.hu

@: info@carinaresidence.hu

SZÖVEG: KOVÁCS ÁGNES **KÉPEK:** GYÓRVÁRY CSALÁD ARCHÍVUMA

Edith néni szubjektív

Aki mindent tudott életről, halálról,
hitről, szenvedésről

Először egy virágzó cseresznyefa alatt találkoztunk. A barátnőmék házának kertjében üldögéltünk, és készültünk az érettségre. Hallottuk, hogy valaki csenget, harsány nevetés kíséretében megérkezett egy csinos, aprócska nő, aki élénken gesztikulált, és megállás nélkül beszélt. Égő fekete haj – ilyet azóta sem láttam –, ropogósra vasalt fehér blúz, valami szoknya, kényelmes cipő. Belekarolt a sógornőjébe, aki kikísérte hozzánk, mondván, itt vannak ezek az éretlenek, épp a melléknévragozástól szenvednek, de nagyon.

a történet hitelességéhez hozzátartozik, hogy csak én szenvedtem, mert Kriszti – akit én valójában Krinyának hívo – nagyon jól beszélt németül, ezen kívül az angol volt a másik anyanyelve, és még jól értett franciául, igaz, a suliban azt mondta, csak pötyög rajta, majd húsz percig a párizsiak nyelvével társalgott a tanárnővel, mi meg csak néztük elképedve. Azért is üldögéltem nála, mert nekem segített már egy ideje a német nyelvtan elsajátításában, cserébe én irodalmi elemzésekkel, magyar költők szerelmi életének történeteivel és a magam nyűgeivel szórakoztattam. Ez volt az alku. Ő németre okít, én csiszolom a stílusát. Erre persze alig volt szükség. Csodálatosan beszélt magyarul, de keveset tudott a szokásainkról, a popzenénkről, nem ismerte a kamaszok nyelvét, és néha csak a fejét forgatta, ha az osztályban vágyakozva sóhajtoztunk egy-egy márkás cucca láttán, amit csak kényszerből viselt, mert Kanadában, ahol ő felnőtt, csak olyat lehetett venni. Nem tudta ugyanis, hogy a rendszerváltozás előtti Magyarországon egy átlag kanizsais nem hordott Benetton, és a Converse tornacipőt is elég rondának találta. Pláne, ha piros. Mindegy, Krinya nekem adta a cipőt, huszonnégy évvel ezelőtt, azóta is hordom. Ebbe a bimbózó barátságba érkezett, khm: robbant be: Edith néni, Krinya nagynénje, édesapjának húga. Lehuppant mellém a székre, maga elé vette a könyvet, kérdezgetett, magyarázott. Csodálatos kiejtése volt, én hüledezve felelgettem, igyekeztem

helyesen válaszolni, forgattam a nyelvem, ahogy ő, „dén, desz plusz sz, desszen, deren, him-nő-semleges”. Úgy beszélt németül, ahogy egy német. Nem úgy, ahogy a néhány hét alatt átképzett orosz tanárok. Ettől a naptól kezdve csodálatos. Különleges helye lett az életemben. Kriszti sokat mesélt róla, bejártunk hozzá a Karitásba, a húsvéti körmenet után Lonci néninél és nála ültük körbe az asztalt, és lehetett vele együtt biciklizni, keresztül-kasul a városon. Hittantáborban és cserkészbalon is jó volt vele lenni. Később megnézett a tévében. Alig vártam, hogy felhívjon, tetszett-e neki az adás, mit gondol a műsorban felvetett témákról. Leérettségiztem ugyan, de nem vettem fel a színművészetire, hát ki kellett találni, mi legyen. Edith néni rámcsörgött, nem kellene-e nekem Bécsbe menni, úgys annyira meg akarom tanulni a nyelvet. Mondtam, dehogynem akarok, úgysincs más választásom. Felhívott egy rém hosszú számot, nagy nevetve társalgott kicsit Frau Windischgrätzel és kezembe nyomta a kagylót. Péntek volt, a bécsi család közölte, hogy kedden már ott is alhatok, Kindermädchen leszek ugyanis a gyerekeik mellett. Négy, hét, kilenc, tizenegy évesek, várnak, rengeteg velük a munka. Semmit nem kérdeztek, mert Frau Édith, így mondták, elnyújtott E-vel, neve nekik garancia. Nagyon szeretik őt, és bármiben rendelkezésére állnak. Gyakorolhattam hát a melléknévragozást rendesen, him-nő-semleges. Nem lettem színész, ahogy ő sem, pedig annak készült vagy apácának. Szerette a komolyzenét, a művészeteket,

vele volt legjobb beszélgetni a könyvekről. Utolsó éveiben többször újraolvasta az Anna Kareninát, és ekkor fedezte föl magának Szolzsenyicint. Álltam az ablaka előtt órakon át, mondtam, nem érek rá bemenni. Krisztit kerestem, csak nem volt otthon, hát maradjak, felolvas nekem a regényből. Te vagy a bölcsész, hadd kérdezzek! – szokta mondani, és hozott füstölt sajtot, tokajit kis pohárkában. Ránk esteledett. Nem húzta fel szemöldökét rosszallóan, ha beszélgetés közben stikában rágyújtottam, akkor sem, ha gondom volt, indulatosan szidtam valakit vagy sürgettem az életet, a sorsot, oldjon már meg valamit, vegye el a terhet, hozzon enyhülést vagy csak hagyjon békén. Istenről ritkán kérdeztem, Jézusról gyakran. Megmagyarázhatatlan nyugalom áradt belőle. Úgy éreztem, mindent tud. Életről és halálról, hitről és szenvedésről. Meglepő lesz, amit mondok, de még a szerelemtől is. Semmi sem volt előtte tabu. Bármiről lehetett kérdezni. Soha egyetlen percig sem éreztem, hogy megvet, nem ért meg, szálnalmasnak tart, ítélkezik. Ha nem beszéltem valamiről, nem kérdezett. De, egyetlenegyszer, azt viszont most nem mesélem el. Jelenség volt. Elfogadó és mégis szigorú, megértő, kedves, előzékeny, alázatos, okos és olvasott, energikus és lehengető. A legváratlanabb pillanatokban tudott felbukkanni. Megjelent a Székesegyház előtt az egyik születésnapomon. Késő este egymással szembe bicikliztünk. Soha nem felejttem el, ahogy átölelt. Eljött az esküvőre, ahová pedig senki nem kapott meghívót, spontán érkeztek ugyanis a vendégek, igaz, így is elég sokan voltak. Tudta, hogy neki ott kell lennie. Azt hiszem, mindig tudta, hol van rá szükség.

Tudta és érezte, kiért kell mondania egy imát, felemelni a telefont, adni neki egy tányér levest.

Az Eölbey-házban egymásnak adták a kilincset a szegényei. Még kérniük sem kellett, tudta, kinek mire van szüksége, kabát, egy pár cipő, jó szó, munka, szükség-lakás, biztonság. A pénzzel nem törődött, odaadta az övéinek. Bárkinek inkább, mint magának. Néha sétáltam vele, vettünk ezt-azt, gyümölcsöt a Fő téren. Ilyenkor mindenféléről beszélt. Krisztit imádtá, nekem tehát legtöbbit róla. Erről sem beszélek most, mert csak ránk tartozik, meg kell tartanom belőle valamennyit magamnak. Csak és kizárólag magamnak. A szívem csücskében, az én Edith nénimet, akinek a nevetése maradt meg legerősebben az emlékezetemben.

Egyszer kocsival megálltunk mellette egy buszmegállóban, hazavittük, egy csomó cucc volt nála. Zacsókban élelem, pékáru, zöldség, mindenféle. Megkérdeztük, hogyhogya így bírja a cipekedést, nem fáj a lába, karja. Azt mondta nevetve, dehogynem, csak én nem mondom! Attól ugyanis nem leszek jobban. Így kezelte a betegségét is. Ez volt vele a viszonya. Nem beszélt róla, mert attól sem lett jobban. Tette hát a dolgát.

Egyszer csak hívott Kriszti, hogy szerinte most kellene Edith nénihez bemennünk, ha akarjuk még látni, köszönjünk el tőle. Nem hittem neki, de bementünk. Édes volt és kedves, élénken gesztikulált, a kórházi fodrásszal még befestette a haját. Égő fekete haj a nagy párnán, kis törékeny asszony. Aprócska, kisebb, mint ott a cseresznyefa alatt.

Győrvári Edith

Győrvári Edith Kámonban született 1926. május 11-én, a család tizenharmadik gyermekeként.

A Szombathelyi Magyar Királyi Állami Kanizsai Orsolya Leánygimnáziumban végzett 1944-ben. A család a bozsoki Sibrik-kastély melletti vízimalmot bérelte ki, ezt üzemeltették, valamint háztáji gazdálkodással is foglalkoztak. A fiatal lány már akkor is vezetett naplót, amelyben istenhitét nap mint nap megvallotta. Több munkahelyen is kipróbálta magát, volt csokoládégyári munkás, beteggondozó, végül diétás nővérként helyezkedett el. A kórházban töltött évek alatt is felkarolta az elesetteket, támogatta a szegényeket. Amikor nyugdíjba vonult, elkezdődött egy csodálatos hivatás története. A lelkesedés hitoktatójaként rengeteg család fogadta őt a szívébe. Szót értett a fiatalokkal, összetartotta a közösséget. Vezetett tábor, szervezett ünnepséget, kirándulásokat. A Szent Kereszt Lelkeszség mellett 1991-ben alapító tagja lett a Szombathelyi Egyházmegyei Karitásznak. Vértel családsegítő volt, csodálatos érző lélek, aki nyitott szívvel fordult embertársai felé, ismerte és értette őket. 1996-ban Győrvári Edith Szociális Munkáért Életműdíjat kapott. 2001-ben pedig Szent Erzsébet rózsája díjat vehetett át. 2008. október 28-án bekövetkezett haláláig áldozatosan szolgálta az egyházat, segítette a rászorulókat, aktív életet élt.

Megmagyarázhatatlan
nyugalom áradt belőle.
Úgy éreztem, mindent
tud. Életről és halálról, hit-
ről és szenvedésről. Meg-
lepő lesz, amit mondok,
de még a szerelemről is

Felült és azt mondta, tudom, hogy csak azért szipogsz itt nekem, te nyavalyás, mert ha meghalok, nem lesz, ki rendesen imádkozzon, hogy végre legyen gyereked! Nevetett, megölelt, az arcát az enyémhez nyomta. Sírtam, és kikértem magamnak, hogy ilyeneket mondjon. Dehogysis, én inkább röhögni akarok, tokajit inni, meg azt a hülye Anna Kareninát. Akarom, hogy adás után dühösen felhívjon, a püspöki interjúm jó volt, de mély volt a dekoltázs és túl rövid a szoknya. Ilyesmiket akarok, meg persze gyereket is jó sok éve. Onnan, ahová én megyek, mondta, jobban tudok imádkozni. Közel leszek az Istenhez.

Híres szombathelyi nők

**Arcképcsarnok – Híres szombathelyi nők, Szülőföld
Könyvkiadó, Szombathely, 2016
Ferenczy Gyöngyi – Lovass Tibor
Gyórvári Edith**

A Híres szombathelyi nők című sorozat legújabb kötete Gyórvári Edith életútját mutatja be. A Markusovszky kórház diétás főnövére nyugdíjazása után a Szent Kereszt Lelkészség Hitoktatója, az egyházmegyei karitás munkatársa volt. Számos szakmai és egyházi kitüntetés tulajdonosa. Életének nyolcvankét esztendeje alatt szívét-lelkét adta azért, hogy segítse a rászorulókat.

Szombathely Megyei Jogú Város önkormányzata 2012-ben Gyórvári Edith-díjat alapított, amellyel a névadó munkásságára, példamutató életére emlékezünk. Az önkormányzati elismerést minden évben az veheti át, aki szociális területen hozzájárult az önkéntes munka eredményességéhez, illetve támogatásával közreműködött a város önkéntes ellátásának fejlődéséhez.

Orvosi segítséggel, de nem sokkal később megfogant a lányom. Mikor kiderült, hogy Attilának mégsem tudjuk elnevezni, ahogy terveztük, merthogy nem lesz fiú, nevet kerestünk hát neki. Krisztitól kérdeztem meg, vajon mit szól ahhoz, hogy második névként az Edithre gondoltunk. Tetszett neki. Hogy mi lesz az első neve, arról akkor még fogalmunk sem volt. Azt gondolom egyébként, hogy Edith néni imádkozta ki nekem a Dorottyát. Merthogy a lányomat így hívják. Azt jelenti: Isten ajándéka.

Dorottya Edit, mert manapság nem anyakönyvezhető a név th-val, soha nem láthatta őt. Kicsike volt és a délutáni rövidke alvás után közölte velem, Edith nénivel álmodott. Kérdeztem, milyen volt álmában. Azt mondta: Nagyon kicsike volt és képzeld, pont olyan a haja, mint a Hófehérkének. Meleg kis tenyerével simogatta az arcom és azt mondta, neked is üzent valamit, anya. Azt, hogy nagyon szeret téged. Szép pillanat volt, ezt sem fogom elfelejteni soha. Azonnal felhívtam Krisztit, hogy adjon nekem néhány képet csodálatos nagynénjéről. Adott. Albumba raktam, és egyszer odatoltam a gyerek elé. Kíváncsi voltam, felismeri-e őt, úgy, hogy soha életében nem látta őt. Lapozgatta, és rábökött egyszer csak, jé, Edith néni! Hogy itt milyen fiatal volt!

A telefonszámát nem törölöm ki azóta sem a telefonomból. Ha új készüléket veszek, beleírom. Van tőle egy kiszuperált régi szódásüvegünk, néhány fotó, Pio Atya imádságoskönyve. Az egyiket a szekrény tetején, a másikat az albumban, a harmadikat az ágy mellett tartom. A rózsafüzérét pedig a zsebemben. Doktori védésen, kórházi kivizsgáláson, a gyerek iskolai felvételijén és ki tudja, még mikor hurcolom magammal. Amikor szükség van rá. A rózsafüzérre. Meg az Edith nénire! Hiányzik. Nagyon. Jó lenne, ha kérdés nélkül néha mostanában is mondana valamit.

Merj élni, meghalni bárki tud!

Frida Kahlo
végtelen szerelme

Lehet, hogy túlzás ezt állítani, de szerintem Frida Kahlo mindent Diego kedvéért csinált. Érte festett, neki írt, vele házasodott össze, tőle vált el, csak hogy újra hozzámelessen. Élete történetét olvasva azt gondolhatnánk, úgy volt ő Diegóval, ahogyan azt A két Frida című képén megfestette, szívük egymáshoz volt kötve. Elszakíthatatlanul.

Rivera huszonegy évvel volt idősebb nála. A sokak szerint egy felfújtt békához hasonló férfi a fiatal lány mégis azonnal beleszeretett. A festő híres volt, tehetséges, és a korabeli krónikák szerint imádták a nők. Lefeküdt a modelljeivel, flörtölt az utcán, a kávézóban, a világon mindenhol. Volt nők Frida előtt és Frida után is, ezt az asszonyt azonban egészen különlegesen szerette. Festészetét a magáénál is jobbnak tartotta, gyötrelmes szerelmük elől néha talán kicsit túl messze szaladt. Diego élvezte a népszerűséget, szerette a szabad életet, fürdött a sikerben. Felesége otthonra vágyott, gyereket akart, családot, egyszerű

életet az imádott Mexikóban. Esküvőjük napján Frida anyja egy elefánt és egy galamb nászának nevezte egybekelésüket, apja pedig azt súgta a férfi fülébe, vigyázzon a lányával, mert az maga az ördög. Szerelmükből soha nem született gyerek. A festőnő beteg teste képtelen volt kihordani egy magzatot. Frida hatévesen megküzdött a gyermekbénulással, emiatt egyik lába rövidebb volt, kamaszként egy borzalmas buszbalesetben roppant meg a gerince. Arra a napra egész életében emlékezett, megfestette, megírta, feldolgozni talán soha nem is tudta. Hogy is tudta volna! Egy kapaszkodórúd fúródott át a testén,

eltört a medencecsontja, az összetört lánya egy utas táskájából aranypór szóródott. A mentéskor egy bár biliárdasztalára fektették. A balesetet túlélte, hosszú hónapokig vasfűzőben feküdt. Képeit az ágyban festette, a mennyezeten tükrök lógtak, a hasánál támaszkodott az állvány. Az orvosok megállapították, soha nem lehet gyereke, de Frida gyereket akart. Boldogan várta kisbabáját, mégis elvesztette őt, zúzott medencecsontja nem bírta a súlyos terhet, ezután még háromszor elvetélt, de valójában soha nem adta fel az álmot, hogy kisbabája legyen. Számos képén örökíti meg a születés csodáját.

A buszt leszámítva, Diego volt életem legvégzetesebb balesete

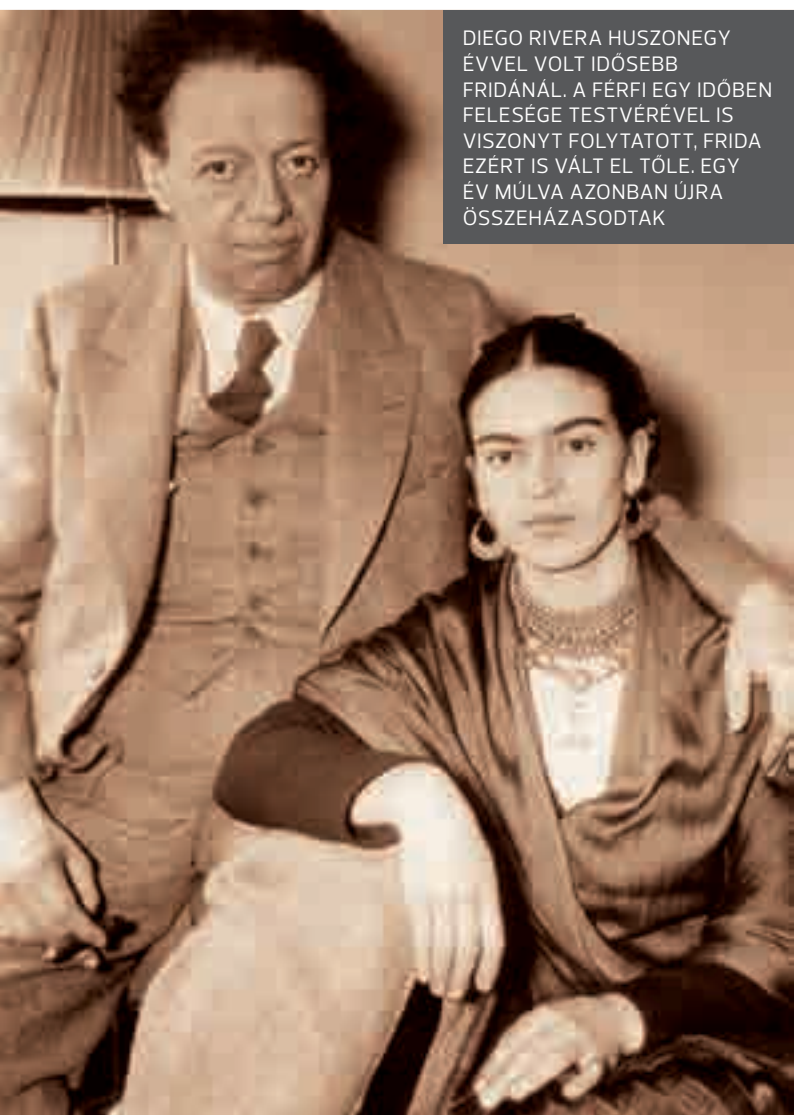

A KÉT FRIDA CÍMŰ (1939) KÉPEN A MŰVÉSZ ÖNMAGÁT FESTETTE MEG EGYFAJTA DUPLA ÖNARCKÉPKÉNT

DIEGO ÉS ÉN (1949) CÍMŰ FESTMÉNYÉN FRIDA HOMLOKÁN FÉRJE ARCKÉPE LÁTHATÓ. FESTÉSZETÉBEN GYAKRAN JELENIK MEG A HARMADIK SZEM HELYÉN MAGA DIEGO. AZ ÖNARCKÉPEK SOROZAT EGYIK JELLEGZETESSÉGE EZ

DIEGO RIVERA HUSZONEGY ÉVVEL VOLT IDŐSEBB FRIDÁNÁL. A FÉRFI EGY IDŐBEN FELESÉGE TESTVÉREVEL IS VISZONYT FOLYTATOTT, FRIDA EZÉRT IS VÁLT EL TŐLE. EGY ÉV MŰLVA AZONBAN ÚJRA ÖSSZEHAZASODTAK

Saját világrajövetelét ugyanúgy megfestette, ahogy a halott magzatát, attól sem riadt vissza, hogy meg nem született gyermekeként Diegót szoptassa egy festményen. Homlokára égve, harmadik szemként jelenik meg a férfi, máskor régi táblaképeket idézve polgári párként néznek ránk, a fotók tanúsága szerint forró szerelem kötötte össze őket. Robusztus férfit látunk, égnek álló hajjal mosolyog, a törekeny asszony átöleli, hozzábújik vagy lehunytt szemmel megcsókolja. Egy hülye kis majmot dédelgetnek, Diego szemében gyengédség, felesége rá sem hederít a fotósra. Az elemzők úgy tekintenek Fridára, mint egy forradalmárra, aki kivívta a nők egyenjogúságát. A nőre, aki bajszosan, összenőtt szemöldökkel néz ránk, testét kifordítja, fájdalmát elének tárja, vérzik, vetél, sír és szenved, alakja meglőtt szarvasé, összekasabolt áldozat, gyönyörű menyasszony vagy anyja virágzó mellét rágó nagyra nőtt gyermek. Pedig Frida Diegóért fájt. Érte volt minden ecsetvonás, érte hullt minden csepp, könny és vér. Hozzá írt

Részletek a Diegónak írt szerelmes levelekből:

„Te vagy az éjjelem tükre. A villám vad fénye. A föld nedve. Hónod alatt találok meg nyugalمامat. Ujjaim érzik véred áramlását.”

*

„Nincs olyan, hogy butaság. Egyek vagyunk, egyek voltunk és azok is maradunk. Nem számít az idióta végzet.”

*

„Szemed zöld kard a húsomban. Hullámok a kezeink között. Mindmagad, egy hangokkal teli térben – az árnyban és a fényben. Te vagy minden számok összes kombinációja. Az élet. Szavaid áthatolnak a kozmoszon, amelyben sejtjeim a csillagok. A te sejtjeid pedig a fényemet adják.”

FRIDA KAHLO EGYIK LEGISMERTEBB KÉPE A HENRY FORD KÓRHÁZ VAGY A REPÜLŐ ÁGY CÍMŰ FESTMÉNY, AMELYEN A MŰVÉSZ KISBABÁJA ELVESZTÉSÉT ÁBRÁZOLJA

A MŰVÉSZRŐL SOK FÉNYKÉP IS KÉSZÜLT. VISZONYA VOLT PÉLDÁUL A KOR EGYIK JELENTŐS FOTÓGRÁFUSÁVAL, A MAGYAR SZÁRMAZÁSÚ MURAY MIKLÓSSAL

minden szót, még a sikoly is neki szólt, ami egy idegen öleléséből hangzott fel. Férfiruhába öltözve kényes úri hölgyekkel, hosszú indián szoknyáiban, virággal a hajában, hason fekve az ágyban, hogy csak egy szelet látszódot pucér derekából, így marad meg emlékeinkben.

Nem birták, hát elváltak. Egy éven át kalandoztak egymás nélkül. Frida mindent eltűrt, elviselt, egyetlen dolgot nem volt képes az ő Diegójának megbocsátani, azt, hogy a férfi az asszony testvérebe is beleszeretett. Viszonyuk árnyékában megroppant, egyre többet ivott, boldogtalan volt és kiábrándult. Lefeküdt ugyan más férfiakkal, kapcsolatai között volt a híres fotográfus, Muray Miklós, akihez egy évtizeden át kötötték gyengéd szálak, de a Mexikóban menedékjogot kérő

Trockij is, aki nemcsak az asszony főztjéért, de a testéért is rajongott. Fridából ugyanis áradt az erotika. Fűzőit is színes ábrákkal díszítette, volt olyan, amelyiken sarló és kalapács vöröslött, másikon szívek és indázó virágok nyíltak. Élete végén teljesen összetört. Kerekesszékebe kényszerült, lábát amputálták ugyan, de még a protézisét is díszessé tette. Piros cipői, rikító színű ruhái ma múzeumban tanúskodnak egyedi ízléséről.

Diegóval újra összeházasodtak, és bár nem tudtak elszakadni egymástól, halálukban mégis külön lettek nyugalomra. A férfi Frida halála után ugyanis újránősült, de végrendeletében azt kérte, a festőnő hamvaival keverjék össze az övét. Az új asszony nem teljesített akaratát. Frida azt írta naplójában: „Remélem, örömteli az elmúlás... és soha nem térek vissza...”

Frida Kahlo (1907–1954)

110 éve, Coyoacánban született (Mexikó) festőművész, tanár

Férje: Diego Rivera festőművész (házasság: 1929 és 1940)

1930–33: Amerikában élnek, majd visszatérnek Mexikóba

Híres festő válik belőle, a képeiből több sikeres kiállítást szerveznek. Szülőháza ma múzeum. Életéről filmet forgattak Salma Hayek főszereplésével.

Képein többnyire saját magát festi, a vele történetekre reflektál. Tematizálja a női testet. Munkáin megjelenik a szenvedés számos fajtája. A női emancipáció, a szexuális függetlenség szimbólumává vált, számos festőművész példaképének tekinti.

Legismertebb képei: Amit a víz adott nekem (1938), Henry Ford kórház vagy A repülő ágy (1932), A két Frida (1939)

A Szombathelyi Képtárban februárban Boros Viola és Fajgerné Dudás Andrea festőművészek képeiből szerveztek tárlatot Frida Fiestas címmel, amely a művész alkotásainak állított emléket.

Bohém

Vegyük ezt is könnyedén, ahogy az élet más

rapszódia

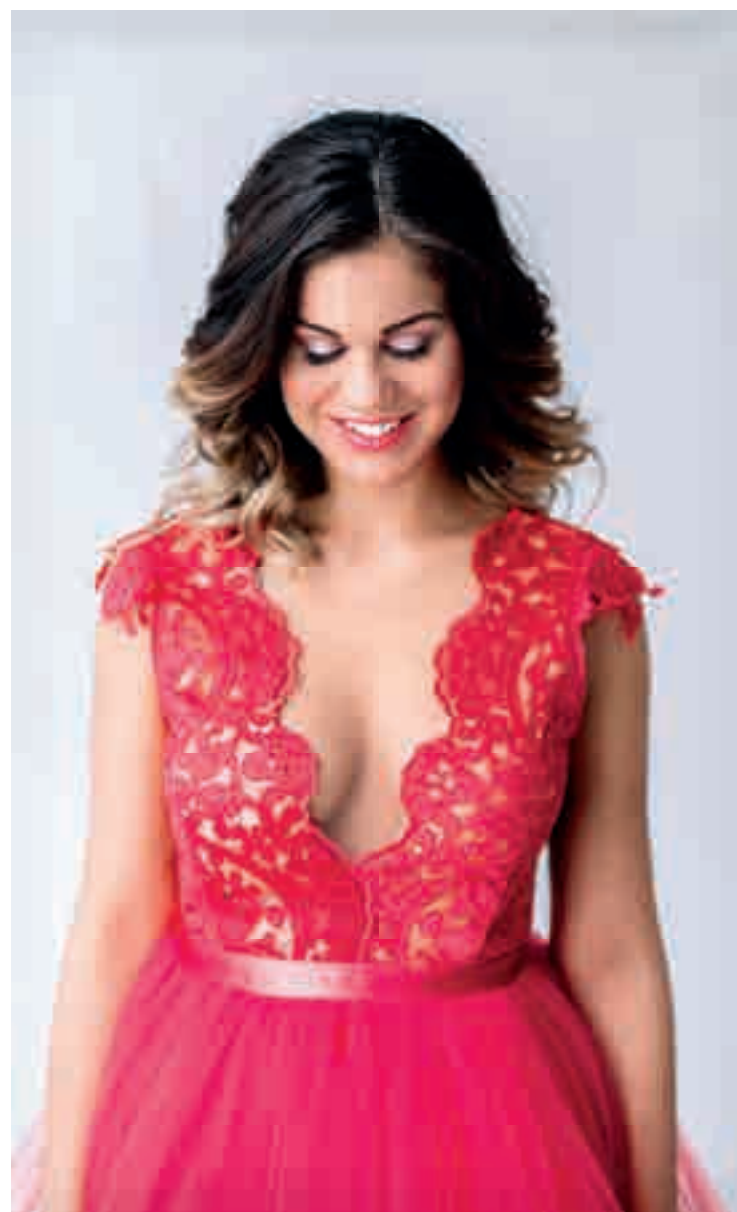
dolgait!

SZÖVEG ÉS KÉPEK: ZERGI BORBÁLA

A Queen együttes Bohém rapszódíája ugyan nem tipikusan esküvői induló, legalábbis a szövege alapján, de miután manapság a bohém esküvő a divat, talán írásunk címe sem stílustörés. A stílus különben is a részletekben rejlik, például azokban a vidám, tavaszi virágkoszorúban, amelyeket ajánlhatunk a menyasszonyoknak, de akár a koszorúslányoknak is. A natúr, természetes színek nagyon menők voltak már tavaly is, a trend pedig idén is folytatódik. A koszorúslányoknak sem kötelező rikító színű, megszokott szabású ruhában lenniük, felvehetnek egy egyszerű, de mégis elegáns overallt vagy akár maxiruhát is. Ezeket a holmikat aztán a hölgyek később is felvehetik, nem csak az esküvőn hordhatóak, mint sok másik, hagyományos koszorúslányruha. A menyecske ruhánál is nyugodtan elrugaszkodhatunk a klasszikus piros színtől! Fotósorozatunkban élénk pink színű menyecske ruhát mutatunk be, ami nagyon jól illik a modell barna bőréhez. A menyasszonyoknak pedig nem kötelező magas sarkúban végigszenvedniük életük legfontosabb napját, felvehetnek egy egyszerűbb, lapos talpú cipőt is vagy akár egy vagány dorkót. Az élénk rózsától sem kell félni, nagyon feldobhat egy sminket egy szép rózsárrnyalat. Divatosak a laza kontyok is, csodálatosan mutat rajtuk a vadvirágokból összeállított fejkoszorú. A fejdísz akár magunk is elkészíthetjük. Erre a fotózásra is mi magunk készítettük őket, közösen a lányokkal, a vadvirágokat pedig Kőszegen vettük becsületkasszás kisasztalokról.

TRENDI

RUHÁK: **SZIGETI VANDA**
HAJ: **TÓTH SZANDRA**
SMINK: **GARDI RITA**
MODELLEK: **KONDOR NOÉMI, SIMON TÍRIA, SIMON BARBARA**

Pálinkaház

Üdvözljük a pálinkafogyasztók táborában!

A Vasi Hegyhát dimbes-dombos vidékén ősidők óta növény és gyümölcsstermesztéssel foglalkoznak a itt élő emberek. A gyümölcsösökkel egy időben kialakult a pálinkafőzés hagyománya is.

A rendkívül selymes ízű, a kiváló gyümölcs zamatát magában foglaló pálinkában a termőtáj jellegéből adódó különleges illat- és zamatanyag, a gyümölcsre jellemző friss aromák teljes harmóniája fedezhető fel.

Fontosnak tartjuk a pálinka rangjának elismerését, a fogyasztás módjának, kultúrájának terjesztését. Pálinkáink méltán gyarapítják a hírneves hungarikumok sorát. Fogyasztásuk feledhetetlen élményt ígérő felfedezőút az ízek és illatok világában.

Kóstolja meg és válják egészségére!

Győrvári Pálinkaházunkban szeretettel várjuk vendégeinket, ahol lehetőség nyílik a termelést megtekinteni, az alapanyag-feldolgozástól a pálinkafőzés rejtelsein keresztül egészen a palackozásig.

A Birkás Pálinkaház és Konferenciaterem klímatisztált helységében pálinkakóstolásra, céges, családi rendezvényekre és konferenciákra biztosítunk lehetőséget.

Termékeink a helyszínen a Pálinkaboltunkban megvásárolhatók.

Programjainkra előzetes bejelentkezés szükséges!

Minimum létszám: 10 fő

Maximum létszám: 100 fő

Étkezési lehetőség: pogácsa
hidegtál
melegétel

Részletes információért az alábbi elérhetőségeinken érdeklődhet!

Birkás Pálinka Kft.
9821 Győrvár 435 Hrsz
richard@birkaspalinka.hu
+ 36 30/912-0559
www.birkaspalinka.hu

10% Látogasson el hozzánk!

SZÖVEG: FEISZT GYÖRGY **KÉPEK:** ARCHÍV

Sobri Józsi, a dunántúli betyár

A „betyárvilág” Magyarországon a török kiűzése utáni évtizedekben kezdődött. A 18. század közepén az ország jelentős területe még elhagyatott, erdős, mocsaras vidék volt, ahol a társadalom peremére szorult, főleg állattartással foglalkozó férfiak magányosan vagy bandákba verődve, vissza-visszatérő rablótámadásokkal tartották rettegésben az úton járókat. Richard Pococke, majd Richard Bright angol utazók leírásai szerint a magyarországi állapotok és főszereplőik nagyban hasonlítottak az angol „highwayman” történetek rablófiguráira.

A szombathelyi porkolábné szeretője lett a „paraszt Adonis”

EZEN A FESTMÉNYEN SOBRI JÓZSI LÁTHATÓ. SZÁVA SÁNDOR ALKOTÁSA A FIATAL, ENERGIKUS BETYÁRT ÁBRÁZOLJA

BÉRBALTAVÁR LÁTKÉPE NAPJAINKBAN

a magyar betyárok főleg az alföldi pusztákon és a Bakony területén tanyáztak. Kiváló helyismeretüket kihasználva, a kényszerből vagy rokonszenvből melléjük álló fogadósok segítségével, hosszú éveken át sikerrel bujkáltak. A hatóságokkal való macska-egér harcuk az 1848–49-es szabadságharc leverése után romantikus és időnként politikai színezetet is kapott. A 19. századi magyar betyárok életrajza hézagos, a valós elemek kibogozhatatlannul összekeveredtek a legendák csodás részleteivel. Rózsa Sándor, Sobri Józsi, Angyal Bandi, Vidróczki Márton ponyvaregényekben megörökített alakjához tapadó pozitív kép a nép ajkán jótettekkel magasztosodott, amelyekben a betyárok a szegényeknek pénzt osztanak és megvédik a parasztokat a hatalmaskodó földesúrtól.

Sobri Józsi a dunántúli betyár archetípusa. Életének, kalandjainak első összefoglalását Vahot Imrének köszönhetjük. Kossuth Pesti Hírlapjának művészeti rovatvezetője, az Országgyűlési Almanach, majd a Pesti Divatlap szerkesztője 1843-ban a baltavári kastély udvarán kultúrtörténeti fotográfiát készített. Az esemény helyszíne, Horváth Ede baltavári, tornyos, romantikus kastélya ma már sajnos csak archív fotókon látható. A csődbe került uradalmat 1911-ben elárverezték, a kastélyt lebontva építőanyagként értékesítették. Vahot Im-

rének erről persze sejtelve sem lehetett, amikor „élete legboldogabb élményei” közé sorolva így írta le az eseményeket: „A Kisfaludy Sándor lantja által megdícsőített regényes tapolcai völgyben tett látogatás után a badacsonyi kikötőből Füredre utazva, a balatoni hajóúton ismerkedtem meg Horváth Ede kamarással, a jó ügyek bajnokával, aki látván a parasztok által csak 'indsellének' nevezett dagerrotypistám működését, folyóiratom népszerűsítő irányja miatt Baltavára hívott, ahol nem csak a táj szépségei,

A betyár apjának neve Pap István volt. A Sopron vármegyei Sobor faluból báró Mikos széplaki pusztájára költöző disznópásztor Jóska nevű fia 1810-ben már itt született

BÉRBALTAVÁR EGYKORI KASTÉLYÁNAK ÉPÜLETE, AMELY A 19. SZÁZADBAN HORVÁTH EDE TULAJDONÁBAN VOLT. A CSŐDBBE KERÜLT URADALMAT 1911-BEN ELÁRVEREZTÉK, A KASTÉLYT LEBONTVA ÉPÍTŐANYAGKÉNT ÉRTÉKESÍTETTÉK

SOBRI CSALÁD VASMEGYÉBEN.

KÉP A SOBRI CSALÁDRÓL. AZ ÁBRÁZOLÁS A FANTÁZIA SZÜLEMÉNYE

hanem a híres Sobri Józsi élő atya és testvérei is bizonyára érdekelni fognak. Az invitálásra Deák Ferenc csendes kehidai lakhelyéről Baltavárra utaztam. Azt, hogy a híres haramia atya, a 75 éves jámbor kanász csinos ünnepi ruhába öltözve az uraság kastélyába jöjjön, a gazdatisztnek csak nagy utánjárással sikerült elintéznie. Amikor megláttam, alig akartam a szememnek hinni. Egy becsületes arcú, ifjakat megszégyenítő, szálfatermetű ember állt előttem, akit az idő vihara nem volt képes megtörni. Nem akartam hinni, hogy e szép, egészséges fa romlott, férges gyümölcsöt ter-

mett volna. Meg voltam győződve, hogy haramia fiának lábai elé a sors rakott olyan köveket, amelyekben lábának meg kellett botolnia." Mivel Sobri Józsinak, a leghíresebb dunántúli betyárnak arcvonásait őrző kép nem maradt ránk, Vahot Imrének az öreg Sobrit és két ifjabb gyermekét megörökítő dagerrotípiája, mint egyetlen korabeli kép, került bele minden betyárokról szóló könyvbe. A leghíresebb bakonyi betyár apjának neve Pap István volt. A Sopron vármegyei Sobor faluból báró Mikos széplaki pusztájára költöző disznópásztor Jóska

nevű fia 1810-ben már itt született. A család az eredeti származási hely alapján kapta a Sobri ragadványnevet. Sobri Józsi „rossz útra térése” történetének első dokumentumait Balogh Gyula, Vasvármegye levéltárnoka találta meg. A Vasvármegye Fenyítő Törvényszéke előtt 1832-ben lefolyt per irataiból idézve leírja, hogy a bíróság Sobrit és három társát egy „sertéssereg elhajtása és eladása miatt a Szombathelyi Börtönben letöltendő 1-től 3 és fél évig tartó elzárásra, illetőleg negyed- és félévenként kimértendő, fejenként 30–60, összesen 120–240 pálcaütésekre” ítélte.

„Sobri Józsi valóságos paraszt Adonis volt” – írja róla Balogh. „Alig volt leányszem, amely a deli legényen meg ne akadt volna. Nemcsak a cselédek kacsingattak rá szívesen, de még úrhölgyek is nagyban érdeklődtek az idő után, amikor Józsit munkára szokták hajtani”. Minden róla szóló mű tárgyalja és népének is megörökítették Sobri Benkő Lázár szombathelyi porkoláb fe-

olyan cifra szűre, hogy hetedhét országban sem találni párját. Fellépésében volt valami lovagias, amely más gazemberektől megkülönböztette” – olvashatjuk Balogh Gyulánál.

Szabadulása után, már 1834 októberében, a zalai Megyeren pandúrokkal való csetepaté közben megsebesült. Miközben a baltavári új malom istállójának padlásán lábadozott, a kisbéri sánta kovács

MÉZES-
KALÁCS
ÜTŐFA
SOBRI JÓZSI
FIGURÁJÁVAL

A cifra ruhát viselő kalandor csakhamar a Győr, Veszprém, Vas, Zala megyék erdős vidékein garázdálkodó szegénylegények vezérévé vált

leségével létesített szerelmi kapcsolatát. Ennek volt köszönhető, hogy a fiatal férfi „reggeltől estig a konyhán és az udvaron foglalatzkodott, része volt bagóban, pecsenyében és természetesen édes csókokban is, ha a porkolábnéval tanúk nélkül összetalálkozhatott”. Sobri állítólag megtanult írni és olvasni, és öltözködése is megváltozott. Amikor Széplakra visszatért a „cifra ruhát viselő kalandor, csakhamar a Győr, Veszprém, Vas, Zala megyék erdős vidékein garázdálkodó szegénylegények vezérévé vált. A zsákmányból neki jutott az első rész, volt

felesége hordta neki az élelmiszert. Gyorsan felgyógyult és még ősz volt, amikor csapatát Pápa mellett „megugrasztották”. Sobri Pap Andor nevű társával csak a megáradt Gerence patakon átgázolva tudott elmenekülni. Csurom vízesen értek Ihásziba, ahol B. Ignác pusztáján találtak menedéket. Másnap hajnalban azzal ébresztették őket, hogy Takácsi felől pandúrok érkeznek. Pap Andor felugrott a padlásra, Sobri utána hányta a fegyvereket, majd mivel menekülésre már nem volt idő, felkapott egy vasvillát, és ahogy volt, ingben kezdte

a szénát a birkák elé szórni. A pandúrok így épp tőle érdeklődtek, hogy nem látott-e éjszaka a pusztán körül gyanús embereket? Amikor azután a veszély elmúlt, Sobri búcsúzásként egy piros selyemkendőbe kötött pecsétgyűrűt adott a gazdának, mondván, „Köszönöm a szállást, ezt asszonyodnak küldöm, ha jártában-keltében bajba találja kerülni, csak mutassa elő”.

Karácsony előtt, egy esős, sáros napon, amikor B. Ignácné Veszprémbe igyekezett a jákói dombok között, kétfogatú kocsiját négy cifra szűrös fegyveres alak vette körül. A halálra rémült B.-né szerencsére nem hagyta el lélekjelenlététe és előmutatta a piros selyemkendőt. A betyár, amikor meglátta, „Áldja meg az Isten a kegyelmes asszonyt” szavakkal kezét csókolt és útjukra engedte őket. „Sobri volt!” írja Balogh Gyula és

A STIHL név kötelez - megbízható társ 90 éve!

Csúcsminőségű kerti, erdészeti és mezőgazdasági kisgépek teljes választékával várjuk prémium szakkereskedésünkben.

Teljes körű szerviz szolgáltatással, tartozék- és alkatrész ellátással állunk vevőink rendelkezésére!

9700, Szombathely, Engels u. 1.

06-94/506-150

silvanus2001@t-online.hu

STIHL

nem nehéz rájönni, hogy az eset lházi-ban élő édesanyjával, Balogh Ignácnéval történt meg.

A Sümegről Balatonhoz tartó 84-es országút Balatongyörök határában a „Répa Rozi”-ről elnevezett billegei csárda mellett vezet el. Ennek legendáját Eötvös Károly örököltette meg. Leírásából tudjuk, hogy Sobri gyakran látogatta itt „mát-káját”, a Kisapáti molnár szolgálóleányát. Kapcsolatukat a „Répa Rozi Billegében – Játszik a Sobri ölében” kezdetű dal és számos népi faragás örököltette meg.

A hurok 1835-ben kezdett szorulni Sobri körül. Társát, Fényes Istók bojtárt a kolomposi juhász kirablása után elfogták és felakasztották. Az egyik legnagyobb port felvert tettüket 1836-ban követ-ték el, amikor Kónyiból nemcsak a Győri Káptalan pénztárát, de az uradalmi számtartó minden vagyonát elvitték. Ezt követte Hunkár ezredes kirablása, amely végzetesnek bizonyult. Az áldozat, aki-nek a házat teljesen kifosztották, nagy tekintélyű és befolyásos katonatiszt lévén, személyesen V. Ferdinánd király-nál és a nádornál tett panaszt, így érte el, hogy a „vármegyék és a kormányzati szervek szigorú és megfelelő intézkedésekre utasítottak”.

A kancellária a „bűnözés megállítása érdekében” mozgósította hat vármegye katonaságát és a fegyveres csavargók kézre kerítésére valóságos hajtóva-dászatot indítottak. Sobri Józsi és Pap Andor fejére élve 100, holtan 50 arany vérdíjat tűztek ki. A betyárvezér ekkor csapatát kétfelé osztotta. A Milfajt Ferkó

MILFAJT FERKÓ, SOBRI CIMBORÁJA A BAKONYI HEGYEK KÖZT FOSZTOGATTA AZ ARRA JÁRÓ FÓURAKAT

Mesék, dalok, balladák, ponyvaregények és Krúdy Gyula számos novellája őrzi emlékét

vezette csapat a Bakony keleti részére vonult, míg ő a másikkal Somogy és Tolna vármegyék területére tette szék-helyét. A végzet először Milfajtot érte utol, akit egyik társa egy részeg dor-

bézőlás során combon lőtt. Sebesülten fogták el és 1836 karácsonyán a veszp-rémi „talpon álló” (rögtönítélő) bíróság felakasztatta.

Sobrit és öt társát 1837. február 17-én kerítették be. A Somogy és Tol-na vármegyék határán, Lápafő falu melletti erdőben az ulánus katonák-kal szabályszerű ütközet alakult ki. A sarokba szorított betyárok bátran védekeztek. Sobri folyamatosan tüzelt, míg egy 30 főnyi egység végül körbe-vette. Vezetőjük a közelébe férközve lándzsával rontott rá. A betyár célba vette, de rádöbbsent, hogy semmiképp nem menekülhet, és a golyót a szívébe eresztette.

Sobri Józsi már életében legendává vált. Tetteit Lipcsében és Párizsban a halála évében megjelent művekben ismertették. Mesék, dalok, balladák, ponyvaregények és Krúdy Gyula számos novellája őrzi em-lékét. Mikos János báró, a magyar spiritiz-mus egyik képviselője Sobri Amerikában címmel színdarabot is írt róla, amelyet a szombathelyi műkedvelők előadtak. Neve bekerült a német lexikonokba, Fran-ciaországban zenés darab is született róla. Életéről itthon 2002-ben Sobri címmel kalandfilmet, majd hatrészes tévésoroza-tot forgattak. Kalandjait Vas és Veszprém megyék határán, a Marcal partján álló Dabrókai csárdában megpihenő utazók-nak részletes tablók mutatják be.

Építőipari vállalkozó vagy tervező? Munkájáért nem fizetnek? Forduljon a TSZSZ-hez!

Nem kapott teljesítésigazolást, pedig a munkát elvégezte?

Van teljesítésigazolása, de a megrendelő nem fizet?

Le akarják hívni a bankgaranciáját?

Szeretné mindezt a bírósági eljárást elkerülve rendezni, vagy peres eljárás esetén az ügymenetet gyorsítani?

Segít a jogszabály alapján működő

Teljesítésigazolási Szakértői Szerv!

HATÉKONY SEGÍTSÉG AZ ÉPÍTŐIPARI TARTOZÁSOK RENDEZÉSÉHEZ

További információ:

www.mkik.hu/hu/tszsz

Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

9700 Szombathely, Honvéd tér 2.

Tel.: 94/506-640

E-mail: vmkik@vmkik.hu

MAGYAR KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA
mellett működő
TELJESÍTÉSIGAZOLÁSI SZAKÉRTŐI SZERV

TOP 7 tavaszi kirándulóhely Vas megyében

KÉPEK: SZENDI PÉTER, UNGER TAMÁS

Téli lapszámunkban egykori Vas megyei, jelenleg Burgenlandhoz tartozó várakat mutattunk be. A megye azonban nemcsak várakban bővelkedik, hanem kastélyokban is. A rengeteg, szebbnél szebb kastély bemutatásához egy egész magazin kellene, ezért most hét kastélyt választottunk ki, amelyek között vannak nagyon ismertek és kevésbé ismertek is. Egy tavaszi kirándulást azonban mind megérnek!

Bezerédj-kastély / Zsennye

Szép és gondozott park közepén áll az egykori Bezerédj-kastély. A középkori részek kőből készültek, a bővítést azonban már téglából falazták. A XVI. században Sennyey Ferenc bővítette és vizes-árokkaival vette körül. Az utolsó lényeges bővítést már a tulajdonos Bezerédj Antal végeztette 1867-ben. A kastélyt, a korszellemnek megfelelően, romantikus felfogásban korszerűsítették. Az 1980-as években végzett restaurálás során homlokzatát visszaépítették. A parkban gránit sírkő található alfa és omega betűkkel. E sírkő őrzi Békássy Ferenc költő álmát. A kastély ma alkotóház.

Sibrik-kastély / Bozsok

Az épület késő reneszánsz eredetű, a falai legnagyobb része a XVI–XVII. századból való. Valamikor vizesárok vette körül az egyemeletes várkastélyt. Egyetlen díszesebb része a törtvonalú párkánnyal lezárt bejárati kapuépítmény, amelyen a Nádasdy és a Sibrik családok egyesített címere látható 1611-es évszámmal. 1950-es évek elejére teljesen romossá vált. A 60-as években helyreállították. A műemléki környezetet a kastélyszálló körül kiegészíti a hozzá tartozó parkerdő, amely értékes fa- és vadállománya miatt természetvédelmi terület.

Felsőbüki Nagy-kastély / Sitke

A kastély a Sitke melletti Hercseg-hegy északi oldalán áll. Kutatások szerint a korai középkortól kezdődően itt egy több épületből álló vár állt, amelyet a 1700-as évek elején a Felsőbüki Nagy család barokk stílusú kastélyépületként alakított át és épített egybe. Jelenlegi formáját 1851-ben, romantikus stílusban nyerte el. Az átépítés miatt tört alaprajzú, északkeleti oldalán konzolos erkély található. Bejárata előtt egy Krisztus-szobor áll, amelyet Felsőbüki Nagy Franciska állíttatott 1734-ben. 1982-ben újították fel, azóta kastélyszállóként üzemel.

Battyhány-kastély / Körmend

A napjainkig fennmaradt erődítményt a város északkeleti sarkában emeltette Szécsényi László báró a 15. század közepén. 1604-ben a Habsburg császár és király kegyelméből a főnemesi Batthyány-család kapta meg. A tűzvészben leégett főúri rezidenciát Batthyány Ádám gróf utasítására nagyszabású tervek alapján átépítették. A 18. századi munkálatok ismét megváltoztatták a külső homlokzatát. A gyönyörűen berendezett Batthyányi-kastélyban 1944-ig laktak, termeiben felbecsülhetetlen értékű régiségeket őriztek, amelyeknek nagyobb része a tulajdonosok elmenekülését követő időszakban elkallódott.

Ó-Ebergényi kastély / Vasszécseny

A község legszebb látnivalói az Ebergényi-család XVIII. századi eredetű kastélyai. A régebbi, középkori eredetű épület az Ó-Ebergényi kastély. Kiépítését Mária Terézia korában nyerte el. A hajdanában U alakú kastélyt nagy park vette körül, amelyet szép vízrendszer gazdagított. A századfordulón nyugati szárnya leégett, de még így, csonka állapotban is barokk kastélyépítészetünk egyik legszebb alkotása. Homlokzatát a restaurálás során helyreállították. Kibontották a földszinti, korábban befalazott, íves záródású arkádokat és helyreállították az első emeleti, kettős belmagasságú nagy dísztermét is.

Markusovszky-kastély / Vasegerszeg

A XVIII. századi Wittnyédy- (későbbi Markusovszky-) kastélyt 1820-ban klasszicista stílusban átépítették, majd a század második felében eklektikus stílusban alakították át. Az egykori híres lakójáról elnevezett épület a keményezerszegi részen áll. A Wittnyédy-családtól Kiss Gyula vásárolta meg (emiat Kiss-kastélynak nevezték), akinek lányát Markusovszky Lajos vette el. Az egyemeletes, T alaprajzú épület szép park közepén áll. Bejáratánál álló oszlopai nyitott erkélyt tartanak.

Új-Ebergényi kastély / Vasszécseny

A kastély 1790 körül, copf stílusban épült. A kastély főhomlokzati timpanonjában van elhelyezve az Ebergényi-család címere. A kor kiskastélyainak megfelelően széles kosárfélszögű kapun lehet az épületbe bejutni, amely felett látható a három konzolon nyugvó erkélylemez koszorúdíszes, vas erkélyráccsal. A homlokzat részletformálásban sok hasonlóságot mutat a Hefele Menyhért osztrák építész által tervezett szombathelyi kanonokházak részleteivel. A szabadon álló épületet tizennégy hektáros, gondozott, szép park övezi.

Programajánló

Mágikus Jonathan

A neve egyre ismertebb, s immár nemcsak szűkebb patriájában, Szombathelyen, hanem országSZerte. Nagy Jonathan bűvész, illuzionista, ha kell, eltűntet csinos hölgyeket vagy éppen méretes limuzinokat. S ha éppen nem eltűnteti őket, akkor elővarázsolja. „Magic” című illúzió show-ját március 18-án mutatja be szülővárosában, az Agora Művelődési és Sportházban, este hat órától. Látványban és meglepetésben biztosan nem lesz hiány.

Séta a virágok között

Ha már tavasz: mostanra nyilván mindenkinek elege lett a fagyos napokból, amelyekből az idei télen volt részünk bőven! Irány a természet, pontosabban a vasi arborétumok, amelyek legszebb arcukat mutatják május havában. A Jeli Arborétumban vagy éppen a kámoniban már javában virágoznak ilyenkor a rododendronok, de a színpompás és látványos növények mellett sok más, szerényebben meghúzódó tavaszi virágot is megcsodálhatunk. A bátrabbak ne is várjanak májusig!

Lagzi Lajcsi és barátai

Az utóbbi időben valószínűleg többet szerepelt a médiában, mint szeretne volna, de ez nem tarthatja vissza attól, hogy barátaival, kedves előadóművész társaival ismét a szombathelyi színpadok sztárja legyen. A dáridózó csapat március 24-én az Agora Művelődési és Sportház színpadán lép fel, fergeteges hangulatot teremtve és kínálva azoknak, akik ezt a műfajt kedveli. De nem kell rajongónak lennie annak, aki egyszerűen csak jól akarja magát érezni.

A pünkösöd már majdnem nyár!

Hosszú évek óta egyik kedvenc programja kicsiknek és nagyoknak tavasz végén, nyár elején a Gencsapátiban megrendezett Pünkösdi Fesztivál. Idén június 2. és 5. között ünnepelhet, szórakozhat az, aki elmegy a megyeszékhellyel szomszédos településre, ahol ehet, ihat, kirakodóvásáron nézelődhet, vásárolhat kedvére, és persze számos programon vehet részt. Ismert együttesek, előadóművészek szórakoztatják majd a nagydéműt. Reméljük, az idő is kegyébe fogadja majd a látogatókat!

Hatvan éves az **ÖTÖSLOTTÓ**

2017. MÁRCIUS 6-25.
NAPONTA 1 MILLIÓ FT
HETENTE 10 MILLIÓ FT
KÜLÖNNYEREMÉNY

Részletek a lottózókban és a www.szerencsejatek.hu honlapon.

TOP 7 filmajánló TOP 7 témánkhoz

SZÖVEG: LÉKAI OTTÓ KÉPEK: ARCHÍV

Magazinunk mostani számának témáihoz a következő két oldalon filmeket ajánlunk olvasóinknak. Filmeket azért, mert nemcsak szórakoztatni, de elgondolkodtatni is akarunk, és abban reménykedünk, hogy írásaink, riportjaink, interjúink elolvasása után az általunk javasolt filmek letöltése, megtekintése további gondolatokat inspirál. A filmek között vannak ismertebb és kevésbé ismert alkotások, de valamennyit érdemes megnézni vagy újránézni.

Kifutó a semmibe

A Kifutó a semmibe (Gia) amerikai életrajzi film, amelyet Michael Cristofer rendezett 1998-ban Angelina Jolie főszereplésével. A film Gia Carangi életét dolgozza fel, aki tizenhét évesen még anyja éttermében pincérszolgált, egy évre rá pedig modellként már az egész világ a lábai előtt hevert. Fiatalon a kábítószer rabja lett. Rengeteget pletykáltak és találgattak szexuális irányultságáról. 22 évesen AIDS-et diagnosztizáltak nála, 26 évesen halt meg. Élete és halála drámai volt, megjárta a poklot és a csúcsot is. Angelina Jolie Gia Carangi megformálásért Golden Globe- és Emmy-díjat kapott.

Sobri – Betyárfilm

A 2002-ben forgatott film a történelmileg hiteles Sobri-történetet ötvözi a legendákkal. A történet két fő szálon fut: egyrészt Sobri bandájának kalandjait követi, másrészt Sobri Jóska és Répa Rozi szerelmének történetét meséli el. A film kerettörténete napjainkra nyúlik vissza, Sobri életrajzát író szerző fia szeretné kideríteni, a könyvben mennyi volt az igazság, mennyit a képzelet szüleménye. Sobrit Szarvas Attila, Répa Rozit Bíró Nikolett játssza, de szerepel a filmben Töröcsik Mari, Eperjes Károly és Zenthe Ferenc is.

Szemünk fénye

Olasz-amerikai filmdráma, 1984-ben forgatta Maurizio Ponzí, Sophia Loren, fia, Edoardo Ponti és Philippe Noiret főszereplésével. Aurora vak fiával, Ciróval útra kel, hogy eljusson Svájcba, ahol a kisfiú látását egy drága műtétrel visszaadhatják. Az egyetlen probléma, hogy Aurorának nincs elég pénze, ezért felkeresik a lehetséges apákat, hogy a műtetre pénzt gyűjtsenek. A maga módján és lehetősége szerint mindenki segít Cirón, ám ez a kis közjáték felkelti a fiú érdeklődését apja személye iránt, és Aurora többé nem kerülheti meg a kényes kérdést.

Saját halál

2008-ban forgatta Forgács Péter díjnyertes kísérleti filmjét Nádas Péter írásából. A szöveg a látványvilágon túl Nádas Péter hangján szólal meg, aki igyekszik semmit sem interpretálni, és éppen emiatt interpretál pontosabban, mint bármely színész. E filmben a hang és a látvány együtt éri el azt, hogy ne csak tudásom legyen arról, hogy a részletek mögött ott húzódik valami, ami túl van rajtuk, megfoghatatlanul és mégis mindennél érzékelhetőbben, hanem hogy e tudás élményszerűvé is váljon. (Földényi F. László)

Frida

2002-ben Salma Hayek főszereplésével Julie Taymor rendezett életrajzi filmet Frida Kahlóról. A film igazi sztárparádé: Diego Luna, Alfred Molina, Geoffrey Rush, Edward Norton és Antonio Banderas is játszik benne. A történet 1922-ben indul, Mexikóvárosban, ahol Frida élvezte diákéveit és az érte rajongó férfiakat. A felhőtlen éveknek egy szörnyű buszbaleset vet véget. Frida hosszú időre ágyba kényszerül. Barátja elhagyja, csak szülei tartják benne a lelket. Édesapja festőkészlettel ajándékozza meg, és Frida elkezd alkotni.

Nagyítás

A Nagyítás (eredeti cím: Blow-Up) 1966-ban készült angol–olasz filmdráma. Az egyetemes filmtörténet egyik legismertebb és legtöbbet vitatott alkotását Michelangelo Antonioni rendezte Julio Cortázar egyik novellájának ötletéből. Ez volt az olasz Antonioni első filmje, amit külföldön forgatott. A forgatás idején a rendező így nyilatkozott a készülő műről: „Egy nő és egy férfi története, egy szép őszi napon”. Az 1967-es cannes-i filmfesztiválon a Nagyítás elnyerte a fődíjat, az Arany Pálmát. Főszereplők: David Hemmings, Vanessa Redgrave, Sarah Miles.

Illés-filmek

A legendás Illés-együttes nemcsak rengeteg lemezt, számtalan rocktörténeti jelentőségű dalt adott a világnak, de nagyon sok filmben is szerepelt. Játékfilmekben, mint az Ezek a fiatalok, az Extázis 7-től 10-ig, és természetesen koncertfilmekben, mint A koncert, a Népstadion '90, a Szuperkoncert – Népstadion, a Csíkszereda. És akkor még nem is beszéltünk az István, a királyról vagy az 1999-ben készült, tizenhárom részes Illés-antológiáról. De készült film Hattyúdalt címmel Szörényi Levente szólókoncertjéről is, amelynek a végén több Illés-dal is elhangzik szimfonikus hangszerelésben.

Pódiumbeszélgetés, fotózás, nyeremények

Fejezetek magazinunk életéből

Az előző, téli lapszámunk megjelenése óta eltelt három hónapban szokás szerint sok minden történt magazinunk életében.

Vendégeskedtünk például Gombosszegen Nádas Péternél, Budapestén Aryee Claudiát és édesapját, akik korábban Szombathelyen éltek, de találkoztunk Mikics Andrással, az év legjobb belsőépítészével, aki történetesen Szombathelyen született. Díjnyertes munkáját viszont a Somló hegyen, a Kreinbacher birtokon valósította meg. Annak a Kreinbacher Józsefnek a pincészetében, aki egyébként vaskeresztes. Fotóztuk a Weöres-szobrot és Károlyi Amyt, a Vas megyei költő, Weöres feleségét, akit Bálint Éva, a szombathelyi színház művésznője formált meg, aki Erdélyben született és Gyergyószentmiklóson játszott, mielőtt a vasi megyeszékhelyre szerződött. Egyszóval beutaztuk a fél Kárpát-medencét, gondolatban pedig ki sem tettük a lábunkat Vas megyéből. Fotóinkon ennek a nagyon élvezetes munkának néhány pillanatát osztjuk most meg olvasóinkkal.

Ahogy magazinunk oldalain olvasható, a Prémium-estek sorában Szörényi Levente, Szyksznian Wanda és Stekovics Gáspár volt a vendégünk. A Krúdy klubban megrendezett estek egyre ismertebbek és népszerűbbek, a nagy érdeklődés reményeink szerint nemcsak illusztris vendégeinknek, hanem a Prémium magazinnak is szól. Április elején, a következő Prémium-estre meglepetésvendéggel várjuk nagy szeretettel az olvasókat.

Jelen voltunk természetesen laptársunk, a Vas Népe 60 éves születésnapi rendezvényén és fogadásán is, és ezúttal játékkal is kedveskedtünk olvasóinknak, a sárvári Spirit Hotel jóvoltából wellnesshétvégét és családi belépőt is nyervehettünk három előfizetőnk a hotel wellnessrészlegébe. Facebook-oldalunkon folyamatosan új információval látjuk el az érdeklődőket, de a vaol.hu-n is önálló rovatot kapott a magazin cikkeivel, képgalériákkal. Amiben pedig nincsen változás: aki kíváncsi magazinunkra, az megvásárolhatja az újságárusoknál, benzinkutakon, nagyobb üzletláncokban. És a lapunkban található előfizetői szelvény segítségével természetesen elő is fizethetnek rá.

MOBILITÁS A JÖVŐ KIHÍVÁSAIHOZ IGAZODVA

Hogy utazik majd a jövő embere, hogyan történik az áruszállítás? Mely erőforrásokat és mekkora nagyságrendben veszünk igénybe? A személy- és áruszállítás területén történő dinamikus fejlődéssel lépést tartva mi biztosítjuk a mobilitást. Belső égésű motorokhoz olyan alkatrészeket és rendszereket fejlesztünk, melyek környezetbarátok és a korábbinál sokkal hatékonyabbak. A magán-, a vállalati és a közszféra továbbfejlesztett technológiánk révén a hibrid járművek és alternatív meghajtások teljesen új dimenzióit fedezheti fel.

Nagy a kihívás, melyre komplex megoldásokat kínálunk.

www.schaeffler.hu
www.schaeffler-mobility.de

SCHAEFFLER

ÚJ VOLVO V90 CROSS COUNTRY

A SZABADULÓAUTÓ

Az új Volvo V90 Cross Country mindig
készen áll az utazásra! Sokoldalú és
elegáns. Minden úton és minden időjárás
esetén segít kiszakadni a hétköznapiakból.
Hogy teljes életet élhessen!

MADE BY SWEDEN

ALPOKAUTOVOLVOCARS.HU

Volvo V90 Cross Country átlagfogyasztás: 5,1-7,7 l/100 km, CO₂ kibocsátás: 134-176 g/km között.

Alpok Autó Kft. - Szombathely

9700 Szombathely
Zanati út 5.

Tel.: +36 94 510 950
alpokaautovolvocars.hu • alpokauto.hu